

ЗАКОН

**за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за
продажба на стоки**

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. Този закон урежда изискванията относно договорите за:

1. предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, сключени между търговци и потребители, и по-специално изискванията относно съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга, средствата за защита на потребителите при непредоставяне или несъответствие на цифрово съдържание или цифрова услуга, реда и условията за използването на тези средства за защита, както и реда и условията за изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга;

2. продажба на стоки, сключени между продавачи и потребители, и по-специално изискванията относно съответствието на стоките, средствата за защита на потребителите при несъответствие, реда и условията за използването на тези средства за защита и търговските гаранции.

Чл. 2. Законът има за цел да осигури защита на икономическите интереси на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, както и при продажба на стоки на потребители.

Чл. 3. (1) Правата, предоставени на потребителите по този закон, не могат да бъдат ограничавани. Всяка уговорка, с която предварително се изключват или ограничават правата им, е недействителна.

(2) Всяка клауза в договор, която посочва за приложим закона на друга държава, която не е членка на Европейския съюз и която във вреда на потребителя изключва прилагане на разпоредбите на този закон или на закона на държава - членка на Европейския съюз, отклонява се от тях или изменя действието им, преди потребителят да уведоми търговеца за непредоставянето или за несъответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга или преди търговецът да уведоми потребителя за изменението на цифровото съдържание или цифровата услуга, или преди потребителят да уведоми продавача за несъответствието на стоките, не е обвързваща за потребителя.

(3) Разпоредбата на ал. 2 не възпрепятства търговците да предлагат на потребителите договорни условия, които предоставят по-високо ниво на защита от този закон.

Глава втора

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ НА ПОТРЕБИТЕЛИ

Раздел I

Обхват

Чл. 4. Разпоредбите на тази глава уреждат договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, сключени между търговци и потребители, и съдържа изисквания относно:

1. съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга с индивидуалните изисквания за съответствие с договора, с обективните изисквания за съответствие и с изискванията за правилно интегриране на цифровото съдържание или цифровата услуга в цифровата среда на потребителя;

2. средствата за защита на потребителите при непредоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга или при липса на съответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, както и реда и условията за тяхното упражняване, и

3. изменението на цифровото съдържание или цифровата услуга.

Чл. 5. (1) Разпоредбите на тази глава се прилагат за всеки договор, по който търговецът предоставя или се задължава да предостави цифрово съдържание или цифрова услуга на потребител, а потребителят заплаща или се задължава да заплати определена цена.

(2) Разпоредбите на тази глава се прилагат и когато търговецът предоставя или се задължава да предостави на потребителя цифрово съдържание или цифрова услуга, а потребителят предоставя или се задължава да предостави лични данни на търговеца, освен в случаите, когато личните данни, предоставени от потребителя, се обработват от търговеца изключително с цел предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие с този закон или с цел да се позволи на търговеца да изпълни приложимите към него нормативни изисквания, доколкото търговецът не обработва личните данни на потребителя с друга цел.

(3) Разпоредбите на тази глава се прилагат и когато цифровото съдържание или цифровата услуга са разработени в съответствие със спецификациите на потребителя.

(4) Разпоредбите на тази глава с изключение на чл. 8 и 16 се прилагат и за всеки материален носител, който се използва изключително за пренасяне на цифрово съдържание.

Чл. 6. (1) Разпоредбите на тази глава не се прилагат за цифрово съдържание или цифрови услуги, които са включени във или са взаимосвързани със стоки, съдържащи цифрови елементи, и които се предоставят със стоките в рамките на договор за продажба на тези стоки, независимо от това дали цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставят от продавача или от трето лице. При съмнение относно това дали предоставянето на включено или взаимосвързано цифрово съдържание или включена или взаимосвързана цифрова услуга съставляват част от договора за продажба, се приема, че цифровото съдържание или цифровата услуга е включено/включена в договора за продажба.

(2) В случаите, когато договор между един и същ търговец и един и същ потребител обединява в пакет елементи, включващи предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга, и елементи, включващи предоставяне на други стоки или услуги, разпоредбите на глава втора се прилагат само за елементите на договора, отнасящи се

до цифровото съдържание или цифровата услуга. Настоящата алинея не възпрепятства прилагането на ал. 1.

(3) Разпоредбите на глава втора не се прилагат за:

1. договори за предоставяне на услуги, различни от цифровите услуги, независимо от това дали търговецът използва цифров формат или цифрови средства, за да създаде крайния резултат от услугата или за да го достави или предаде на потребителя;

2. договори за електронни съобщителни услуги с изключение на междуличностните съобщителни услуги без номер;

3. договори за здравно обслужване;

4. договори за услуги в областта на хазарта, които включват залагания с парично изражение в игри на късмета, включително игри, изискващи определени умения, като например лотарии, игри в казино, игри на покер и залагания, осъществявани електронно или чрез използване на други технологични средства за улесняване на комуникацията по искане на получателя на такива услуги;

5. договори за финансови услуги по смисъла на Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние;

6. договори за софтуер, предлагани от търговец чрез лиценз с отворен код, когато потребителят не заплаща цена и личните данни, предоставени от потребителя, се обработват от търговеца изключително с цел подобряване на сигурността, съвместимостта или оперативната съвместимост на конкретния софтуер;

7. договори за предоставяне на цифрово съдържание, когато цифровото съдържание се предоставя на широката общественост по начин, различен от предаването на сигнали, като част от творческо представление или събитие, например цифрови филмови прожекции;

8. договори за цифрово съдържание, предоставено в съответствие със Закона за достъп до обществена информация от органите на общественения сектор и от публичноправни организации по смисъла на Закона за достъп до обществена информация.

Чл. 7. В случаите, когато потребителят има право да прекрати някои от елементите на пакет, включващ предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга и крайно устройство, преди изтичане

срока на договора, поради липсата на съответствие или поради непредоставяне, потребителят има право да прекрати договора по отношение на всички елементи на пакета.

Раздел II

Съответствие на цифровото съдържание и цифровите услуги

Чл. 8. (1) Търговецът е длъжен да предостави цифровото съдържание или цифровата услуга на потребителя без неоправдано забавяне след сключване на договора, освен ако страните не са уговорили друго.

(2) Търговецът е изпълнил задължението си за предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга, когато:

1. цифровото съдържание или всяко средство, подходящо за достъп до цифровото съдържание или за неговото изтегляне, е предоставено на разположение или е достъпно за потребителя или на материален или виртуален инструмент, избран от потребителя за тази цел;

2. цифровата услуга е станала достъпна за потребителя или на материален или виртуален инструмент, избран от потребителя за тази цел.

Чл. 9. (1) Търговецът е длъжен да предостави на потребителя цифрово съдържание или цифрова услуга, което отговаря на индивидуалните изисквания за съответствие с договора, на обективните изисквания за съответствие и на изискванията за интегриране на цифровото съдържание или цифровата услуга в цифровата среда на потребителя.

(2) Правата на трети лица върху цифровото съдържание или цифровата услуга, в т.ч. правата на интелектуална собственост, не възпрепятстват правата на потребителите по чл. 17 относно средствата за правна защита на потребителите при липса на съответствие, с изключение на случаите, когато договорът за предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга е нищожен или унищожаем.

Чл. 10. За да съответства на договора, цифровото съдържание или цифровата услуга, когато е приложимо, трябва да отговаря на следните индивидуални изисквания за съответствие:

1. да е с описанието, количеството и качеството и да притежава функционалност, съвместимост, оперативна съвместимост и други характеристики, предвидени в договора;

2. да е годно за конкретната цел, търсена от потребителя, за която потребителят е уведомил търговеца най-късно в момента на сключване на договора и по отношение на която търговецът се е съгласил;

3. да е предоставено заедно с всички принадлежности, указания, включително относно инсталирането и оказване на помощ на потребителите, предвидени в договора;

4. да се актуализира съгласно предвиденото в договора.

Чл. 11. (1) В допълнение към индивидуалните изисквания по чл. 10 цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да отговаря и на следните обективни изисквания за съответствие:

1. да е годно за целите, за които обичайно се използва цифрово съдържание или цифровите услуги от същия вид, като се вземат предвид, когато е приложимо, действащите разпоредби на правото на ЕС и на националното право, както и на съществуващите технически стандарти, или при липсата на такива стандарти, на приложимите за съответния сектор правила за добра практика;

2. да е в количество и да притежава качествата и работните характеристики, включително по отношение на функционалност, съвместимост, достъпност, непрекъснатост и сигурност, които са обичайни за цифрово съдържание или цифрови услуги от същия вид и които потребителят може разумно да очаква предвид естеството на цифровото съдържание или цифровата услуга и всички публични изявления, направени от търговеца или от други лица на предходен етап от веригата от сделки или направени от името на търговеца или от името на тези лица, съдържащи се например в рекламата или в етикета, освен ако търговецът не докаже, че:

а) не е знаел и не е можело разумно да се очаква да е знаел за съответното публично изявление;

б) към момента на сключване на договора публичното изявление е било коригирано по същия начин като този, по който е било направено, или по друг подобен начин;

в) решението на потребителя за придобиване на цифровото съдържание или цифровата услуга не е можело да бъде повлияно от публичното изявление;

3. когато е приложимо, се предоставя заедно с всички принадлежности и указания, които потребителят може разумно да очаква да получи;

4. да съответства на пробната версия или на предварителния преглед на цифровото съдържание или цифровата услуга, предоставено/предоставена от търговеца преди сключване на договора.

(2) Търговецът предприема необходимите действия за информиране и предоставяне на потребителя на актуализации, включително актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване на съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга за периода от време, през който:

1. цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да се предоставя съгласно договора, когато договорът предвижда непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен срок; или

2. потребителят може разумно да очаква, като се имат предвид видът и целта, за която е предназначено цифровото съдържание или цифровата услуга, и като се отчитат обстоятелствата и естеството на договора, когато договорът предвижда еднократно предоставяне или поредица от отделни действия по предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга.

(3) Когато потребителят не инсталира в разумен срок актуализациите, предоставени от търговеца съгласно ал. 2, търговецът не отговаря за евентуално несъответствие, произтичащо единствено от неинсталирането на съответната актуализация, при условие че:

1. търговецът е уведомил потребителя за наличието на актуализацията и за последиците за потребителя, в случай че не я инсталира, и

2. липсата на инсталиране или неправилното инсталиране на актуализацията от страна на потребителя не се дължи на пропуски в указанията за инсталиране, предоставени от търговеца.

(4) Когато договърът предвижда предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга за определен период от време, цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да отговаря на изискванията за съответствие за целия период от време.

(5) Счита се, че няма липса на съответствие по смисъла на ал. 1 и 2, ако в момента на сключване на договора потребителят е бил изрично уведомен, че определена характеристика на цифровото съдържание или цифровата услуга се отклонява от обективните изисквания за съответствие по ал. 1 и 2 и с изрично и отделно изявление е приел това отклонение при сключване на договора.

(6) Търговецът е длъжен да предостави най-новата версия на цифровото съдържание или цифровата услуга в момента на сключване на договора, освен ако страните не са уговорили друго.

Чл. 12. (1) Всяко несъответствие, произтичащо от неправилно интегриране на цифровото съдържание или цифровата услуга в цифровата среда на потребителя, се счита за несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, когато цифровото съдържание или цифровата услуга е било интегрирано от търговеца или от лице, за чиито действия търговецът отговаря.

(2) Всяко несъответствие, произтичащо от неправилно интегриране на цифровото съдържание или цифровата услуга в цифровата среда на потребителя, се счита за несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга и когато цифровото съдържание или цифровата услуга е трябвало да бъде интегрирано от потребителя и неправилното интегриране се дължи на пропуски в указанията за интегриране, предоставени от търговеца.

Чл. 13. Когато поради ограничение, произтичащо от нарушение правата на трети лица, в т.ч. нарушение на права върху интелектуална собственост, се възпрепятства или ограничава използването на цифровото съдържание или цифровата услуга, съгласно индивидуалните и обективните изисквания за съответствие, потребителят има право на предвидените в чл. 17 средства за правна защита при несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, с изключение на

случаите, когато договорът за предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга е нищожен или унищожаем.

Чл. 14. (1) Търговецът отговаря за всяко непредоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие с изискванията, предвидени в чл. 8.

(2) Когато договорът предвижда еднократно предоставяне или поредица от отделни действия по предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга, търговецът отговаря за всяка липса на съответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга с индивидуалните изисквания за съответствие с договора, с обективните изисквания за съответствие и с изискванията за интегриране на цифровото съдържание или цифровата услуга в цифровата среда на потребителя, която съществува при предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга или която възникне или се прояви до две години от предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга.

(3) Разпоредбата на ал. 2 не възпрепятства прилагането на чл. 11, ал. 2, т. 2.

(4) Когато договорът предвижда непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен период от време, търговецът отговаря за всяка липса на съответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга с индивидуалните изисквания за съответствие с договора, с обективните изисквания за съответствие и с изискванията за интегриране на цифровото съдържание или цифровата услуга в цифровата среда на потребителя, която съществува при предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга или която възникне или се прояви в рамките на периода от време, през който цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да бъдат предоставяни съгласно договора.

Чл. 15. (1) Тежестта на доказване за това дали цифровото съдържание или цифровата услуга е предоставено съгласно изискванията, предвидени в чл. 8, се носи от търговеца.

(2) В случаите по чл. 14, ал. 2 тежестта на доказване за това дали предоставеното цифрово съдържание или цифрова услуга е отговаряло на изискванията за съответствие в момента на предоставянето им се носи от търговеца при несъответствие, което се

появи в срок до една година от момента на предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга.

(3) В случаите по чл. 14, ал. 4 тежестта на доказване за това дали предоставеното цифрово съдържание или цифрова услуга е отговаряло на изискванията за съответствие за периода от време, през който цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да бъде предоставено съгласно договора, се носи от търговеца при несъответствие, което се появи в рамките на този период от време.

(4) Алинеи 2 и 3 не се прилагат, когато търговецът докаже, че цифровата среда на потребителя не е съвместима с техническите изисквания на цифровото съдържание или цифровата услуга и когато търговецът е уведомил потребителя за тези изисквания по ясен и разбираем начин преди сключването на договора.

(5) Потребителят е длъжен да оказва съдействие на търговеца, доколкото е възможно и необходимо, в разумни рамки за установяване дали причината за несъответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга към момента, посочен съответно в чл. 14, ал. 2 или ал. 4, се дължи на цифровата среда на потребителя.

(6) Задължението на потребителя по ал. 5 се ограничава до предоставяне на достъп до наличните технически средства, които предполагат най-малка намеса в сферата на потребителя. Когато потребителят не изпълни своето задължение по ал. 5 и когато търговецът е уведомил потребителя по ясен и разбираем начин преди сключването на договора за техническите изисквания на цифровото съдържание или цифровата услуга, тежестта на доказване на несъответствието към момента, посочен съответно в чл. 14, ал. 2 или ал. 4, се носи от потребителя.

Раздел III

Средства за защита на потребителите

Чл. 16. (1) Когато търговецът не е предоставил цифровото съдържание или цифровата услуга съгласно чл. 8, потребителят отправя искане към търговеца да предостави цифровото съдържание или цифровата услуга.

(2) Когато в случаите по ал. 1 търговецът не предостави цифровото съдържание или цифровата услуга без необосновано забавяне или в рамките на допълнителен срок, изрично уговорен между страните по договора, потребителят има право да развали договора.

(3) Алинея 1 и 2 не се прилагат и потребителят има право да развали договора незабавно, когато:

1. търговецът е заявил или от обстоятелствата става ясно, че търговецът няма да предостави цифровото съдържание или цифровата услуга, или

2. потребителят и търговецът са уговорили или от обстоятелствата, свързани със сключването на договора, става ясно, че за потребителя е важно цифровото съдържание или цифровата услуга да бъде предоставено/предоставена за конкретен период от време, а търговецът не е предоставил цифровото съдържание или цифровата услуга до или в рамките на този период от време.

(4) Когато потребителят упражни правото си да развали договора съгласно ал. 2 и 3, се прилагат разпоредбите на чл. 18 - 20.

Чл. 17. (1) При несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга потребителят има право:

1. да предяви рекламация, като поиска от търговеца да приведе цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие;

2. да получи пропорционално намаляване на цената, или

3. да развали договора при условията, предвидени в този закон.

(2) Потребителят има право да предяви рекламация, като поиска от търговеца да приведе цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие, освен ако това се окаже невъзможно или би довело до непропорционално големи разходи за търговеца, като се вземат предвид всички обстоятелства към конкретния случай, включително:

1. стойността, която би имало цифровото съдържание или цифровата услуга, ако нямаше несъответствие, и

2. значимостта на несъответствието.

(3) Търговецът е длъжен да приведе цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие съгласно ал. 2 в рамките на разумен срок считано от уведомяването му от потребителя за липсата на съответствие. Привеждането на цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие е безплатно за потребителя и не трябва да поражда значително неудобство за него, като се отчита естеството на цифровото съдържание или цифровата услуга и целта, за която потребителят е поискал цифровото съдържание или цифровата услуга.

(4) Потребителят има право на пропорционално намаляване на цената съгласно ал. 5, когато цифровото съдържание или цифровата услуга е предоставено срещу заплащане на определена цена, или да развали договора съгласно ал. 6 в следните случаи:

1. привеждането на цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие е невъзможно или би довело до непропорционално големи разходи за търговеца съгласно ал. 2;

2. търговецът не е привел цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие съгласно ал. 3;

3. се появи несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, независимо от предприетите от търговеца действия за привеждане на цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие;

4. несъответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга е толкова сериозно, че оправдава незабавно намаляване на цената или разваляне на договора, или

5. търговецът е заявил или от обстоятелствата е ясно, че търговецът няма да приведе цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие в разумен срок, или без значително неудобство за потребителя.

(5) Намаляването на цената е пропорционално на разликата между стойността на цифровото съдържание или цифровата услуга, което е предоставено на потребителя, и стойността, която би имало цифровото съдържание или цифровата услуга, ако нямаше несъответствие. Когато договорът предвижда, че цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставя в рамките на определен период от време срещу заплащане на цена, намаляването на цената се прилага за периода от време, през който е имало несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга.

(6) Когато цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставя срещу заплащане на цена, потребителят има право да развали договора само ако несъответствието не е незначително.

(7) В случаите по ал. 6 тежестта на доказване за това дали несъответствието е незначително се носи от търговеца.

Чл. 18. (1) Потребителят упражнява правото си да развали договора, като уведоми търговеца за решението си да развали договора.

(2) При разваляне на договора търговецът възстановява на потребителя всички суми, платени от него по договора.

(3) Когато договорът предвижда предоставянето на цифрово съдържание или цифрова услуга срещу заплащане на определена цена и в рамките на определен период от време и цифровото съдържание или цифровата услуга е било в съответствие за известен период от време преди развалянето на договора, търговецът възстановява на потребителя само пропорционална част от цената, платена от потребителя, която съответства на периода от време, през който цифровото съдържание или цифровата услуга не е било в съответствие, както и всяка част от цената, платена предварително от потребителя за всеки период от време на договора, който би оставал, ако договорът не беше развален.

(4) При разваляне на договора за предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга търговецът е длъжен да спазва изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2016/679", и на Закона за защита на личните данни.

(5) Търговецът е длъжен да се въздържа от използване на всяко съдържание, което е различно от лични данни и което е предоставено или създадено от потребителя при използване на цифровото съдържание или цифровата услуга, предоставено от търговеца, с изключение на случаите, когато съдържанието:

1. няма приложение извън контекста на цифровото съдържание или цифровата услуга, предоставено/предоставена от търговеца;

2. се отнася само до дейността на потребителя при използване на цифровото съдържание или цифровата услуга, предоставено/предоставена от търговеца;

3. е било обобщено с други данни от търговеца и не може да бъде отделено от другите данни или може да бъде отделено от тях само посредством непропорционални усилия, или

4. е било създадено съвместно от потребителя и от други лица и други потребители могат да продължат да го използват.

(6) При искане от страна на потребителя търговецът предоставя на негово разположение всяко цифрово съдържание, което не съставлява лични данни, предоставено или създадено от потребителя по време на използване на цифровото съдържание или цифровата услуга, предоставено от търговеца, с изключение на случаите по ал. 5, т. 1 - 3. Потребителят има право да получи това цифрово съдържание безплатно, без да бъде възпрепятстван от търговеца в рамките на разумен срок и в широко използван машинночетим формат.

(7) При разваляне на договора от страна на потребителя търговецът може да възпрепятства всяко по-нататъшно използване на цифровото съдържание или цифровата услуга, като например направи цифровото съдържание или цифровата услуга недостъпни за потребителя или като блокира профила на потребителя.

(8) Разпоредбата на ал. 7 не възпрепятства прилагането на ал. 6.

Чл. 19. (1) След развалянето на договора потребителят се въздържа да използва цифровото съдържание или цифровата услуга и да го предоставя на трети лица.

(2) Когато цифровото съдържание е предоставено на материален носител, потребителят по искане и за сметка на търговеца връща материалния носител на търговеца без необосновано забавяне. Търговецът може да поиска връщане на материалния носител в срок 14 дни считано от датата, на която е бил уведомен за решението на потребителя да упражни правото си да развали договора.

(3) Потребителят не дължи плащане за използване на цифровото съдържание или цифровата услуга в периода, предшестваш развалянето на договора, през който цифровото съдържание или

цифровата услуга не е отговаряло на индивидуалните и обективните изисквания за съответствие и на изискванията за интегриране на цифровото съдържание или цифровата услуга в цифровата среда на потребителя.

Чл. 20. (1) Когато потребителят е упражнил правото си на намаляване на цената на цифровото съдържание или цифровата услуга съгласно чл. 17, ал. 4 и 5 или е упражнил правото си да развали договора съгласно чл. 18, ал. 2 и 3, търговецът възстановява всички суми, дължими на потребителя, без необосновано забавяне и не по-късно от 14 дни считано от датата, на която е бил уведомен за решението на потребителя да упражни правото си за намаляване на цената или за разваляне на договора.

(2) Търговецът е длъжен да възстанови получените суми, като използва същото платежно средство, използвано от потребителя за плащане на цифровото съдържание или цифровата услуга, освен ако потребителят е изразил изричното си съгласие за използване на друго платежно средство и при условие че това не е свързано с разходи за потребителя.

(3) Търговецът не може да налага на потребителя никакви такси във връзка с възстановяването на суми на потребителя.

Раздел IV

Изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга.

Право на регресен иск

Чл. 21. (1) Когато договорът предвижда, че цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставя или е достъпно/достъпна за потребителя за определен период от време, търговецът може да измени цифровото съдържание или цифровата услуга извън това, което е необходимо за поддържане съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга с обективните и индивидуални изисквания за съответствие, ако са изпълнени следните условия:

1. договорът предвижда възможност за изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга и посочва основателна причина за това;

2. изменението на цифровото съдържание или цифровата услуга се извършва без допълнителни разходи за потребителя;

3. потребителят е уведомен по ясен и разбираем начин за изменението на цифровото съдържание или цифровата услуга, и

4. в случаите по ал. 2, когато потребителят е уведомен предварително в разумен срок и на траен носител относно характеристиките, периода от време, през който се извършва изменението на цифровото съдържание или цифровата услуга, и за правото му да развали договора съгласно ал. 2 или за възможността да запази цифровото съдържание или цифровата услуга без неговото изменение съгласно ал. 4.

(2) Когато изменението на цифровото съдържание или цифровата услуга оказва отрицателно въздействие върху достъпа или използването на цифровото съдържание или цифровата услуга, потребителят има право да развали договора, освен ако отрицателното въздействие е незначително. В този случай потребителят има право да развали договора безплатно в рамките на 30 дни считано от уведомяването му от търговеца за изменението на цифровото съдържание или цифровата услуга или от момента на изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга, като се прилага покъсната от двете дати.

(3) Когато потребителят развали договора съгласно ал. 2, се прилагат разпоредбите на чл. 18 - 20.

(4) Алинеи 2 и 3 не се прилагат в случаите, когато търговецът е предоставил възможност на потребителя да запази цифровото съдържание или цифровата услуга без изменение, без това да е свързано с допълнителни разходи за него, и цифровото съдържание или цифровата услуга продължава да съответства на обективните и индивидуалните изисквания за съответствие и на изискванията за интегриране на цифровото съдържание или цифровата услуга в цифровата среда на потребителя.

Чл. 22. Търговецът, който отговаря за непредоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга или за несъответствие на цифрово съдържание или цифрова услуга, дължащо се на действие или бездействие от страна на лице на предходен етап по веригата от

търговски сделки, има право на иск за обезщетение за претърпени вреди срещу лицето или лицата, които са отговорни за непредоставяне или несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, ако се намира в пряка или косвена договорна връзка с това лице или с тези лица, както и срещу разработчика на цифровото съдържание или цифровата услуга, когато той отговаря за непредоставянето или за несъответствието. Всяка клауза в договор, която ограничава или изключва тези права на търговеца, е нищожна.

Глава трета

ПРОДАЖБА НА СТОКИ НА ПОТРЕБИТЕЛИ

Раздел I

Обхват

Чл. 23. Разпоредбите на тази глава уреждат договорите за продажба на стоки, сключени между продавачи и потребители, и съдържа изискванията относно:

1. съответствие на стоките с договора и с обективните изисквания за съответствие на стоките;
2. средствата за защита на потребителите при липса на съответствие на стоките, както и реда и условията за тяхното упражняване, и
3. търговските гаранции на стоките.

Чл. 24. (1) Разпоредбите на тази глава се прилагат за договори за продажба на стоки, сключени между продавач и потребител, включително за договори за доставка на стоки, които предстои да бъдат изработени или произведени.

(2) Разпоредбите на тази глава не се прилагат за договорите за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги.

(3) Разпоредбите на тази глава се прилагат за цифрово съдържание или цифрови услуги, които са вградени в стоките или са взаимосвързани с тях и които се предоставят със стоките в рамките на договора за продажба, независимо от това дали цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставят от продавача или от трето лице. При съмнение дали предоставянето на вградено или на взаимосвързано

цифрово съдържание или на вградена или взаимосвързана цифрова услуга съставляват част от договора за продажба, се приема, че това цифрово съдържание или тази цифрова услуга е включено в договора за продажба.

Чл. 25. Разпоредбите на тази глава не се прилагат за:

1. материален носител, който служи изключително за пренасяне на цифровото съдържание;

2. стоки, продавани при принудително изпълнение от държавни или частни съдебни изпълнители, както и по отношение на продажби на изоставени или отнети в полза на държавата стоки, извършвани от държавни органи;

3. стоки втора употреба, продавани на публичен търг; при продажба на такива стоки продавачът е длъжен да уведоми потребителите по подходящ и лесно достъпен начин, като предоставя пълна и ясна информация, че потребителите нямат права по този закон;

4. живи животни.

Раздел II

Съответствие на стоките

Чл. 26. (1) Продавачът е длъжен да предостави на потребителя стоки, които отговарят на индивидуалните изисквания за съответствие с договора, на обективните изисквания за съответствие и на изискванията относно липсата на съответствие, дължащо се на неправилно монтиране или инсталиране на стоките, доколкото са приложими.

(2) Разпоредбата на чл. 30 относно правата на трети страни върху стоките, в т.ч. правата на интелектуална собственост, не възпрепятстват правата на потребителите по чл. 33 относно средствата за правна защита на потребителите при липса на съответствие, с изключение на случаите, когато договорът за продажба на стоки е нищожен или унищожаем.

Чл. 27. За да съответстват на договора за продажба, стоките, когато е приложимо, трябва да отговарят на следните индивидуални изисквания:

1. да съответстват на описанието, вида, количеството и качеството и да притежават функционалност, съвместимост, оперативна съвместимост и други характеристики, предвидени в договора;

2. да са годни за конкретната цел, търсена от потребителя, за която потребителят е уведомил продавача най-късно в момента на сключване на договора за продажба и по отношение на която търговецът се е съгласил;

3. да се доставят с всички принадлежности и всички указания, включително указанията за инсталиране и монтаж, предвидени в договора за продажба, и

4. да се актуализират съгласно предвиденото в договора за продажба.

Чл. 28. (1) В допълнение към индивидуалните изисквания по чл. 27 стоките трябва да отговарят и на следните обективни изисквания за съответствие:

1. да са годни за целите, за които обичайно се използват стоки от същия вид, като се вземат предвид, когато е приложимо, действащите разпоредби на правото на ЕС и на националното право, както и на съществуващите технически стандарти, или при липсата на такива стандарти - на приложимите за съответния сектор правила за добри практики;

2. да притежават качествата на мострата или модела, която продавачът е предоставил на разположение на потребителя преди сключване на договора, и да отговарят на описанието на тази мостра или модел, когато е приложимо;

3. да са доставени със съответните принадлежности, включително опаковката и указанията за инсталиране или други указания, които потребителят може разумно да очаква да получи, когато е приложимо, и

4. да са в количество и да притежават качествата и другите характеристики, включително по отношение на трайност, функционалност, съвместимост и безопасност, които са обичайни за стоки от същия вид и които потребителят може разумно да очаква предвид естеството на стоките и като се вземат предвид всички публични изявления, направени от продавача или от други лица на предходен етап

от веригата от сделки или направени от името на продавача или от името на тези лица, включително производителя, съдържащи се например в рекламата или в етикета.

(2) Продавачът не е обвързан с публичните изявления, посочени в ал. 1, т. 4, ако докаже, че:

1. не е знаел и не е можело разумно да се очаква да знае за съответното публично изявление;

2. към момента на сключване на договора публичното изявление е било коригирано по същия начин, по който е било направено, или по подобен начин, или

3. решението за купуване на стоките не е можело да бъде повлияно от публичното изявление.

(3) За стоките, съдържащи цифрови елементи, продавачът предприема необходимите действия за информиране и предоставяне на потребителя на актуализации, включително актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване съответствието на тези стоки в рамките на периода от време:

1. през който потребителят може разумно да очаква, като се вземе предвид видът и целта, за която са предназначени стоките и цифровите елементи, и като се имат предвид обстоятелствата и естеството на договора, когато договорът за продажба предвижда еднократно предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга, или

2. посочен в чл. 31, ал. 3 и 4, в зависимост от случая, когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга за определен период от време.

(4) Когато потребителят не инсталира в разумен срок актуализациите, предоставени от търговеца съгласно ал. 3, продавачът не отговаря за евентуално несъответствие, произтичащо единствено от неинсталиране на съответната актуализация, при условие че:

1. продавачът е уведомил потребителя за наличието на актуализацията и за последиците за потребителя, в случай че не я инсталира, и

2. липсата на инсталиране или неправилното инсталиране на актуализацията от страна на потребителя не се дължи на пропуски в указанията за инсталиране, предоставени на потребителя.

(5) Счита се, че няма липса на съответствие по смисъла на ал. 1 и 3, ако в момента на сключване на договора за продажба потребителят е бил изрично уведомен, че определена характеристика на стоките се отклонява от обективните изисквания за съответствие по ал. 1 и 3 и с изрично и отделно изявление е приел това отклонение при сключване на договора за продажба.

Чл. 29. Всяко несъответствие, произтичащо от неправилното инсталиране на стоките, се счита за несъответствие на стоките, когато:

1. инсталирането съставлява неразделна част от договора за продажба и е извършено от продавача или от лице, за чиито действия продавачът отговаря, или

2. инсталирането на стоките е трябвало да бъде извършено от потребителя и е извършено от него, а неправилното инсталиране се дължи на пропуски в указанията за инсталиране, предоставени от продавача, или в случаите на стоки, съдържащи цифрови елементи, предоставени от продавача или от доставчика на цифровото съдържание или цифровата услуга.

Чл. 30. Когато поради ограничение, произтичащо от нарушение правата на трети лица, в т.ч. нарушение на права върху интелектуална собственост, се възпрепятства или ограничава използването на стоките, съгласно индивидуалните и обективните изисквания за съответствие, потребителят има право на предвидените в чл. 33 средства за правна защита при несъответствие на стоката, с изключение на случаите, когато договорът за продажба на стоки е нищожен или унищожаем.

Чл. 31. (1) Продавачът отговаря за всяко несъответствие на стоката, което съществува в момента на доставяне на стоката и което се появи в рамките на две години считано от този момент.

(2) При стоки, съдържащи цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда еднократно предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга, продавачът отговаря за всяка липса на съответствие на физическите и цифровите елементи на стоката, която възникне или се появи в рамките на две години считано от доставяне на

стоката и предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга. Разпоредбата на чл. 28, ал. 3, т. 1 не възпрепятства прилагането на ал. 1 по отношение на стоките, съдържащи цифрови елементи.

(3) При стоки, съдържащи цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга в рамките на определен период от време, продавачът отговаря също и за всяка липса на съответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, което възникне или се появи в рамките на две години считано от доставяне на стоката и от започване на непрекъснатото предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга.

(4) При стоки, съдържащи цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга за срок, по-дълъг от две години, продавачът отговаря за всяка липса на съответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, която възникне или се появи в рамките на периода от време, през който цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да бъде предоставено/предоставена, съгласно договора за продажба.

Чл. 32. (1) Всяко несъответствие, което се появи до една година след доставяне на стоките, се счита, че е съществувало при доставянето им, освен ако не се докаже противното, или ако тази презумпция е несъвместима с естеството на стоките или с естеството на несъответствието.

(2) Разпоредбата на ал. 1 се прилага и за стоките, съдържащи цифрови елементи.

(3) При стоки, съдържащи цифрови елементи, и когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен период от време, тежестта на доказване за това дали цифровото съдържание или цифровата услуга е отговаряло на изискванията за съответствие, в рамките на срока по чл. 31, ал. 3 или 4 се носи от продавача за несъответствие, което се появи в рамките на този срок.

Раздел III

Средства за защита на потребителите.

Право на регресен иск

Чл. 33. (1) Когато стоките не отговарят на индивидуалните изисквания за съответствие с договора, на обективните изисквания за съответствие и на изискванията за монтиране или инсталиране на стоките, потребителят има право:

1. да предяви рекламация, като поиска от продавача да приведе стоката в съответствие;
2. да получи пропорционално намаляване на цената;
3. да развали договора.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 потребителят може да избере между ремонт или замяна на стоката, освен ако това се окаже невъзможно или би довело до непропорционално големи разходи за продавача, като се вземат предвид всички обстоятелства към конкретния случай, включително:

1. стойността, която би имала стоката, ако нямаше липса на съответствие;
2. значимостта на несъответствието, и
3. възможността да бъде предоставено другото средство за защита на потребителя без значително неудобство за потребителя.

(3) Продавачът може да откаже да приведе стоката в съответствие, ако ремонтът и замяната са невъзможни или ако биха довели до непропорционално големи разходи за него, като се вземат предвид всички обстоятелства, включително тези по ал. 2, т. 1 и 2.

(4) Потребителят има право на пропорционално намаляване на цената или да развали договора за продажба в следните случаи:

1. продавачът не е извършил ремонт или замяна на стоката съгласно чл. 34, ал. 1 и 2 или, когато е приложимо, не е извършил ремонт или замяна съгласно чл. 34, ал. 3 и ал. 4 или продавачът е отказал да приведе стоката в съответствие съгласно ал. 3;

2. се появи несъответствие въпреки предприетите от продавача действия за привеждане на стоката в съответствие; при несъответствие

на стоки с дълготрайна употреба и на стоки, съдържащи цифрови елементи, продавачът има право да направи втори опит за привеждане на стоката в съответствие в рамките на срока на гаранцията по чл. 31;

3. несъответствието е толкова сериозно, че оправдава незабавно намаляване на цената или разваляне на договора за продажба, или

4. продавачът е заявил или от обстоятелствата е ясно, че продавачът няма да приведе стоката в съответствие в разумен срок или без значително неудобство за потребителя.

(5) Потребителят няма право да развали договора, ако несъответствието е незначително. Тежестта на доказване за това дали несъответствието е незначително се носи от продавача.

(6) Потребителят има право да откаже плащането на оставаща част от цената или на част от цената, докато продавачът не изпълни своите задължения за привеждане на стоката в съответствие.

Чл. 34. (1) Ремонтът или замяната на стоките се извършва безплатно в рамките на разумен срок считано от уведомяването на продавача от потребителя за несъответствието и без значително неудобство за потребителя, като се вземат предвид естеството на стоките и целта, за която са били необходими на потребителя.

(2) За стоки, различни от стоките, съдържащи цифрови елементи, ремонтът или замяната на стоките се извършва безплатно в рамките на един месец считано от уведомяването на продавача от потребителя за несъответствието и без значително неудобство за потребителя, като се вземат предвид естеството на стоките и целта, за която са били необходими на потребителя.

(3) Когато несъответствието се отстранява чрез ремонт или замяна на стоките, потребителят предоставя стоките на разположение на продавача. При замяна на стоките продавачът взема заменените стоки обратно от потребителя за своя сметка.

(4) Когато извършването на ремонт изисква демонтирането на стоките, които са били инсталирани съобразно тяхното естество и цел, преди да се появи несъответствието, или когато тези стоки трябва да бъдат заменени, задължението на продавача да ремонтира или да замени стоките включва демонтирането на стоките, които не

съответстват, и инсталирането на заместващите стоки или на ремонтираните стоки, или поемане на разходите за демонтиране и инсталиране на стоките.

(5) Потребителят не дължи заплащане за обичайната употреба на заменените стоки за времето преди тяхната замяна.

Чл. 35. Намаляването на цената е пропорционално на разликата между стойността на получените от потребителя стоки и стойността, която биха имали стоките, ако нямаше липса на съответствие.

Чл. 36. (1) Потребителят упражнява правото си да развали договора чрез заявление до продавача, с което го уведомява за решението си да развали договора за продажба.

(2) Когато несъответствието се отнася само за някои от стоките, доставени съгласно договора за продажба, и е налице основание за разваляне на договора съгласно чл. 33, потребителят има право да развали договора за продажба само по отношение на тези стоки, които не съответстват, както и по отношение на всички други стоки, които е придобил заедно със стоките, които не съответстват, ако не може разумно да се очаква, че потребителят ще се съгласи да запази само стоките, които съответстват.

(3) Когато потребителят развали договора за продажба изцяло или частично само по отношение на някои от доставените съгласно договора за продажба стоки, потребителят връща тези стоки на продавача без неоправдано забавяне и не по-късно от 14 дни считано от датата, на която потребителят е уведомил продавача за решението си да развали договора за продажба. Крайният срок се смята за спазен, ако потребителят е върнал или изпратил стоките обратно на продавача преди изтичането на 14-дневния срок. Всички разходи за връщане на стоките, в т.ч. експедиране на стоките, са за сметка на продавача.

(4) Продавачът възстановява на потребителя заплатената цена за стоките след тяхното получаване или при представяне на доказателство от потребителя за тяхното изпращане на продавача. Продавачът е длъжен да възстанови получените суми, като използва същото платежно средство, използвано от потребителя при първоначалната трансакция, освен ако потребителят е изразил

изричното си съгласие за използване на друго платежно средство и при условие че това не е свързано с разходи за потребителя.

Чл. 37. (1) Потребителят може да упражни правата си по този раздел, както следва:

1. за стоки, различни от стоки, съдържащи цифрови елементи, в срок до две години считано от доставяне на стоката;

2. за стоки, съдържащи цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда еднократно предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга, независимо от това дали несъответствието се дължи на физическите или цифровите елементи на стоката, в срок до две години считано от доставянето на стоката и предоставянето на цифровото съдържание или цифровата услуга или в рамките на периода от време, посочен в чл. 31, ал. 1 и 2, без да се възпрепятства прилагането на чл. 28, ал. 3, т. 1;

3. за стоки, съдържащи цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга за определен период от време, независимо от това дали несъответствието се дължи на физическите или цифровите елементи на стоката, в срок до две години считано от доставяне на стоката и от започване на непрекъснатото предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга;

4. за стоки, съдържащи цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга за период, по-дълъг от две години, и несъответствието се дължи на цифровите елементи на стоката, потребителят може да упражни правата си по този раздел в рамките на срока на действие на договора.

(2) Срокът по ал. 1 спира да тече през времето, необходимо за извършване на ремонт или замяна на стоката.

(3) Упражняването на правото на потребителя по ал. 1 не е обвързано с други срокове за предявяване на иск, различни от тези по ал. 1.

Чл. 38. Продавачът, който отговаря за несъответствие на стоките, дължащо се на действие или бездействие, включително на пропуск да се предоставят актуализации на стоки, съдържащи цифрови

елементи, от страна на лице на предходен етап от веригата от търговски сделки, има право на иск за обезщетение за претърпени вреди срещу лицето или лицата, които са причинили несъответствието.

Раздел IV

Търговска гаранция на стоките

Чл. 39. (1) Търговската гаранция обвързва този, който я предоставя, съобразно условията, посочени в заявлението за предоставяне на търговска гаранция или в свързаната с него реклама, налична преди или по време на сключване на договора.

(2) Когато производител предоставя на потребителя търговска гаранция за трайност на някои стоки за определен период от време, производителят отговаря пряко пред потребителя през целия срок на търговската гаранция за трайност на стоките, по отношение на ремонта или замяната на стоките, съгласно чл. 34. Производителят може да предостави на потребителя по-благоприятни условия в заявлението за предоставяне на търговска гаранция за трайност.

(3) Когато условията, посочени в заявлението за предоставяне на търговска гаранция, са по-малко благоприятни за потребителя в сравнение с тези в свързаната с него реклама, търговската гаранция е задължителна за лицето, което я предоставя, съгласно условията, предвидени в рекламата относно търговската гаранция, с изключение на случаите, когато преди сключването на договора, рекламата за търговската гаранция е била коригирана по същия начин като този, по който е била направена, или по подобен начин.

Чл. 40. (1) Заявлението за предоставяне на търговска гаранция се предоставя на потребителя на траен носител най-късно при доставяне на стоките.

(2) Заявлението за предоставяне на търговска гаранция включва следната информация:

1. ясно посочване, че при несъответствие на стоките потребителят има правни средства за защита срещу продавача, които не са свързани с разходи за него, и че търговската гаранция не засяга тези средства за защита на потребителя;

2. името и адреса на лицето, предоставящо търговската гаранция;

3. процедурата, която потребителят трябва да спазва, за да получи изпълнението на търговската гаранция;

4. посочване на стоките, за които се прилага търговската гаранция, и

5. условията на търговската гаранция.

(3) Информацията по ал. 2 трябва да бъде ясна, разбираема и лесна за четене. Информацията задължително се предоставя на български език.

(4) Неспазването на някои от изискванията на ал. 2 и 3 не засяга обвързващия характер на търговската гаранция за лицето, предоставило гаранцията, и потребителят може да се позове на нея и да претендира за изпълнение на посоченото в заявлението за предоставяне на търговска гаранция.

Глава четвърта

РЕКЛАМАЦИИ

Чл. 41. Потребителят има право да предяви рекламация за:

1. непредоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга съгласно чл. 16;

2. несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга съгласно чл. 17 и 18 за привеждане на цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие;

3. несъответствие на стоката, в т.ч. на стоката, съдържаща цифрови елементи, съгласно чл. 33 - чл. 36.

Чл. 42. (1) Потребителят има право да предяви рекламация на стоката, в т.ч. на стоката, съдържаща цифрови елементи, независимо от това дали производителят или продавачът е предоставил търговска гаранция за тях.

(2) Когато производителят или търговецът е предоставил търговска гаранция на стоката, в т.ч. на стоката, съдържаща цифрови елементи, и привеждането на стоката в съответствие се извършва чрез замяна, продавачът е длъжен да запази на потребителя първоначалните гаранционни условия. Когато рекламацията се удовлетворява чрез ремонт на стоката, извършените ремонти се отразяват в гаранционната карта и срокът на ремонта се прибавя към гаранционния срок.

Чл. 43. (1) Рекламацията на цифрово съдържание или цифрова услуга се предявява пред търговеца или пред упълномощено от него лице. Рекламацията на стока, в т.ч. на стока, съдържаща цифрови елементи, се предявява пред продавача или пред упълномощено от него лице.

(2) Рекламацията се подава устно или писмено.

(3) При предявяване на рекламация потребителят посочва предмета на рекламацията, предпочитания от него начин за удовлетворяване на рекламацията, съответно размера на претендираната сума, и адрес за контакт.

(4) При подаване на рекламация потребителят задължително прилага и документите, на които се основава претенцията:

1. касова бележка, фактура или документ, удостоверяващ плащането;
2. протоколи, актове или други документи, установяващи несъответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга или на стоката, в т.ч. на стоката, съдържаща цифрови елементи;
3. други документи, установяващи претенцията по основание и размер.

Чл. 44. (1) Рекламацията на цифровото съдържание или цифровата услуга може да се предяви в рамките на:

1. две години от предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга, когато договорът предвижда еднократно предоставяне или поредица от отделни действия по предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга;
2. периода от време, през който цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да бъдат предоставени съгласно сключения

договор, когато договорът предвижда непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен период от време.

(2) Срокът по ал. 1 спира да тече през времето, необходимо за привеждане на цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие.

Чл. 45. (1) Рекламацията на стоката може да се предяви до две години считано от доставянето на стоката.

(2) Рекламацията на стоки, съдържащи цифрови елементи, може да се предяви в рамките на:

1. две години считано от доставяне на стоката и предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга, когато договорът за продажба предвижда еднократно предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга;

2. две години считано от доставяне на стоките и започване на непрекъснатото предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга, когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга в рамките на определен период от време;

3. периода от време, през който цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да бъде предоставено/предоставена, съгласно договора за продажба, когато договорът предвижда непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга за срок, по-дълъг от две години.

(3) Срокът по ал. 1 и 2 спира да тече през времето, необходимо за привеждане на стоката, в т.ч. на стоката, съдържаща цифрови елементи в съответствие.

(4) Ако производителят или продавачът е предоставил търговска гаранция за стоката и срокът на гаранцията е по-дълъг от сроковете за предявяване на рекламация по ал. 1 и 2, рекламацията може да се предяви до изтичането на срока на търговската гаранция при условията, посочени в нея.

Чл. 46. Търговците, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги, и продавачите на стоки, в т.ч. на стоки, съдържащи

цифрови елементи, са длъжни да приемат рекламациите на потребители, ако са предявени своевременно.

Чл. 47. (1) Продавачът е длъжен да поддържа регистър на предявените пред него и пред упълномощени от него лица рекламации на стоки във всяко едно от местата, посочени в ал. 3.

(2) При предявяване на рекламация лицата по ал. 1 задължително я описват в регистъра, като на потребителя се издава документ, съдържащ датата, номера, под който рекламацията е вписана в регистъра, вида на стоката и подпис на лицето, приело рекламацията.

(3) Приемането на рекламации се извършва през цялото работно време в търговския обект, където е закупена стоката, или на интернет сайта на продавача, на който е поръчана стоката, и на адреса на управление на продавача. Рекламацията може да бъде предявена и във всеки от търговските обекти на продавача на територията на страната, в които се осъществява подобна търговска дейност като тази в обекта, откъдето е закупена стоката. Правото на избор на място за предявяване на рекламацията принадлежи изцяло на потребителя.

(4) Когато продавачът удовлетвори рекламацията, той издава акт за това, който се съставя в два екземпляра, и предоставя задължително един екземпляр на потребителя.

Чл. 48. Предявяването на рекламация пред търговеца за цифровото съдържание и цифровата услуга и пред продавача за стоката, в т.ч. на стоката, съдържаща цифрови елементи, не е пречка за предявяване на иск в съда.

Глава пета

СПОСОБИ ЗА РЕШАВАНЕ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИ СПОРОВЕ

Раздел I

Жалби на потребители

Чл. 49. (1) Комисията за защита на потребителите предоставя информация на своята интернет страница за правата на потребителите, произтичащи от този закон, и за правните средства за упражняване на техните права.

(2) Комисията за защита на потребителите и сдруженията на потребителите разясняват правата и задълженията на потребителите по договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договорите за продажба на стоки, предоставят им съвети и съдействат за разрешаване на потребителски спорове и жалби.

(3) Европейският потребителски център към Комисията за защита на потребителите разяснява правата и задълженията на потребителите, предоставя съвети и оказва съдействие за разрешаване на потребителски спорове във връзка с договори за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договорите за продажба на стоки с трансграничен характер.

Чл. 50. (1) За нарушаване на правата, предоставени им по този закон, потребителите и сдруженията на потребителите имат право да подават жалби и сигнали до Комисия за защита на потребителите.

(2) Жалбите и сигналите се подават в писмена форма на хартиен носител или по електронен път.

(3) Жалбата трябва да съдържа:

1. наименование на органа, до който се подава жалбата;
2. името, пощенски и/или електронен адрес на жалбоподателя;
3. срещу кого се подава жалбата, като се посочи името/наименованието на търговеца/продавача или на търговския обект, както и неговото седалище или адрес на управление;
4. оплакванията и исканията на жалбоподателя;
5. подпис на лицето, което я подава, когато се подава на хартиен носител, или на неговия пълномощник; в случай че жалбата е подадена чрез пълномощник, се прилага пълномощно; в случай че жалбата е подадена по електронен път, не се изисква тя да бъде подписана с електронен подпис;
6. доказателства, с които жалбоподателят разполага - копие от касови бележки, фактури, договори и др., на които основава претенцията си.

(4) Ако жалбата не отговаря на изискванията на ал. 3, Комисията за защита на потребителите уведомява жалбоподателя в

7-дневен срок от получаване на жалбата и не образува производство по разглеждането ѝ до отстраняване на нередовностите.

(5) Сигналите на потребителите трябва да отговарят на изискванията на ал. 3, т. 1 - 5.

(6) Жалбите и сигналите, подадени до некомпетентен орган, се препращат най-късно 7 дни от датата на постъпването им на компетентния орган, като се уведомят техните податели. Жалбата или сигналът не се препраща, когато има данни, че въпросът е отнесен и до компетентния орган.

Чл. 51. (1) Държавните органи са длъжни да регистрират подадените до тях жалби и сигнали на потребителите и да образуват производство за разглеждането им. По анонимни сигнали производство не се образува.

(2) Органът, до който е подадена жалба или сигнал, е длъжен да насочи потребителя и да му разясни неговите права и задължения.

(3) На лицата, чиито искания са незаконосъобразни или неоснователни или не могат да бъдат удовлетворени по обективни причини, се посочват съображенията за това.

Чл. 52. (1) Когато по жалбата или сигнала не е нужно да се извършва проверка, компетентният орган е длъжен да разгледа случая и да вземе решение в 14-дневен срок, а в останалите случаи - в едномесечен срок от датата на постъпване на жалбата или сигнала.

(2) Решението по жалбата или сигнала се съобщава писмено на подателя и на другите заинтересовани лица и организации, ако има такива, в 7-дневен срок от датата на постановяването му.

(3) Решения с голямо обществено значение могат да се разгласяват чрез печата или по друг подходящ начин по преценка на органа, който ги е постановил.

(4) Когато в жалба или сигнал е отправено искане, което не е уважено, компетентният орган в отговора си до подателя излага съображенията и мотивите си за това.

Чл. 53. (1) Жалби и сигнали, подадени повторно по въпрос, по който има решение, не се разглеждат, освен ако са във връзка с

изпълнение на решението или се основават на нови факти и обстоятелства.

(2) Жалбите и сигналите, които не се разглеждат, се връщат на подателя, като му се съобщават и основанията за това.

(3) На жалби и сигнали по въпроси, на които е отговорено по ал. 2, но съдържащи нови обстоятелства, се отговаря само на новите обстоятелства.

(4) Подаването на сигнал или жалба от потребителите във връзка с договора за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги или договора за продажба на стоки не е задължителна предпоставка за образуване на помирително производство по чл. 54.

Раздел II

Алтернативно разрешаване на спорове

Чл. 54. Потребителите могат да сезират органите за алтернативно решаване на спорове (органи за APC), включени в списъка по чл. 181п от Закона за защита на потребителите, при възникване на спорове между потребители и търговци във връзка с договори за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договори за продажба на стоки.

Чл. 55. При разглеждане на трансгранични спорове във връзка с договори за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договори за продажба на стоки органите за APC, разглеждащи тези спорове, си сътрудничат със съответните компетентни органи за APC на другите държави - членки на ЕС, като обменят информация и становища с тях.

Раздел III

Средства за колективна защита

Чл. 56. Комисията за защита на потребителите и сдруженията на потребителите могат да предявяват иски за преустановяване или за забрана на действия или търговски практики по този закон, които са в нарушение на колективните интереси на потребителите, и иски за обезщетение при условията и по реда на чл. 186 - 190 от Закона за защита на потребителите.

Глава шеста

ПРИЛАГАНЕ И КОНТРОЛ

Чл. 57. (1) Контролът по този закон се осъществява от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката.

(2) За осъществяване на контрола по изпълнението на закона председателят на Комисията за защита на потребителите оправомощава със заповед длъжностни лица от администрацията ѝ.

Чл. 58. (1) При изпълнение на служебните си задължения длъжностните лица по чл. 57, ал. 2 имат право:

1. да имат свободен достъп в търговските обекти;
2. да извършват проверки на място, включително правото да влизат във всички помещения и площи, които търговецът - обект на проверка, използва за цели, свързани със своята търговска или стопанска дейност, занаят или професия;
3. да имат достъп до всички документи, данни или информация, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон, в каквато и да е форма или формат, независимо от средството за съхранение или мястото, на което се съхраняват;
4. да изискват необходимите документи във връзка с осъществявания от тях контрол;
5. да разпоредят на всяко лице да предостави сведения за нарушения на този закон, които са му известни;
6. да закупуват стоки или услуги като пробни покупки, когато е необходимо, под прикрита самоличност, за да установят дали има нарушение и с цел събиране на доказателства;
7. да започват по собствена инициатива разследвания или процедури за преустановяване или за налагане на забрана на нарушения;
8. да привличат външни експерти, когато проверката е особено сложна и изисква специални знания;
9. да съставят актове за установяване на нарушения.

(2) Председателят на Комисията за защита на потребителите има право:

1. да разпорежи писмено на нарушителя да преустанови нарушението на този закон;

2. да изиска от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението и, ако е необходимо, да го задължи да направи декларацията обществено достояние;

3. да разпорежи прекратяване или забрана на всяко нарушение на този закон и, ако е необходимо, да направи разпореждането за прекратяване или забрана на нарушението обществено достояние.

Чл. 59. Длъжностните лица по чл. 57, ал. 2 са длъжни:

1. да установяват точно фактите при извършвания от тях контрол;

2. да дават задължителни предписания за отстраняване на несъответствия и нарушения на закона;

3. да дават заключения по възраженията във връзка с установените нарушения;

4. да опазват служебната, производствената и търговската тайна и да не разгласяват данни от проверките преди тяхното приключване, както и да не използват информацията от проверката извън предназначението ѝ;

5. да уведомят съответния компетентен орган за контрол в случаите, когато смятат, че е налице нарушение на друг нормативен акт.

Чл. 60. (1) При констатирани нарушения на изискванията на закона длъжностни лица, оправомощени от председателя на Комисията за защита на потребителите, съставят актове за установяване на извършено нарушение по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(2) За налагане на административни наказания председателят на Комисията за защита на потребителите или упълномощени от него длъжностни лица издава наказателни постановления по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(4) Актове за установяване на административни нарушения и наказателни постановления по смисъла на Закона за административните нарушения и наказания може да се връчват на всяко физическо лице, което се намира в търговския обект и което е в граждански или трудови правоотношения с лицето, срещу което са издадени.

Чл. 61. Глобите и санкциите, събрани по този закон, се администратират по бюджета на Министерството на икономиката.

Чл. 62. При прилагане на разпоредбите на този закон длъжностните лица по чл. 57, ал. 2 спазват изискванията за защита на личните данни.

Глава седма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 63. За нарушение на разпоредбата на чл. 11, ал. 2 и 6 и чл. 28, ал. 3 на виновните лица се налага глоба в размер от 300 до 1500 лв., а на едноличните търговци и юридически лица – имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв.

Чл. 64. За нарушение на разпоредбата на чл. 17, ал. 3 на виновните лица се налага глоба в размер от 500 до 2500 лв., а на едноличните търговци и юридически лица – имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв.

Чл. 65. За нарушение на разпоредбите на чл. 18, ал. 2 и 3, чл. 20 и чл. 36, ал. 3 и 4 на виновните лица се налага глоба в размер от 100 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридически лица – имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв.

Чл. 66. За нарушение на разпоредбата на чл. 18, ал. 5 и 6 на виновните лица се налага глоба в размер от 300 до 1500 лв., а на едноличните търговци и юридически лица – имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв.

Чл. 67. За нарушение на разпоредбата на чл. 19 на виновните лица се налага глоба в размер от 200 до 1000 лв., а на едноличните

търговци и юридическите лица – имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 68. За нарушение на разпоредбата на чл. 21, ал. 1 на виновните лица се налага глоба в размер от 100 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридически лица – имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв.

Чл. 69. За нарушение на разпоредбата на чл. 25, т. 3 на виновните лица се налага глоба в размер от 300 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридически лица – имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв.

Чл. 70. За нарушение на разпоредбата на чл. 34 на виновните лица се налага глоба в размер от 500 до 2500 лв., а на едноличните търговци и юридически лица – имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв.

Чл. 71. За нарушение на разпоредбата на чл. 40, ал. 1, 2 и 3 на виновните лица се налага глоба в размер от 500 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридически лица – имуществена санкция в размер от 500 до 1500 лв.

Чл. 72. За нарушение на разпоредбите на чл. 42, ал. 2, чл. 46 и 47 на виновните лица се налага глоба в размер от 500 до 2000 лв., а на едноличните търговци и юридически лица – имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв.

Чл. 73. За неизпълнение на задължително предписание на Комисията за защита на потребителите за отстраняване на несъответствия и нарушения на закона на виновните лица се налага глоба в размер от 200 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 300 до 1500 лв.

Чл. 74. За възпрепятстване на длъжностни лица на Комисията за защита на потребителите, неосказване на необходимото им съдействие и сътрудничество при осъществяване на техните правомощия и по този закон, на виновните лица се налага глоба в размер от 100 до 3000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 75. При повторно нарушение по тази глава виновните лица се наказват с глоба, а едноличните търговци и юридическите лица - с имуществена санкция в двоен размер.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Разпоредбата на чл. 21 не се прилага в случаите, когато пакет от услуги или пакет от услуги и крайно устройство по смисъла на Закона за електронните съобщения включва услуга за достъп до интернет или междуличностни съобщителни услуги с номер.

§ 2. При противоречие между разпоредбите на глава втора и правото на Европейския съюз или на българското законодателство, въвеждащо изисквания на правото на Европейския съюз, които уреждат конкретен сектор или област, се прилагат разпоредбите на правото на Европейския съюз или на българското законодателство, въвеждащо изисквания на правото на Европейския съюз.

§ 3. Правото на Европейския съюз относно защитата на личните данни се прилага по отношение на всички лични данни, обработвани във връзка с договорите за предоставяне на цифрово съдържание или на цифрова услуга. При противоречие между разпоредбите на глава втора и правото на Европейския съюз или на българското законодателство, въвеждащо изисквания на правото на Европейския съюз относно защитата на личните данни, се прилагат разпоредбите на правото на ЕС.

§ 4. Разпоредбите на глава втора не засягат правото на Европейския съюз или на българското законодателство, въвеждащо изисквания на правото на Европейския съюз в областта на авторското право и сродните му права.

§ 5. Разпоредите на глава трета не накърняват разпоредбите на Закона за задълженията и договорите, които предвиждат защита на правата на купувача за недостатъци, които не са му били известни при сключване на договора за продажба.

§ 6. По смисъла на този закон:

1. „Цифрово съдържание“ са данни, които са произведени и предоставени в цифрова форма.

2. „Цифрова услуга“ е услуга, позволяваща:

а) на потребителя да създава, обработва или съхранява данни в цифрова форма или да има достъп до тях, или

б) споделянето или всяко друго взаимодействие на данни в цифрова форма, въведени или създадени от потребителя или от други ползватели на тази услуга.

3. „Стока, съдържаща цифрови елементи“ е всяка движима материална вещ, която съдържа цифрово съдържание или цифрова услуга или е взаимосвързана с цифрово съдържание или с цифрова услуга по такъв начин, че липсата на цифровото съдържание или на цифровата услуга би попречило на стоката да изпълнява своите функции.

4. „Интегриране“ е свързване и включване на цифрово съдържание или на цифрова услуга към компонентите на цифровата среда на потребителя, имащо за цел да позволи използването на цифровото съдържание или цифровата услуга, съгласно изискванията за съответствие, предвидени в този закон.

5. „Търговец“ е всяко физическо или юридическо лице, което действа в рамките на своята търговска или стопанска дейност, занаят или професия в публичния или в частния сектор, както и всяко лице, което действа от негово име и за негова сметка по отношение на договори за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги.

6. „Потребител“ е всяко физическо лице, което във връзка с договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки действа извън рамките на неговата търговска или стопанска дейност, занаят или професия.

7. „Цена“ е парична сума или цифрово изражение на стойност, дължима в замяна на предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга.

8. „Лични данни“ са лични данни по смисъла на член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) 2016/679.

9. „Цифрова среда“ е всеки хардуер, софтуер и всяка мрежова връзка, използвани от потребителя за достъп до цифрово съдържание или цифрова услуга или за тяхното използване.

10. „Съвместимост на цифрово съдържание или цифрова услуга“ е способността на цифровото съдържание или цифровата услуга да функционира с хардуер или софтуер, с които обичайно се използват цифровото съдържание или цифровите услуги от същия вид, без да е необходимо да се преобразува цифровото съдържание или цифровата услуга.

11. „Съвместимост на стока“ е способността на стоката да функционира с хардуер или със софтуер, с които обичайно се използват стоки от същия вид, без да е необходимо преобразуване на стоките, хардуера или софтуера.

12. „Функционалност на цифрово съдържание или цифрова услуга“ е способността на цифровото съдържание или цифровата услуга да изпълняват функциите си с оглед на целта, за която са предназначени.

13. „Оперативна съвместимост на цифрово съдържание или цифрова услуга“ е способността на цифровото съдържание или цифровата услуга да функционира с хардуер или софтуер, различни от онези, с които обичайно се използват цифрово съдържание или цифровите услуги от същия вид.

14. „Траен носител“ е всеки носител, даващ възможност на потребителя или на търговеца/продавача да съхранява информация, изпратена лично до него, който позволява лесното ѝ използване в бъдеще за период от време, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява непромененото възпроизвеждане на съхранената информация. Такива носители са например устройства за съхранение на данни с USB интерфейс, CD-ROM дискове, DVD дискове, карти с памет, твърди дискове на компютрите, електронна поща и други, както и самият материален носител, доколкото той се използва изключително за пренасяне на цифрово съдържание.

15. „Договор за продажба“ е всеки договор, по силата на който продавачът прехвърля или се задължава да прехвърли собствеността на стоки на потребителя, а потребителят заплаща или се задължава да заплати цената за тях.

16. „Продавач“ е всяко физическо или юридическо лице, което действа в рамките на своята търговска или стопанска дейност, занаят

или професия в публичния или в частния сектор, както и всяко лице, което действа от негово име и за негова сметка по отношение на договори за продажба на стоки.

17. „Производител“ е лицето, което произвежда стоката, вносителят на стоката на територията на Европейския съюз или на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и всяко лице, което се представя за производител, като поставя върху стоката своето име, търговска марка или друг отличителен знак.

18. „Стока“ е:

а) всяка движима материална вещ, стоки са и вода, газ и електрическа енергия, когато се предлагат за продажба, опаковани в ограничен обем или в определено количество;

б) всяка движима материална вещ, която съдържа цифрово съдържание или цифрова услуга или е взаимосвързана с цифрово съдържание или с цифрова услуга по такъв начин, че липсата на цифровото съдържание или цифровата услуга би попречило на стоката да изпълнява своите функции („стока, съдържаща цифрови елементи“).

19. „Стоки с дълготрайна употреба“ са стоки, които запазват изискваните от тях функции и начин на действие при тяхната обичайна употреба.

20. „Функционалност на стоки“ е способността на стоките да изпълняват функциите си с оглед на целта, за която са предназначени.

21. „Оперативна съвместимост на стоките“ е способността на стоките да функционират със софтуер или хардуер, различни от тези, с които обичайно се използват стоките от същия вид.

22. „Търговска гаранция“ е всяко задължение, поето от продавача или от производителя (гарант) към потребителя, в допълнение към неговото задължение по този закон, за осигуряване на съответствие на стоката с договора за продажба, с цел да възстанови заплатената сума или да замени или поправи стоката, или да предостави друг вид обслужване, свързано със стоката, когато тя не отговаря на спецификациите или евентуално на други изисквания, несвързани със съответствието на стоката с договора за продажба, посочени в

заявлението за предоставяне на търговска гаранция или в съответната реклама, направена в момента на сключване или преди сключването на договора.

23. „Трайност“ е способността на стоките да запазват изискваните от тях функции и действие при обичайна употреба.

24. „Безплатно“ е без заплащане на необходимите разходи, направени за привеждане на стоките в съответствие с договора, и по-специално разходите за пощенски услуги, превоз, труд или за материали.

25. „Публичен търг“ е метод на продажба, при който стоки или услуги се предлагат от продавача на потребители, които присъстват или имат възможност да присъстват лично на търга, чрез процедура на прозрачно, конкурентно наддаване, ръководена от провеждащия търга, като спечелилият наддаването участник е длъжен да закупи стоките или услугите.

26. „Повторно“ е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същото по вид нарушение.

§ 7. Този закон въвежда разпоредбите на:

1. Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги (ОВ, L 136/1 от 22 май 2019 г.).

2. Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО (ОВ, L 136/28 от 22 май 2019 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 8. В Закона за защита на потребителите (обн., ДВ, бр. 99 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 51, 53, 59, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 41, 59 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 102 от 2008 г., бр. 23, 42 и 82 от 2009 г., бр. 15, 18 и 97 от 2010 г., бр. 18 от 2011 г., бр. 38 и 56 от 2012 г., бр. 15, 27 и 30 от 2013 г., бр. 61 от 2014 г., бр. 14, 57, 60 и 102 от 2015 г., бр. 59 и 74 от

2016 г., бр. 8, 58 и 103 от 2017 г., бр. 7, 20 и 37 от 2018 г., бр. 17, 45 и 100 от 2019 г. и бр. 13 и 52 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2, т. 3 думите „и предоставянето на гаранции за стоките“ се заличават.

2. В глава пета наименованието на раздел II се изменя така:

**„Раздел II
Доставка на стоки“**

3. Член 103а се изменя така:

„Чл. 103а. Разпоредбите на този раздел имат за цел да осигурят защита на потребителите при доставка на стоки и прехвърляне на риска.“

4. Членове 104 – 121 се отменят.

5. В глава пета наименованието на раздел III се изменя така:

**„Раздел III
Съответствие на услугите“**

6. Член 122 се изменя така:

„Чл. 122. (1) Търговецът предоставя на потребителя услуга, която съответства на договора за предоставяне на услуги.

(2) За да съответства на договора, услугата трябва:

1. да отговаря на описанието, количеството и качеството, предвидени в договора;

2. да отговаря на информацията, съдържаща се в рекламната или предоставена по друг начин преди сключване на договора, и да не противоречи на информацията, предоставена от търговеца при предоставяне на услугата, в случай че тази информация може да окаже влияние върху решението на потребителя;

3. да притежава обичайните характеристики на услугите от същия вид;

4. да притежава специалните характеристики и да е годна за конкретната цел, търсена от потребителя, за която потребителят е

уведомил търговеца най-късно в момента на сключване на договора и по отношение на която търговецът се е съгласил;

5. да отговаря на разумните очаквания на потребителите предвид естеството на услугата и всички публични изявления, направени от търговеца или от други лица или направени от името на търговеца или от името на тези лица, съдържащи се например в рекламата или в етикета, освен ако търговецът не докаже, че:

а) не е знаел и не е можело разумно да се очаква да е знаел за съответното публично изявление;

б) към момента на сключване на договора публичното изявление е било коригирано по същия начин като този, по който е било направено, или по друг подобен начин;

в) решението на потребителя за придобиване на услугата не е можело да бъде повлияно от публичното изявление;

6. да се предостави заедно с всички принадлежности и указания, които потребителят може да очаква разумно да получи, когато е приложимо.“

7. Член 123 се изменя така:

„Чл. 123. (1) Търговецът отговаря за всяка липса на съответствие на услугата, която съществува при предоставяне на услугата и се прояви до две години след предоставянето ѝ, но не по-късно от 14 дни от установяване на несъответствието с договора.

(2) Когато услугата не съответства на договора, потребителят има право да получи услуга, която съответства на договора.

(3) Когато изпълнението на услугата в съответствие с договора не е възможно напълно или частично или е незаконно, или би причинило непропорционални разходи за търговеца, потребителят има право на намаляване на цената при частично изпълнение на услугата или да развали договора.

(4) Търговецът отговаря за съответствието на услугите, предоставени от лице, което действа от негово име и за негова сметка.“

8. Член 124 се отменя.

9. Член 125 се изменя така:

„Чл. 125. (1) Потребителят има право да предяви рекламация на услуга, когато тя не съответства на договора, пред търговеца или упълномощено от него лице.

(2) Рекламацията се подава устно или писмено.

(3) При предявяване на рекламация потребителят може да претендира за привеждане на услугата в съответствие с договора, за намаляване на цената или за разваляне на договора и възстановяване на заплатената сума.

(4) При предявяване на рекламация потребителят посочва предмета на рекламацията, предпочитания от него начин за удовлетворяване на рекламацията, съответно размера на претендираната сума, и адрес за контакт.

(5) При подаване на рекламация потребителят задължително прилага и документите, на които се основава претенцията:

1. касова бележка или фактура;
2. протоколи, актове или други документи, установяващи несъответствието на услугата с договореното;
3. други документи, установяващи претенцията по основание и размер.“

10. Член 126 се отменя.

11. Член 127 се изменя така:

„Чл. 127. (1) Търговецът или упълномощено от него лице са длъжни да приемат рекламацията, ако тя е предявена своевременно.

(2) Търговецът е длъжен да поддържа регистър на предявените пред него и пред упълномощените от него лица рекламации във всяко едно от местата, посочени в ал. 4.

(3) При предявяване на рекламация лицата по ал. 1 задължително я описват в регистъра, като на потребителя се издава документ, съдържащ датата, номера, под който рекламацията е вписана в регистъра, вида на услугата и подпис на лицето, приело рекламацията.

(4) Приемането на рекламации се извършва през цялото работно време в търговския обект, където е поръчана услугата, или на интернет сайта на търговеца, на който е направена поръчката, или на

адреса на управление на търговеца. Рекламацията може да бъде предявена и във всеки от търговските обекти на търговеца на територията на страната, в които се осъществява подобна търговска дейност като тази в обекта, откъдето е поръчана услугата. Правото на избор на място за предявяване на рекламацията принадлежи изцяло на потребителя.“

12. В чл. 182, ал. 2 думите „за договори за продажба на стоки и предоставяне на услуги“ се заменят с „във връзка с договори за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, договори за продажба на стоки, в т.ч. на стоки, съдържащи цифрови елементи, договори за предоставяне на услуги“.

13. В чл. 186, ал. 2:

а) в т. 1 думите „раздел II "Гаранция на потребителската стока и раздел III "Рекламации"" се заменят с „раздел II „Доставка на стоки“ и раздел III “Съответствие на услугите““;

б) създава се нова т. 9:

„9. Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.“;

в) досегашната т. 9 става т. 10;

г) досегашната т. 10 става т. 11 и в нея:

аа) буква „к“ се изменя така:

„к) Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО (ОВ, L 136/28 от 22 май 2019 г.);“

бб) създава се буква „р“:

„р) Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги (ОВ, L 136/1 от 22 май 2019 г.).“

14. В чл. 190г, т. 1 се създава буква „о“:

„о) Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.“

15. В чл. 191, ал. 4 думите „Регламент (ЕО) № 1222/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно етикетирането на гуми по отношение на горивната ефективност и други съществени параметри (ОВ, L 342/46 от 22 декември 2009 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1222/2009" се заменят с „Регламент (ЕС) № 2020/740 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 2020 г. относно етикетирането на гуми по отношение на горивната ефективност и други параметри, за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1369 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1222/2009 (ОВ, L 177/1 от 5 юни 2020 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 2020/740".

16. Член 221 се отменя.

17. В чл. 222 думите „разпоредбите на чл. 123, ал. 2 и“ се заменят с „разпоредбата на“.

18. Член 222а се отменя.

19. В чл. 225а:

а) в ал. 1 думите „Регламент (ЕО) № 1222/2009“ се заменят с „Регламент (ЕС) № 2020/740“;

б) създава се нова ал. 2:

„(2) Доставчик по смисъла на Регламент (ЕС) № 2020/740, който не изпълнява задълженията си по чл. 5 от регламента, се наказва с глоба в размер от 500 до 1500 лв. или с имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.“;

в) досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея думите „Регламент (ЕО) № 1222/2009“ се заменят с „Регламент (ЕС) № 2020/740“ и думите „по чл. 5“ се заменят с „по чл. 6“;

г) досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „Регламент (ЕО) № 1222/2009“ се заменят с „Регламент (ЕС) № 2020/740“ и думите „по чл. 6“ се заменят с „по чл. 7“;

д) създава се ал. 5:

„(5) Доставчик на услуги на информационното общество по смисъла на Закона за електронната търговия, който не изпълнява

задълженията си по чл. 8 от Регламент (ЕС) № 2020/740, се наказва с глоба от 500 до 1500 лв. или с имуществена санкция от 1000 до 3000 лв.“

20. В Допълнителните разпоредби:

а) в § 1д думите „глава пета, раздел II“ се заменят със „Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“;

б) параграфи 9 и 10 се отменят;

в) в § 13а т. 7 се отменя.

§ 9. Висящите съдебни производства по дела, образувани по реда на глава пета, раздел II "Гаранция на потребителската стока" и раздел III "Рекламации" на Закона за защита на потребителите, се довършват по реда на този закон.

§ 10. Устройственият правилник на Комисията за защита на потребителите се привежда в съответствие с изискванията на закона в едномесечен срок от влизането му в сила.

§ 11. Законът влиза в сила от 1 януари 2022 г. и се прилага за договори за продажба на стоки, сключени след тази дата, и за договори за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, независимо от датата на тяхното сключване, с изключение на чл. 21 и 22, които се прилагат за договори, сключени след 1 януари 2022 г.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на
2020 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки

Проектът на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки цели да въведе в българското законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки (ОВ, L 136 от 20. 05. 2019 г.).

Причини, които налагат приемането на законопроекта:

Причината, която налага приемането на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, е необходимостта от транспониране в българското законодателство на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки.

Понастоящем няма правна рамка, която да регламентира предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги. От друга страна, правната рамка за продажба на стоки на национално ниво не регламентира продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи (стоки, включващи или взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги). Липсата на правна уредба относно договорите за предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, съдържащи цифрови елементи, налага запълването на тази празнота.

Същевременно, идентичната и взаимно допълваща се уредба на договорите за продажба на стоки, съдържащи цифрови елементи, и тази на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги обуславя необходимостта от приемане на специален закон, който да регламентира изискванията за съответствие на цифрово съдържание

и цифрови услуги и на стоките, в т.ч. на стоките, съдържащи цифрови елементи, средствата за защита на потребителите при липсата на съответствие и условията за тяхното упражняване.

Директива (ЕС) 2019/770 и Директива (ЕС) 2019/771 възприемат принципа на максимална хармонизация, съгласно който държавите членки не могат да запазват или въвеждат в своето национално законодателство разпоредби, различни от предвидените в директивите, освен ако не е предвидено друго.

Директива (ЕС) 2019/770 и Директива (ЕС) 2019/771 уреждат ограничен кръг съществени въпроси на договорното право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки и имат една и съща структура, която включва:

- правила относно предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и относно продажбата на стоки;
- обективни и субективни изисквания за съответствие на цифровото съдържание, цифровите услуги и на стоките, в т. ч. на стоките, съдържащи цифрови елементи;
- отговорност на търговеца при непредоставяне или при липса на съответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга и отговорност на продавача при липса на съответствие на стоката;
- правила относно тежестта на доказване при липса на съответствие на цифровото съдържание, цифровите услуги и стоките;
- средства за защита на потребителите в случаите на несъответствие на цифровото съдържание, цифровата услуга или стоката;
- възможност за потребителя да развали договора при точно определени случаи;
- право на регресен иск на търговеца срещу лица от предходен етап от верига от сделки.

Директива (ЕС) 2019/770 относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и Директива (ЕС) 2019/771 относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки имат за цел да осигурят по-добра защита на потребителите, като отчитат отражението на цифровата икономика върху европейския пазар. За тази цел европейският законодател въвежда следните нови елементи:

- прилагане на концепта за законова гаранция за съответствие по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги и по отношение на стоките, съдържащи цифрови елементи;

- отчитане на факта, че е възможно лични данни на потребителите да съставляват насрещна престация за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги.

Отчитайки развитието на единния цифров пазар, европейският законодател има за цел да модернизира режима на законовата гаранция за предоставяне на стоки и да създаде такава и за предоставянето на цифрово съдържание или цифрови услуги. Целта на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 е да осигурят едно лице, което да отговаря за привеждане на стоката, цифровото съдържание или цифровите услуги в съответствие с обективните и субективни изисквания. Идеята на двете директиви е при наличие на дефект на стоката потребителите да могат да се обърнат към продавача на стоката, а при несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга - към търговеца, предоставящ цифровото съдържание или цифровата услуга.

На следващо място, новото европейско законодателство признава факта, че личните данни на потребителите е възможно да съставляват насрещна престация за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги. Отчита се фактът, че все повече потребители имат достъп до цифрово съдържание или цифрови услуги срещу ниско заплащане или без заплащане на цена, например в социалните мрежи или в някои електронни платформи. В тези случаи търговците, предоставящи цифрово съдържание или цифрови услуги, продават личните данни на потребителите на рекламодатели или ги използват за подобряване качеството на услугите, които предоставят. Вторият съществено нов момент на Директива (ЕС) 2019/770 се състои във факта, че събирането на лични данни на ползвателите на цифрово съдържание или цифрови услуги е възможно да съставлява насрещна престация за търговеца, която замества плащането на цена от страна на потребителя.

Двете директиви създават минимални стандарти за защита на потребителите, които ще трябва да бъдат спазвани от търговците при

предоставянето на цифрово съдържание или цифрови услуги и при продажбата на стоки, в т.ч на стоки, съдържащи цифрови елементи. Основно и за двете директиви е понятието за съответствие, което включва както съответствие на стоките, цифровото съдържание или цифровите услуги с предвиденото в договора за продажба на стоки или за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги, така и съответствие с разумните очаквания на потребителите. Двете директиви съдържат субективни и обективни изисквания за съответствие, които дават възможност за преценка относно наличието на съответствие на цифровото съдържание, цифровата услуга или стоката.

Директива (ЕС) 2019/771 се прилага както за договори за продажба на „класически“ стоки на потребители, така и за стоки, съдържащи цифрови елементи, чието използване изисква наличието на цифрово съдържание или цифрова услуга (телевизор, свързан с интернет, смартфон, часовник, свързан с интернет, интелигентни хладилници). За тези стоки продавачите ще отговарят за съответствие на вграденото в тях цифрово съдържание и свързаните цифрови услуги за целия период на законовата гаранция или за срока на продължителност на договора (при предоставяне на цифрова услуга за определен период от време).

Необходимостта от законова регламентация за защита на потребителите по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и създаването на нова регламентация относно договорите за продажба на стоки се обуславя от следните предпоставки:

- консолидиране и модернизиране на европейското потребителско право и неговото адаптиране към спецификата на цифровата икономика;

- регулиране на различните канали за продажба на дребно на потребителите;

- създаване на правна рамка за защита на потребителите, отговаряща на бързото навлизане на информационните технологии при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. на стоките, съдържащи цифрови елементи;

- намаляване на бариерите в рамките на Вътрешния пазар на ЕС и преодоляване фрагментацията на законодателството;

- премахване на основните пречки, свързани с договорното право, възпрепятстващи трансграничната търговия;

- насърчаване доверието на потребителите и улесняване на трансграничната търговия на бизнес към потребители;

- необходимостта от защита на потребителите по отношение на предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки;

- липса на правна рамка относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги;

- липса на правни средства за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги;

- подобряване на правната рамка на договорите за продажба на стоки и повишаване нивото на защита на потребителите;

- липса на обективни изисквания за съответствие на стоките;

- липса на правна рамка за договорите за продажба на стоки, съдържащи цифрови елементи;

- установяване на баланс между постигането на високо ниво за защита на потребителите и подобряване конкурентоспособността на предприятията чрез хармонизиране на някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки;

- необходимостта от възприемане на единни изисквания по отношение предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. по отношение на стоки, съдържащи цифрови елементи.

Предвид на това, че националното законодателство не съдържа уредба на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги е необходимо да се предвидят правни средства за защита на потребителите при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги. От друга страна, създаването на нова правна рамка за защита на потребителите относно продажбата на стоки се обосновава от необходимостта за модернизиране на законодателството за продажба на стоки, така че да обхване и продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи.

Цели, които се поставят с приемането на законопроекта:

С приемането на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки се цели въвеждане в националното законодателство на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Транспонирането на разпоредбите на двете директиви ще повиши нивото на защита на потребителите на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки.

Проектът на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки си поставя следните основни цели:

- Постигане на пълно съответствие на националното законодателство с разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771;
- Създаване на правна рамка за защита на правата на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги;
- Актуализиране на съществуващата правна рамка за продажба на стоки;
- Преодоляване на различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, които се явяват пречка за търговците да осъществяват дейност в други държави - членки на ЕС;
- Повишаване доверието на потребителите при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки.

Проектот законът създава правна регламентация на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки и прави изменения и допълнения в сега действащата нормативна уредба на договорите за продажба на стоки, уредена в Закона за защита на потребителите. Предмет на законопроекта са следните аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки:

- определяне на изисквания за съответствие на цифровото съдържание, цифровите услуги и на стоките, в т.ч. на стоките, съдържащи цифрови елементи;

- определяне на средства за защита на потребителите при непредоставяне или несъответствие на цифрово съдържание, цифрова услуга или на стоката;

- условията и редът за упражняване на средствата за защита на потребителите;

- условията за изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга;

- рекламации относно предоставянето на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки;

- търговските гаранции при продажбата на стоки;

- продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи, които са вградени в стоките или са взаимосвързани с тях и които се предоставят със стоките в рамките на договора за продажба, независимо от това дали цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставят от продавача или от трето лице.

Разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771, въведени в проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, изключват от обхвата си някои видове договори, за които има специални нормативни изисквания. Това са договори за:

- предоставяне на услуги, различни от цифровите услуги, независимо от това дали търговецът използва цифров формат или цифрови средства, за да създаде крайния резултат от услугата или за да го предостави или предаде на потребителя;

- електронни съобщителни услуги с изключение на междуличностните съобщителни услуги без номер;

- здравно обслужване;

- услуги в областта на хазарта, които включват залагания с парично изражение в игри на късмета, включително игри, изискващи определени умения, като например лотарии, игри в казино, игри на покер и залагания, осъществявани електронно или чрез използване на други

технологични средства за улесняване на комуникацията по искане на получателя на такива услуги;

- финансови услуги по смисъла на Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние;

- софтуер, предлаган от търговец чрез лиценз с отворен код, когато потребителят не заплаща цена и личните данни, предоставени от потребителя, се обработват от търговеца изключително с цел подобряване на сигурността, съвместимостта или оперативната съвместимост на конкретния софтуер;

- предоставяне на цифрово съдържание, когато цифровото съдържание се предоставя на широката общественост по начин, различен от предаването на сигнали, като част от творческо представление или събитие, например цифрови филмови прожекции;

- цифрово съдържание, предоставено в съответствие със Закона за достъп до обществена информация от органите на общественения сектор и от публичноправни организации по смисъла на Закона за достъп до обществена информация;

- стоки, продавани при принудително изпълнение от държавни или частни съдебни изпълнители, както и по отношение на продажби на изоставени или отнети в полза на държавата стоки, извършвани от държавни органи;

- продажба на стоки втора употреба, продавани на публичен търг;

- продажба на живи животни.

Законопроектът създава правна уредба по отношение на някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и изменя изцяло действащата към момента правна уредба относно продажбата на стоки на потребители, като **въвежда следните основни елементи:**

- Понятие за съответствие на цифровото съдържание, цифровите услуги и стоките;

- Индивидуални и обективни изисквания, въз основа на които може да бъде извършена преценка относно наличието или липсата на съответствие. Субективните изисквания за съответствие се отнасят до

договорните задължения на търговеца/продавача. Обективните изисквания за съответствие се отнасят до разумните очаквания на потребителите по отношение на цифровото съдържание, цифровата услуга или стоката;

➤ Въвеждане на законова гаранция за съответствие на цифровото съдържание и цифровите услуги. Законопроектът определя лице, което ще отговаря за привеждане на цифровото съдържание и цифровите услуги в съответствие с обективните и субективни изисквания за съответствие;

➤ Защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги срещу предоставяне на лични данни;

➤ Обръщане на тежестта на доказване при липса на съответствие на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоката;

➤ Възможност за изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга от страна на търговеца при спазването на стриктни условия и защита на потребителите в тези случаи.

Законопроектът отчита факта, че събирането на лични данни на потребителите на цифрово съдържание или на цифрова услуга е възможно да съставлява насрещна престация за търговеца, която замества плащането на цена от страна на потребителите. В тази връзка е предвидена защита на потребителите при разваляне на договора за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги, при който потребителят е предоставил лични данни.

Друг съществен момент е въвеждането на законова гаранция при предоставянето на цифрово съдържание или цифрови услуги, както следва:

- при еднократно предоставяне или при поредица от отделни действия по предоставяне на цифрово съдържание или цифровата услуга срокът на законовата гаранция е две години считано от предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга;

- при непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен период от време, срокът на законовата гаранция обхваща периода от време, през който трябва да се предоставя цифровото съдържание или цифровата услуга.

Друг съществен момент е въвеждане на изискване за предоставяне на актуализация на цифровото съдържание или цифровите услуги и уведомяване на потребителя за това. Съгласно разпоредбите на законопроекта непредоставянето на актуализация на цифровото съдържание или цифровата услуга ще се счита за липса на съответствие.

В предложените нормативни текстове се съдържа задължение за уведомяване на потребителя, когато търговецът измени цифровото съдържание или цифровата услуга, и за правото на потребителя да развали договора или за възможността да запази цифровото съдържание или цифровата услуга.

Директива (ЕС) 2019/771 установява единни, ясни и напълно хармонизирани правила, приложими при продажбата на стоки, включително на стоки, съдържащи цифрови елементи по отношение на:

- изискванията за съответствие;
- средствата за правна защита на потребителите при несъответствие на стоката с обективните и субективните изисквания за съответствие и с изискванията за монтиране или инсталиране на стоката;
- условията за упражняване на средствата на защита на потребителите.

Разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/771 се различават съществено от разпоредбите на Директива 1999/44/ЕО, въведена в Закона за защита на потребителите, която има минимален характер. Освен това Директива 1999/44/ЕО не регламентира продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи, и не съдържа обективни изисквания за съответствие на стоките. Поради това новата уредба на договорите за продажба на стоки се различава съществено от тази, предвидена в раздел II, глава пета на действащия Закон за защита на потребителите.

Предложеният законопроект създава напълно нова правна уредба на договорите за продажба на стоки, близка до тази, регламентираща договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, като въвежда следните основни моменти:

- в обхвата на проекта на закон е включена и продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи (стоките, свързани с интернет);

- дадена е дефиниция на термина „стока, съдържаща цифрови елементи“, която е определена като всяка движима материална вещ, която съдържа цифрово съдържание или цифрова услуга или е взаимосвързана с цифрово съдържание или с цифрова услуга по такъв начин, че липсата на цифровото съдържание или на цифровата услуга би попречило на стоката да изпълнява своите функции;

- определя се правният режим на стоките с цифрови елементи в съответствие с чл. 2, т. 5, буква „б“ на Директива (ЕС) 2019/771;

- предвидени са обективни и субективни изисквания за съответствие на стоките; действащото законодателство не съдържа обективни изисквания за съответствие на стоките;

- отговорност на продавача за неизпълнение на договора за продажба или за несъответствие на стоката;

- средства за правна защита на потребителите при липса на съответствие на стоката с обективните и субективните изисквания за съответствие и с изискванията за монтиране или инсталиране;

- възможност за намаляване на цената или за разваляне на договора в случаите, когато продавачът не е привел стоката в съответствие;

- търговска гаранция на стоките;

- правото на регресен иск на продавача спрямо трето лице във връзка с изпълнението на договора.

По отношение на стоките, съдържащи цифрови елементи, е предвидено продавачите да отговарят за съответствието на вграденото в тях цифрово съдържание и за свързаните с тях цифрови услуги за целия период на законовата гаранция или за срока на продължителност на договора, когато договорът предвижда предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга за определен период от време.

Предвидено е задължение за продавачите на стоки, съдържащи цифрови елементи, да предприемат необходимите действия за информиране на потребителите и за предоставянето им на всички актуализации, в т.ч. актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване съответствието на тези стоки в рамките на съответния период от време, както следва:

- когато договорът за продажба предвижда еднократно предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга - задължение за предоставяне на актуализация за периода, през който потребителят може разумно да очаква, като се вземе предвид видът и целта, за която са предназначени стоките и цифровите елементи, и като се имат предвид обстоятелствата и естеството на договора;

- когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга в рамките на определен период от време - задължение за предоставяне на актуализация за период от две години считано от доставянето на стоките, съдържащи цифрови елементи;

- когато договорът за продажба на стока, съдържаща цифрови елементи, предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга за срок, по-дълъг от две години – задължение за предоставяне на актуализация в рамките на периода от време, през който цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да бъде предоставено съгласно договора за продажба.

За целите на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки са дефинирани някои понятия, като: „цифрово съдържание“, „цифрова услуга“, „стока, съдържаща цифрови елементи“, „цифрова среда“, „съвместимост на цифрово съдържание или цифрова услуга“, „съвместимост на стока“, „функционалност на цифрово съдържание или цифрова услуга“, „оперативна съвместимост на цифрово съдържание или цифрова услуга“, „функционалност на стоки“, „оперативна съвместимост на стоките“, „интегриране на цифрово съдържание“.

Законопроектът посочва изрично, че по отношение на стоки, съдържащи цифрови елементи (цифрово съдържание или цифрови услуги), ще се прилагат разпоредбите за продажба на стоки независимо от това дали цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставят от продавача на стоката или от трето лице. Посочено е изрично, че при съмнение относно това дали предоставянето на включено или взаимосвързано цифрово съдържание или включена или взаимосвързана услуга съставлява част от договора за продажба се приема, че цифровото съдържание или цифровата услуга е включено/включена в договора за продажба.

С предложения законопроект се правят изменения и допълнения в Закона за защита на потребителите, които произтичат от отмяна на разпоредбите на Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции и замяната им с тези на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Новата правна уредба, регламентираща договорите за продажба на стоки, ще бъде уредена в проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, предвид идентичната правна уредба на договорите за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. на стоки, съдържащи цифрови елементи.

В тази връзка и с цел постигане на пълна съвместимост между разпоредбите на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки с тези на Закона за защита на потребителите са направени необходимите промени в Закона за защита на потребителите. Разпоредбите на предложения проект на закон ще се прилагат по отношение на изискванията за съответствие на цифровото съдържание, цифровите услуги и на стоките, в т.ч. на стоките, съдържащи цифрови елементи, и на средствата за защита на потребителите в случаите на несъответствие. Същевременно, общите разпоредби на Закона за защита на потребителите ще продължат да се прилагат по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. на стоки, съдържащи цифрови елементи.

С предложените изменения и допълнения в Закона за защита на потребителите се отменят действащите разпоредби, регламентиращи продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции, съдържащи се в глава пета, раздел II „Гаранция на потребителската стока“ и раздел III „Рекламации“. В тази връзка се променят наименованията на раздел II и раздел III на глава пета на Закона за защита на потребителите, както следва:

- наименованието на раздел II се изменя на „Доставка на стоки“ и неговите разпоредби ще продължат да уреждат доставката на стоки и прехвърлянето на риска;

- наименованието на раздел III се изменя на „Съответствие на услугите“ и неговите разпоредби ще уреждат предоставянето на услуги на потребители.

Законопроектът съдържа механизми, които гарантират, че правата на потребителите не могат да бъдат ограничавани или заобикаляни. Всяка уговорка, с която предварително се изключват или ограничават правата на потребителите, както и отказът от права са недействителни. Законопроектът гарантира правата на потребителите, като установява административно-правни и гражданско-правни механизми за защита. За нарушения на правните норми се предвижда налагане на административни наказания на нарушителите от страна на Комисията за защита на потребителите.

Проектът на закон съдържа разпоредби, предоставящи възможност за завеждане на колективни иски от страна на сдруженията на потребителите и на Комисията за защита на потребителите. Чрез допълнение на чл. 186, ал. 2 на Закона за защита на потребителите сдруженията на потребителите и Комисията за защита на потребителите ще могат да предявяват пред съда иск за преустановяване или забрана на търговски практики, които увреждат колективните интереси на потребителите, и иски за обезщетение при условията и по реда на чл. 186-190а от Закона за защита на потребителите.

Обезпечаване изпълнението на законопроекта е гарантирано с предвидените административнонаказателни санкции, в случай на неспазване на разпоредбите му. Предвидени са механизми за извънсъдебно решаване на потребителски спорове, включващи правото на рекламация на потребителите, разглеждане на потребителски жалби, разглеждане на потребителски спорове по договори за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги и договори за продажба на стоки от органите за алтернативно решаване на спорове.

Прилагането на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки не изисква създаването на нова институционална структура. Контролът по изпълнението на законопроекта ще се осъществява от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката.

Финансови средства, необходими за прилагането на нормативния акт:

Не са необходими финансови средства за прилагане на новата уредба с предложения проект на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки. Предложеният акт не води до въздействие върху държавния бюджет.

Очаквани резултати от прилагането на предложения проект на нормативен акт:

Очакваният резултат от прилагане на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки е постигане на високо ниво на защита на потребителите чрез установяване на правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и чрез модернизиране на законодателството за продажба на стоки, така че да обхване и продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи.

Приемането на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще запълни един правен вакуум и ще повиши значително защитата на потребителите в тази област.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Законопроектът е пряко свързан с въвеждането на изисквания на европейското законодателство, поради което е изготвен анализ за съответствие с правото на Европейския съюз.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

Становище на администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт: Проект на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки	Вид оценка:	Цялостна предварителна оценка на въздействието
	Становище по ред:	Повторно съгласуване
	Дата:	30.09.2020
	В отговор на №:	№ 03-00-482/28.09.2020 г.
	Институция:	Министерство на икономиката
Диспозитив:	Без препоръки.	
Основание:	Чл. 30в, ал. 2 и ал. 3, т. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация	

* Съгласно чл. 23 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието изводите и относимата информация от извършената цялостна предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация се съпоставят кръгът от въпроси, проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието и кръгът от въпроси, засегнати от обхвата на нормативната намеса в проекта на акт.

*** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с оценката на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА”**

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/

Резюме на цялостната предварителна оценка на въздействието	
Наименование на акта: Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки	Период на извършване на оценката: януари - септември 2020 г.
Водеща институция Министерство на икономиката	От какво ниво възниква необходимостта от предприемане на действието? Европейско законодателство Директива (ЕС) 2019/770 на ЕП и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и Директива(ЕС) 2019/771 на ЕП и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки
Други организации, съдействали при извършването на оценката: Сдружение „Асоциация АПЛИА България - представляваща интересите на производителите на домакински електроуреди; БАБТО - Браншова асоциация на българските телекомуникационни оператори.	Информация за контакт: Емил Алексиев, началник отдел „Политика за потребителите“, д-я „Техническа хармонизация и политика за потребителите“, Министерство на икономиката e.alexiev@mi.government.bg тел. 02/ 940 7571
1. РЕЗЮМЕ И ВАРИАНТИ НА ДЕЙСТВИЕ	
Какъв е проблемът, който трябва да се реши? Защо е необходимо действие от страна на правителството/държавата? От Република България се изисква, по силата на членството ѝ в Европейския съюз да въведе в националното си законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива(ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Понастоящем липсва правна уредба в националното ни законодателство, която да регламентира предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи. Действащият Закон за защита на потребителите (ЗЗП) въвежда изискванията на Директива 99/44/ЕО относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции, която се отменя с Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Предвид това, че Директива 99/44/ЕО има минимален характер и предвижда йерархия на средствата за правна защита на потребителите, уредбата на	

продажбата на потребителски стоки в Закона за защита на потребителите се различава съществено от тази, предвидена в Директива (ЕС) 2019/771.

Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки и Директива (ЕС) 2019/770 за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги имат еднаква структура и регламентират по идентичен начин предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. и продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи. Действащият Закон за защита на потребителите не регламентира продажбата на стоки с цифрови елементи и не съдържа обективни изисквания за съответствие на стоката. Действащата уредба на национално ниво за продажбата на стоки на потребители съществено се различава от тази предвидена в Директива (ЕС) 2019/771, поради което е необходимо да бъде отменена.

Приемането на законопроекта е необходимо за преодоляване на следните проблеми:

- съществуващи различия в националното договорно право, които се явяват пречка пред търговците за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки. Разликите в националното договорно право за продажба на стоки са съществена пречка за трансграничните продажби за почти половината от българските търговци на дребно (47%), които извършват електронна търговия;
- потребителите в България не могат да се възползват от потенциала на по-широк избор на стоки и по-добрите цени;
- липсата на правна уредба относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги на ниво ЕС;
- липсата на правна уредба по отношение на договорите за продажба на стоки с цифрови елементи;
- ниска степен на доверие на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

С въвеждане на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки в националните законодателства на държавите-членки на ЕС и съответно в националното законодателство на Република България с приемането на новия Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки посочените проблеми ще да бъдат отстранени.

Какви са целите на предлаганото решение?

С новия Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки се цели да се създаде обща правна рамка за договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и да се преодолее правната разпокъсаност, породена от различните правни режими на продажбите на стоки онлайн и офлайн. На следващо място, с новата законодателна уредба се цели да се предотвратят отрицателните въздействия върху търговците, които продават стоки, както онлайн, така и офлайн, които биха възникнали в резултат на разликите между националните правни режими в областта на договорното право, приложими към различните канали за разпространение.

Със законопроекта са определени три конкретни цели, определени въз основа на констатираните проблеми:

1. Създаване на правна рамка за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки;

Към настоящия момент няма правна рамка, която да регламентира защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. В тази област няма правила относно съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга, липсват правила за защита на потребителите при непредоставяне или несъответствие на цифрово съдържание или цифрова услуга, поради което често потребителите се сблъскват с проблеми, свързани с качеството на цифровото съдържание или цифровите услуги или с достъпа до тях и в резултат на което понасят вреди. Търговците, предоставящи цифрово съдържание или цифрови услуги също понасят негативи от липсата на правна рамка, регламентираща предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги, тъй като не разполагат със стабилна договорноправна среда в тази област.

С приемането на законопроекта се цели актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки. Понастоящем правната рамка за продажба на стоки не съдържа обективни изисквания за съответствие на стоките и не регламентира продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи (стоки, включващи или взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги), поради което често потребителите понасят вреди.

Технологичното развитие доведе до създаването на разрастващ се пазар на стоки, които включват или са взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги. Поради увеличаващия се брой на тези устройства и бързо нарастващата им употреба са необходими действия, за да се гарантира наличието на високо равнище на защита на потребителите и по-голяма правна сигурност по отношение на приложимите правила за продажбата на такъв вид стоки. Увеличаването на правната сигурност ще допринесе за укрепване на доверието на потребителите и продавачите.

Приемането на правна рамка за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки ще запълни един правен вакуум и ще повиши значително качеството на предлаганите услуги на потребителите в тази област.

2. Преодоляване на различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки. Тези различия се явяват пречка за предприятията да осъществяват дейност в други страни на ЕС;

Понастоящем съществуват 27 различни правни режима, регламентиращи продажбата на стоки в рамките на ЕС. Различията в правните уредби на държавите-членки се явяват съществено препятствие за трансграничните продажби.

Направено проучване от страна на ЕК показва, че независимо от бързия растеж на електронната търговия, понастоящем повечето търговци в държавите-членки на ЕС, в т.ч. и в България не се възползват изцяло от възможностите, които предлага единния цифров пазар. С приемането на мерки за преодоляване на различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, процентът на търговците на дребно в България, извършващи онлайн продажби на

потребители в други държави-членки на ЕС ще се повиши с около 20%.

Поради различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, и поради липсата на правна сигурност, потребителите предпочитат да пазаруват на собствения си национален пазар. По този начин, те пропускат възможности и имат на разположение по-малък избор от стоки на конкурентни цени. При премахване на пречките, свързани с националното договорно право относно предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки ще се покачи значително броя на потребителите, които ще започнат да сключват онлайн трансгранични сделки.

Приемането на единен правен режим, регламентиращ предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки в рамките на ЕС ще предостави повече възможности на търговците въз основа на един и същи набор от норми на договорното право, което от своя страна ще повиши правната сигурност, ще създаде по благоприятна бизнес среда, ще увеличи конкуренцията и ще намали цените за потребителите. Търговците ще разполагат с по-голям избор от стоки, цифрово съдържание и цифрови услуги, с по-голяма качество и на по-конкурентни цени.

3. Повишаване доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

Към момента доверието на потребителите при извършването на трансгранични покупки на цифрово съдържание и цифрови услуги и на стоки е твърде ниско, поради липсата на единни и ясни правила. Направено проучване от страна на Европейската комисия показва, че потребителите в държавите-членки на ЕС, в т.ч. и в България не могат да се възползват от потенциала на по-широк избор от продукти и при по-добри цени, поради липсата на единни, ясни и хармонизирани правила. Същото проучване показва, че едва 7% от българските потребители купуват онлайн от други държави-членки от ЕС.

С приемането на единни, ясни и хармонизирани правила за предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажбата на стоки в рамките на ЕС се очаква повишаване на доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн и съответно повишаване процента на българските потребители, които пазаруват онлайн от други държави-членки от ЕС.

Посочените цели са в съответствие със Стратегията на ЕС за изграждане на единния цифров пазар, която посочва, че напълно хармонизираните правила относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги ще доведат до повишаване на защитата на потребителите и на условията за предприятията, които продават продукти и услуги през граница.

Общата цел на проекта е подобряване на законодателната уредба с оглед постигането на високо ниво на защита на потребителите и подобряване на възможностите за осъществяване на търговска дейност на предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки.

Новият закон ще запълни празнотата и ще създаде регламентация при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги на потребителите. Ще се създаде и правна регламентация за продажбата на стоките с цифрови елементи. Също така се очаква да се увеличи конкурентоспособността на предприятията и дела на търговията онлайн. В последните години в страната се наблюдава ръст на покупките на стоки и предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги онлайн, както и предлагането им от страна на търговците, но поради различната правна уредба в отделните държави-членки, търговията се ограничава предимно на територията на страната.

На следващо място, новия Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще способства за преодоляване на различията в националното договорно на държави-членки на ЕС, което от своя страна е предпоставка за повишаване доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

С цел въвеждане изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 в националното законодателство се предлага правна уредба относно :

- регламентиране на предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги – понастоящем липсва правна уредба в тази област;
- определяне на обективни и субективни критерии за съответствие на цифровото съдържание и цифровите услуги;
- задължение за предоставяне на актуализации на цифровото съдържание или цифровите услуги;
- определяне на отговорността на търговеца и на тежестта на доказване при неизпълнение на договора;
- средства за защита на потребителите в случаите на ограничения, произтичащи от правата на трети страни върху цифровото съдържание или цифровите услуги;
- средствата за правна защита на потребителите при непредоставяне на цифровото съдържание или цифрови услуги и при липса на съответствие с договора и условията за упражняването им;
- посочване на задълженията на търговеца и на потребителя в случай на разваляне на договора;
- предвиждане на възможност за изменение на предоставяното цифрово съдържание или цифрови услуги и задълженията на търговеца и потребителя;
- правото на регресен иск на търговеца спрямо трето лице във връзка с изпълнението на договора.

С цел въвеждане изискванията на Директива (ЕС) 2019/771 в националното законодателство се предлага правна уредба относно :

- продажбата на стоки с цифрови елементи - понастоящем няма правна уредба на национално ниво за стоките, съдържащи цифрови елементи (стоките, свързани с интернет);
- определяне на обективни и субективни критерии за съответствие на стоките;
- определяне на правния режим на стоките с цифрови елементи съгласно чл. 2, т.5, бук. „б“ на Директива (ЕС) 2019/771;
- отговорността на търговеца за неизпълнение на договора за продажба или за несъответствие на стоката;
- средствата за правна защита на потребителя при липса на съответствие на стоката с

договора;

- възможност за намаляване на цената или за разваляна на договора, в случаите когато търговецът не е привел стоката в съответствие, съгласно изискванията на чл.10, ал.3 на Директива (ЕС) 2019/771;

- търговска гаранция на стоките по смисъла на чл. 17 на директивата;
- правото на регресен иск на търговеца спрямо трето лице във връзка с изпълнението на договора.

Със законопроекта се въвеждат и административни санкции, с цел осигуряване прилагането на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771.

Общата цел на предлаганият закон е подобряване на законодателната уредба за защита на потребителите и създаване на предсказуема регулаторна среда за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, която да съответства на европейските изисквания.

Заинтересовани страни:

Основният кръг от заинтересовани страни, върху които новата регулация ще окаже пряко въздействие са:

- всички търговци, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги, които са регистрирани на територията на Република България;
- всички търговци, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги от други държави-членки на ЕС;
- всички търговци, предлагащи стоки, в т.ч. и стоки, съдържащи цифрови елементи офлайн (в магазин);
- всички търговци (български и чуждестранни), предлагащи стоки онлайн, в т.ч. и стоки, съдържащи цифрови елементи на националния пазар;
- потребителите на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки;
- Европейски потребителски център

Засегнати държавни органи :

- Министерство на икономиката

Министърът на икономиката е специализиран орган на изпълнителната власт, който провежда и координира държавната политика в областта на защита на потребителите, в т.ч. и по отношение изграждането и усъвършенстването на правната рамка за защита на потребителите.

- Комисията за защита на потребителите - като компетентен орган за спазване изискванията на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки на потребители, въвеждащ изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки.

Какви варианти за решаване на проблема са били изследвани, включително алтернативи на въвеждането на нова правна уредба?

Вариант 0 - Без действие - без предприемане на промени в нормативна уредба за продажба на стоки и без създаване на правна уредба за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. С оглед изискванията за прогнозиране по какъв начин би се развила текущата ситуация и как биха се повлияли идентифицираните проблеми, ако не бъдат предприети мерки за разрешаването им, следва да се имат предвид посочените по-долу изводи и заключения:

Ако не се предприемат никакви действия, на първо място Република България като държава членка на ЕС няма да изпълни задължението си да въведе в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, което ще доведе до стартиране на наказателна процедура срещу страната ни и налагане на сериозни санкции.

Вариантът, запазващ статуквото следва да се разгледа и в контекста на провежданата национална политика за защита на потребителите. При този вариант няма да се създаде правна рамка за защита на потребителите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, като не се въведат предвидими изисквания за търговците и средства за защита на потребителите при непредоставяне на цифровото съдържание и цифровата услуга или при несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга; няма да се регламентира предоставянето на цифрово съдържание срещу предоставяне на лични данни на потребителите; няма да се насърчи устойчива конкуренция в полза на потребителите. Няма да се актуализира правната рамка за продажба на стоки и няма да има обективни критерии за съответствие на стоките. Също така, няма да има правна рамка за продажба на стоки с цифрови елементи.

Особено негативни ще бъдат последствията за потребителите. В случай, че не бъдат въведени разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771, потребителите няма да имат средства за защита при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки с цифрови елементи. По отношение на предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги ще са налице следните негативни последици за потребителите: те няма да имат средства за правна защита в случаите на непредоставяне на цифровото съдържание и цифровата услуга или в случаите на несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга. Търговците няма да имат задължения за привеждане на цифровото съдържание и цифровата услуга в съответствие. Няма да има критерии за оценяване съответствието на предоставеното цифрово съдържание и цифрова услуга. Търговците няма да имат задължение да предоставят актуализации на цифровото съдържание, включително и актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга. Потребителите няма да могат да извличат ползи от по-строгите правила за защита на потребителите, в случаите на изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга. Няма да се гарантира, че потребителите са защитени в еднаква степен и са им предоставени средства за защита при несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга, независимо от това дали се касае за еднократно предоставяне или за поредица от отделни действия по предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга или за непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в

рамките на определен период от време. Няма да се гарантира, че в случаите на изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга от страна на търговеца, извън това, което е необходимо за поддържане съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга с обективните и субективни изисквания за съответствие, потребителят има право да развали договора.

По отношение продажбата на стоки ще са налице следните негативни последици:

- липса на правна рамка за продажбата на стоки с цифрови елементи;
- липса на обективни критерии за преценяване съответствието на стоката;
- липса на средства за правна защита на потребителите при несъответствие на стоките с цифрови елементи;
- различия в националната правна рамка за продажба на стоки в сравнение с тази в другите държави-членки на ЕС;
- националната правна рамка ще предоставя по-ниско ниво на защита на потребителите в България от това в другите държави-членки на ЕС.

Различието в националната правна рамка за продажба на стоки в сравнение с тази в другите държави-членки на ЕС ще се отрази неблагоприятно на търговците, които продават стоки в ЕС, тъй като те ще имат допълнителни разходи за адаптиране на своите договори за продажба на стоки с правната уредба за продажба на стоки в другите държави-членки на ЕС.

При този вариант, поради различията в национални режими за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, предприятията ще понесат сериозни разходи. Това е потвърдено чрез задълбочени интервюта, проведени с фирми с опит или интерес към трансгранични онлайн продажби на стоки и при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги в рамките на ЕС. Според тази информация търговците, които адаптират договорните си условия към правилата на потребителското договорно право на държавите-членки, където са насочили своята дейност, прибягват към професионални съвети от адвокати или консултантски фирми, като цената варира от 4000 до 12 000 евро за адаптиране към правилата на една държава-членка. Тези разходи ще бъдат приложими и за предприятията в България-

В оценката на въздействието към предложените директиви, ЕК посочва, че еднократните разходи, свързани с адаптиране към националното договорно право на друга държава-членка, направени от предприятията за реализиране на продажба в друга държава-членка, са оценени от ЕК на около 9 000 евро. Посочените разходи са валидни и за предприятията в България и затрудняват повече малките и средните предприятия (МСП) с малък оборот. Общите еднократни разходи на предприятията, свързани с адаптиране към националното договорно право на отделните държави-членки, са достигнали около 4 милиарда и ще се увеличат в съответствие с броя на предприятията в ЕС, които изнасят в други държави-членки, и броя на държавите-членки, в които те изнасят. Разходите, свързани с договорното законодателство, ще продължат да налагат непропорционална тежест за МСП, и по-специално за микро- и малките предприятия, които желаят да разширят дейността си трансгранично.

При приемането на Вариант 0 ще възникнат и разходи за държавата, поради неизпълнение на задължение по въвеждане в националното законодателство на изисквания на европейското законодателство. При Вариант 0 ще последва стартиране на наказателна процедура срещу Република България, като държава-членка на ЕС за неизпълнение на

задължение по въвеждане в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Разходите за държавата при Вариант 0, при стартиране на процедура за нарушение дневна база ще бъдат неизмеримо по-големи от разходите, които се очаква да имат предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки онлайн за привеждане на тяхната дейност в съответствие с новите законодателни изисквания.

Запазването на статуквото не би довело до повишаване на качеството, ефективността и удовлетвореността на потребителите и бизнеса от съществуващата правна рамка относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки. Напротив, запазването на настоящите разпоредби на Закона за защита на потребителите относно гаранциите на потребителски стоки би възпрепятствало планираните цели. Идентифицираните проблеми са свързани именно с действащата регулаторна рамка, установена в ЗЗП, и затова е напълно логично, че нейното запазване не би могло да доведе до разрешаване на проблемите.

Вариант 1 - Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.

Вариант 1 се предлага в отговор на направената констатация, че проблемите в оценяваната политика имат регулаторен характер. Посоченият Вариант 1 предлага разрешаване на идентифицираните проблеми чрез усъвършенстване на съществуващата правна уредба.

Република България като държава-членка на ЕС ще изпълни задължението си да въведе в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки. С приемането на проекта на закон ще се въведат подробни правила за защита на потребителите по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи. Приемането на проекта на закон ще способства също и за насърчаване развитието на електронната търговия.

Този вариант ще допринесе за повишаване нивото на потребителска защита в България в следните направления:

- ✓ ще се преодолеят празноти в действащата нормативна уредба относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. и на стоки с цифрови елементи;
- ✓ ще се регламентира предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги срещу предоставяне на лични данни на потребителите и ще се предвидят средства за защита на потребителите в тези случаи;
- ✓ ще се предвиди задължение за търговците за привеждане на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките с цифрови елементи в съответствие;
- ✓ ще се регламентират обективни и субективни критерии за съответствие на

цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи;

- ✓ ще се предвиди задължение за търговците да предоставят актуализации на цифровото съдържание, включително и актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване съответствието на цифровото съдържание или-цифровата услуга;

- ✓ ще се регламентират отговорността на търговеца и средствата за правна защита на потребителите и условията за тяхното упражняване в случаите на не предоставяне на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките;

- ✓ ще се предоставят средства за защита на потребителите при несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга, независимо от това дали се касае за еднократно предоставяне или за поредица от отделни действия по предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга или за непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен период от време;

- ✓ ще се предоставят средства за правна защита на потребителите при несъответствие на стоките, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи;

- ✓ ще се регламентира упражняването на правата на потребителите във връзка с ограничения, произтичащи от правата на трети страни върху цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките ;

- ✓ ще се регламентира двугодишен срок на законовата гаранция при предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажба на стоки;

- ✓ ще се предостави защита на потребителите в случаите на изменение на цифровото съдържание и цифровата услуга от страна на търговеца;

- ✓ Комисията за защита на потребителите ще разполага с необходимите правни средства за по-ефективен контрол на доставчиците на цифрово съдържание и цифрови услуги и на търговците при продажбата на стоки, което ще се отрази положително върху механизмите за защита на правата и интересите на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. и на стоки с цифрови елементи.

При този вариант ще се въведат ясни и конкретни правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, което ще способства за развитието на устойчива конкуренция в полза на потребителите. Същевременно, ще се гарантира високо ниво на защита на потребителите, тъй като те ще имат ясна представа за това какви са техните права, какви са средствата за правна защита, както и сроковете за тяхното упражняване.

По-високата правна сигурност, както и отпадането на необходимостта от заплащане от предприятията на по-високи разходи за адаптиране на тяхната дейност към различни национални системи и възможността да се възползват от по-справедливи, хармонизирани, европейски правила, при по-ниски разходи за привеждане в съответствие с тях, ще доведе до намаляване на административната тежест при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите офлайн и онлайн, включително и зад граница.

Приемането на проекта на закон няма да създаде допълнителна административна тежест за предприятията. Напротив, ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите.

С оглед изложеното се препоръчва реализирането на Вариант 1 - Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, защото с него се постигат описаните по-горе цели и желани ефекти.

Приемането на Вариант 1 „Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ ще доведе до постигане на поставените цели, а именно:

- създаване на правна рамка за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки – понастоящем няма правна рамка, която да регламентира защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. В тази област няма правила относно съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга, липсват правила за защита на потребителите при непредоставяне или несъответствие на цифрово съдържание или цифрова услуга, поради което често потребителите понасят вреди.
- преодоляване на различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки - понастоящем съществуват 27 различни правни режима, регламентиращи продажбата на стоки в рамките на Европейския съюз. Различията в правните уредби на държавите-членки се явяват съществено препятствие за трансграничните продажби.
- повишаване доверието на потребителите при трансгранично предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн - понастоящем доверието на потребителите при извършването на трансгранични покупки на цифрово съдържание и цифрови услуги и на стоки е твърде ниско, поради липсата на единни и ясни правила.

Проектът на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, който се предлага с Вариант 1 включва в своя обхват предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. и продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи. Проектозаконът създава правна регламентация на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договорите за продажба на стоки. Предмет на законопроекта са следните аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки:

- определяне на изисквания за съответствие на цифровото съдържание, цифровите услуги и на стоките, в т.ч. и на стоките, съдържащи цифрови елементи;
- определяне на средства за защита на потребителите при непредоставяне или несъответствие на цифрово съдържание, цифрова услуга или на стоката;
 - редът и условията за упражняване на средствата за защита на потребителите;
 - условията за изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга;
 - рекламации относно предоставянето на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки;
 - търговските гаранции при продажбата на стоки;
 - продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи, които са вградени в стоките или са взаимосвързани с тях, и които се предоставят със стоките в рамките на договора за продажба, независимо от това дали цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставят от продавача или от трето лице.

С приемането на Вариант 1 „Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ в националното законодателство не се предвижда въвеждане на нови регулаторни режими, както и създаването на регистри. С приемането на Вариант 1 не се предвижда и предоставяне на нови административни услуги. Предвид на това, че с приемането на Вариант не се предвижда въвеждане на нови регулаторни режими и предоставяне на нови административни услуги не се предвиждат разходи в тази посока.

Обезпечаване изпълнението на законопроекта е гарантирано с предвидените административно-наказателни санкции, в случай на неспазване на разпоредбите му. Предвижда се контрола по изпълнението на законопроекта да се осъществява от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката.

Предвиждат се административно-наказателни разпоредби при неспазване на изискванията на закона от страна на търговците при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и административно-наказателни разпоредби при неспазване на изискванията на закона от страна на търговците при продажбата на стоки. Предвидена е също и административно-наказателна разпоредба при повторно нарушение на разпоредбите на закона.

Приемането на този вариант ще има за резултат повишаване на търговския оборот и потреблението, което ще доведе до повишаване на приходите на държавата и общините от данъци, такси и от налагане на административни наказания за нарушаване разпоредбите на закона, чиито размер не би могъл да бъде определен към настоящия момент.

С приемането на Вариант 1 ще бъдат направени единствено промени в Закона за защита на потребителите. Промените произтичат от отмяната на разпоредбите на Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции и замяната им с тези на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Новата модернизирана и по детайлна правна уредба, регламентираща договорите за продажба на стоки ще бъде уредена в Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, предвид идентичната правна регламентация на договорите за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки. В тази връзка и с цел постигане на пълна съвместимост между разпоредбите на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки с тези на Закона за защита на потребителите са направени необходимите промени в Закона за защита на потребителите.

С приемането на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, въвеждащ в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/771 се предлага да бъдат възприети, следните мерки:

1. Определяне на 30-дневен срок за извършване на замяна или ремонт на стоката по отношение на стоки, различни от стоки, съдържащи цифрови елементи.

Ползи: Създава се яснота относно задължението на търговеца да приведе стоката в

съответствие в рамките на срок от 30 дни, считано от уведомяването му от потребителя.

Разходи: Предвид на това, че този вариант увеличава правната сигурност, съществува по-малка вероятност от възникване на спорове между търговците и потребителите и съответно от допълнителни разходи. Може да се очаква, че този вариант не води до разходи за търговците и потребителите.

Предлага се този вариант да се използва само за стоки, които не се характеризират с висок елемент на сложност, а понятието „разумен срок“ да се прилага за стоките с цифрови елементи.

2. Определяне на реда и условията за връщане на стоката и за възстановяване на заплатените от потребителя суми при разваляне на договора.

Ползи: Този вариант създава правна сигурност и яснота относно правата и задълженията им във връзка с развалянето на договора от потребителя, поради несъответствие на стоката, и сроковете за връщане на стоката от потребителя и за възстановяване на заплатените от него суми от страна на търговеца. Използването на този вариант има преимущество, че се уеднаквява реда и начина за разваляне на договорите за продажба на стоки от потребителя с реда и начина за разваляне на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги от потребителите.

Разходи: Този вариант не води до разходи за търговците и потребителите, страни по договора.

3. Въвеждане на изискване за задължително предоставяне на информацията, съдържаща се в търговската гаранция на български език.

Ползи: Потребителите ще могат да се запознаят с обхвата на елементите на търговската гаранция, задълженията на търговеца и кои са задължените лица по нея, което ще им позволи да направят по-добър избор на стоки. Ще се повиши степента на защита на потребителите - те ще имат яснота за обхвата и съдържанието на ангажиментите, поети от търговеца в заявлението за предоставяне на търговска гаранция и ще могат да направят оптимален избор на стоки.

Разходи: Използването на този вариант е свързано с някои допълнителни разходи за търговците за еднократен превод на български език на малък по обем информация. Тези разходи не се очаква да бъдат значителни.

4. Спиране или прекъсване на срока на законовата гаранция за времето на извършване ремонт или замяна на стоката, която не съответства на изискванията.

Ползи: Потребителите ще могат да се ползват от пълния срок на законовата гаранция от две години и това ще се отрази благоприятно на тяхното доверие в пазара. Ще се повиши степента на защита на правата на потребителите, тъй като ще могат да се ползват от пълния срок на законовата гаранция от две години.

Разходи: При използването на този вариант е възможно да възникнат допълнителни разходи за търговците с оглед отстраняване на констатираното несъответствие на стоката за целия срок на законовата гаранция.

Всичко изложено налага категоричния извод, че идентифицираните проблеми в правната рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за

продажба на стоки не могат да бъдат преодолені чрез запазване на настоящата правна уредба. Следователно, Вариант 0 следва да бъде отхвърлен.

Предлага се да бъде възприет като вариант за действие - Вариант 1 - Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, защото с него се постигат описаните по-горе цели и желани ефекти.

2. РЕЗЮМЕ НА ПРЕПОРЪЧАНИЯ ВАРИАНТ С ДОКАЗАТЕЛСТВА И ДАННИ

	Общи годишни разходи	Общи годишни ползи
Вариант на действие 1: Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки	С приемането на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки и въвеждането в българското законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 ще бъдат преодолені различията в националното договорно право относно цифровото съдържание и цифровите услуги и продажбата на стоки при осъществяване на трансгранична търговия между държавите-членки на ЕС. Тези различия се явяват допълнителни разходи за бизнеса. Предприятията, особено МСП пропускат възможности за растеж, съгласно оценка на ЕК тези допълнителни разходи за търговците са в размер на 4 млрд. евро. Очаква се, че с премахване на пречките за осъществяване на трансгранично предлагане на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки - 122 000 търговци да започнат да осъществяват трансгранични сделки. Поради различията в националното законодателство относно договорното право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, и липсата на правна сигурност, потребителите предпочитат да пазаруват на техния национален пазар. По този начин, те пропускат възможности и имат на разположение по-малък избор на стоки на конкурентни цени. При премахване на пречките, свързани с националното договорно право относно предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки се очаква между 8 и 11 милиона нови потребители в рамките на ЕС да започнат да сключват онлайн трансгранични сделки. Допълнителна щета за потребителите съставлява и липсата на ясна правна рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, както на национално, така и на европейско ниво. Тази щета за потребителите се оценява между 9 и 11 милиона евро в рамките на ЕС само за онлайн продажбата на музика, антивирусни програми, игри и услуги за съхраняване на данни в облак. Икономически въздействия: Вариант 1 предвижда постигане на хармонизирана с правилата на ЕС за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки национална правна рамка, което ще	

допринесе за повишаване на правната сигурност в тази област. Гарантира се въвеждане на новите правила, залегнали в европейската регулаторна рамка за засилване правата на потребителите, за преодоляване на пречките за предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и за продажба на стоки, произтичащи от различията в националното договорно право на държавите-членки на ЕС и за преодоляване фрагментирането на пазара. Сближаването на правилата в целия ЕС в дългосрочен план ще насърчи икономическия растеж. Този вариант ще допринесе за повишаване на конкуренцията и конкурентоспособността. Регламентирането на предоставянето на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки, включително на стоки с цифрови елементи ще повиши конкуренцията в рамките на единния вътрешен пазар на ЕС и на националния пазар, ще допринесе за по-голям избор на стоки на по-конкурентни цени за потребителите, ще повиши тяхната информираност и ще допринесе за повишаване защитата на техните права.

Вариант 1 ще окаже положително въздействие върху макроикономическата среда, тъй като ще осигури възможности за повишаване на конкурентоспособността, а в тази връзка и на икономическия растеж и заетостта. Не се очаква да има отражение върху инвестициите. Ще се постигне подобряване на условията за функциониране на пазарите.

Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще окаже въздействие върху разходите на предприятията за адаптиране на дейността им към новата хармонизирана регулаторна рамка, като те ще извършат еднократни разходи, които обаче ще бъдат значително по-ниски от разходите за адаптиране към националното законодателство на всяка отделна държава-членка на ЕС.

Вариант 1 ще окаже въздействие върху развитието на електронната търговия и продажбите на дребно, доколкото законопроектът урежда специфичен кръг обществени отношения - ще стимулира предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки и ще способства за разширяване пазарите на предприятията.

Социални въздействия:

Насърчаването на икономическия растеж и конкурентоспособността, които се съдържат като възможности при Вариант 1, са предпоставки за положително социално въздействие на макро ниво. Това насърчаване би имало положително пряко или непряко отношение върху заетостта, пазара на труда, стандартите за качеството на работата. Увеличаването на конкуренцията ще има за резултат намаляване

на цените на националния пазар, което ще увеличи покупателната способност на потребителите и ще увеличи потреблението на домакинствата.

Вариант 1 ще допринесе за ефективното упражняване правата на потребителите, за улесняване на техния достъп до правосъдие. Предвидените в проекта на закон средства за правна защита на потребителите на цифрово съдържание, цифрови услуги и на стоки, които включват привеждане на цифровото съдържание, цифровите услуги и стоките в съответствие с изискванията чрез:

- намаляване на цената и разваляне на договора за предоставяне на цифрово съдържание и цифрова услуга ; или
- чрез ремонт, замяна, намаляване на цената или разваляне на договора за продажба на стоки
- ще съдействат за повишаване нивото на защита на потребителите в България.

Вариантът засяга потребителите на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки; сдруженията на потребителите; всички доставчици на цифрово съдържание и на цифрови услуги на територията на Република България, както и тези, предоставящи онлайн цифрово съдържание и цифрови услуги, от други държави-членки на ЕС; всички търговци, продаващи стоки и цифрово съдържание на националния пазар офлайн, както и всички търговци, продаващи нехранителни стоки онлайн на националния пазар.

Описание и обхват на основните разходи

Основните разходи за предприятията, произтичащи от приемането на новия Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, с който се въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 в националното законодателство са свързани с:

➤ еднократни разходи на предприятията за привеждане в съответствие на дейността им към новите изисквания на европейско законодателство за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, и за продажба на стоки и

➤ разходи за привеждане на цифровото съдържание, цифровите услуги и стоките в съответствие с обективните и субективни изисквания за съответствие.

По отношение на разходите, предприятията предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и предприятията, продаващи стоки онлайн ще направят еднократни разходи за адаптиране на дейността си към напълно хармонизираните правила относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки. В оценката на въздействието на предложените директиви, ЕК посочва, че еднократните разходи за предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки онлайн за привеждане на тяхната дейност в съответствие с новите изисквания ще бъдат в размер на около 6800 евро, които обаче са в пъти по-ниски от разходите за адаптиране към националните законодателства на всяка отделна държава-членка на ЕС. Не се очакват подобни разходи за предприятията, продаващи стоки офлайн на територията на страната.

Същевременно, чрез премахване на правните пречки за извършване на бизнес на европейския пазар, произтичащи от различните режими на националното договорно право, предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и предприятията, продаващи стоки онлайн ще извлекат по-големи ползи от новите правила, тъй като ще могат да осъществяват дейността си във всички държави-членки на ЕС, без да се налага да извършват допълнителни разходи за адаптиране на своята дейност към задължителните правила в областта на договорното право на националното законодателство на всяка отделна държава-членка. Като се намалят разходите на предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и на предприятията, продаващи стоки онлайн ще се постигне подобряване на конкурентната среда, което ще благоприятства развитието на бизнеса и на електронната търговия. От друга страна, потребителите ще имат възможност да се ползват от по-голямо предлагане на цифрово съдържание, цифрови услуги и на стоки на конкурентни цени. Това ще позволи на потребителите да пазаруват без страх и по този начин ще се повиши увереността на потребителите във функционирането, както на националния пазар, така и на единния европейски пазар.

Предприятията, предоставящи цифрово съдържание, цифрови услуги и продаващи стоки на потребителите е възможно да понесат и разходи, свързани с изпълнение на задължението за привеждане на цифровото съдържание и цифровите услуги и на стоките в съответствие с обективните и субективни изисквания за съответствие, а когато това не е възможно за намаляване на цената или да възстановят заплатените от потребителите суми, при разваляне на договора. Тези разходи обаче не е възможно да се калкулират предварително, тъй като са свързани с фактори като качество на предоставяното цифрово съдържание, цифрови услуги и на доставените стоки, тяхното съответствие със законовите изисквания в рамките на периода на законовата гаранция и др.

В оценката на въздействието на предложените директиви, ЕК посочва, че еднократните разходи за предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки онлайн за привеждане на тяхната дейност в съответствие с новите изисквания ще бъдат в размер на около 6800 евро, които обаче са в пъти по-ниски от разходите за адаптиране към националното законодателство на всяка отделна държава-членка на ЕС. За сравнение изчислените разходи, които правят предприятията, за да адаптират договорите си към законодателството само на една държава-членка се оценяват на около 9 000 евро. Не се очакват подобни разходи за предприятията, продаващи стоки офлайн на територията на страната.

При Вариант 1 не се очакват разходи от страна на предприятията за материали, разходи за персонал и осигуровки, разходи, свързани с данъци, такси и други плащания различни от съществуващите към момента и разходи за придобиване на дълготрайни материални активи.

С новия Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги се предвижда налагането на глоби и имуществени санкции на търговците за неспазване на задължителни изисквания. Оценката на разходите за предприятията, произтичащи от наложени глоби и имуществени санкции на търговците за неизпълнение на повелителни разпоредби на закона може да се направи едва след като се вземат предвид техния брой, размера на санкциите и след прилагане на закона за известен период от време.

Посочените по-горе разходи на предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови

услуги и предприятията, продаващи стоки онлайн са свързани с изпълнение на императивни изисквания на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 и не подлежат на преценка от страна на държавата.

Приемането на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията, и по-специално по отношение на малките и средни предприятия, тъй като те ще следва да адаптират дейността си към новото единно европейско законодателство в съответната област, което ще важи за всички държави-членки на ЕС, в които осъществяват или планират да осъществяват дейността си.

Въздействие върху потребителите:

Този вариант ще допринесе за повишаване нивото на потребителска защита в България в следните направления:

- ✓ ще се преодолеят празнотите в действащата нормативна уредба относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. и на стоки с цифрови елементи;
- ✓ ще се регламентира предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги срещу предоставяне на лични данни на потребителите и ще се предвидят средства за защита на потребителите в тези случаи;
- ✓ ще се предвиди задължение за търговците за привеждане на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките с цифрови елементи в съответствие;
- ✓ ще се регламентират обективни и субективни критерии за съответствие на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи;
- ✓ ще се предвиди задължение за търговците да предоставят актуализации на цифровото съдържание, включително и актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване съответствието на цифровото съдържание или-цифровата услуга;
- ✓ ще се регламентират отговорността на търговеца и средствата за правна защита на потребителите и условията за тяхното упражняване в случаите на не предоставяне на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките;
- ✓ ще се предоставят средства за защита на потребителите при несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга, независимо от това дали се касае за еднократно предоставяне или за поредица от отделни действия по предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга или за непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен период от време;
- ✓ ще се предоставят средства за правна защита на потребителите при несъответствие на стоките, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи;
- ✓ ще се регламентира упражняването на правата на потребителите във връзка с ограничения, произтичащи от правата на трети страни върху цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките ;
- ✓ ще се регламентира двугодишен срок на законовата гаранция при предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажба на стоки;
- ✓ ще се предостави защита на потребителите в случаите на изменение на цифровото съдържание и цифровата услуга от страна на търговеца;
- ✓ Комисията за защита на потребителите ще разполага с необходимите правни средства за по-ефективен контрол на доставчиците на цифрово съдържание и цифрови услуги и на търговците при продажбата на стоки, което ще се отрази положително върху механизмите за защита на правата и интересите на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. и на стоки с цифрови елементи.

Въздействие върху предприятията предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки на потребителите:

При този вариант всички предприятия, които предоставят цифрово съдържание и цифрови услуги и продават стоки на потребителите, включително и стоки с цифрови елементи ще трябва да приведат своята дейност в съответствие с новите изисквания, което ще бъде свързано с извършването на еднократни разходи за търговците, за да адаптират дейността си, и по-специално договорите, които сключват, към новите напълно хармонизирани европейски правила относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договорите за продажба на стоки. Тези разходи на предприятията ще бъдат компенсирани от предимствата на правната сигурност от функционирането на общи правила в рамките на единния цифров пазар на ЕС, на който българските предприятия ще могат, в условията на развиваща се конкурентна среда да предоставят цифрово съдържание и цифрови услуги и да продават стоки, включително офлайн и онлайн. Същевременно, ще се гарантира високо ниво на защита на потребителите, тъй като те ще имат ясна представа за това какви са техните права, какви са средствата за правна защита, както и сроковете за тяхното упражняване.

При този вариант ще се създаде правна сигурност по отношение на правата и задълженията на потребителите и предприятията. По този начин ще се осигури правна и регулаторна яснота за предприятията и потребителите по отношение на техните права и задължения. По-високата правна сигурност, както и отпадането на необходимостта от заплащане от предприятията на по-високи разходи за адаптиране на тяхната дейност към различни национални системи и възможността да се възползват от по-справедливи, хармонизирани, европейски правила, при по-ниски разходи за привеждане в съответствие с тях, води до намаляване на административната тежест при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите офлайн и онлайн, включително и зад граница.

Този вариант ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите.

Не на последно място, приемането на този вариант ще допринесе за повишаване доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

Въздействие върху МСП

Проектът на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки се очаква да окаже положителен ефект върху създаването на устойчива и предсказуема правна рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки на потребители. Създаването на хармонизирана правна рамка на някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще допринесе за намаляване на пречките пред малките и средни предприятия за извършване на бизнес, както на националния пазар, така и в рамките на Вътрешния пазар на ЕС и за създаване на по-добра конкурентна среда. Според ЕК, развитието на пазара за предоставяне на цифрови услуги и цифрово съдържание и за продажбата на стоки е предпоставка за растежа на пазара на стоки и услуги, както офлайн, така и онлайн.

Икономическото въздействие върху малките и средни предприятия от въвеждането на Директива (ЕС)2019/771 в ЗПЦСЦУПС би трябвало да бъде ограничено, тъй като

допълнителните разходи за търговците относно задължението за предоставяне на информация за правата на потребителите относно законовата гаранция са незначителни. Това е така, тъй като разпоредбите на действащия Закон за защита на потребителите съдържат изисквания за предоставяне на преддоговорна и договорна информация на потребителите и на информация, която трябва да съдържа договора за продажба на стоки относно наличието на законова гаранция на стоките.

Въвеждането на Директива (ЕС)2019/770 в ЗПЦСЦУПС ще има положително въздействие върху малките и средни предприятия, тъй като запълва една празнота в съществуващата правна рамка, а именно създава правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. Тези правила ще бъдат идентични с правилата за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги в останалите държави-членки на ЕС. Същевременно, доставчиците на цифрово съдържание и цифрови услуги ще трябва да приведат своята дейност в съответствие с новата правна рамка, което ще е свързано с разходи от тяхна страна, които не е възможно да се изчислят предварително. Тези разходи обаче, ще бъдат компенсирани от възможността малките и средни предприятия да предлагат цифрово съдържание и цифрови услуги в останалите държави-членки на ЕС при същата правна рамка. Не могат да бъдат посочени точни данни, в каква степен функциониращите към 31.12.2019 г. в страната 1119 малки и средни предприятия за осъществяване на обществени електронни съобщения биха били засегнати от правилата за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, по какъв начин този закон ще се отрази на техния достъп до финансиране и инвестиции. Законопроектът съдържа средства за правна защита на потребителите при наличието на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки, които не съответстват на изискванията, но не ограничава и не забранява тяхното пускане на пазара.

Въз основа на извършения анализ на разгледаните варианти по отношение на постигане на критерия ефикасност може да бъде направено заключение, че в средно-срочен аспект разходите на предприятията по Вариант 1, необходими за привеждане в съответствие с изискванията за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, произтичащи от приемането на новия закон, ще бъдат по-малки от съществуващите в момента разходи на предприятията за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки в други държави-членки на ЕС. Няма да се налага адаптиране дейността на предприятията към различна правна уредба в различните държави-членки в областта на договорното право, което е свързано със значителни разходи за предприятията. По този начин ще се окаже положително въздействие и върху развитието на електронната търговия като се повиши конкурентоспособността на предприятията. Също така, ще се повишат и възможностите за избор на потребителите в резултат от по-голямото предлагане на стоки на конкурентни цени.

Предложението надхвърля ли минималните изисквания на Европейския съюз?

Не

Има ли промяна в административната тежест? Създават ли се нови регулаторни режими и регистри? Засягат ли се съществуващи регулаторни режими и регистри?

Този вариант ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите.
Не се предвижда създаването на нови регулаторни режими.

Не се засягат съществуващи регулаторни режими.

Действащото национално законодателство не съдържа разпоредби за защита на потребителите по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и не създава регулаторни режими, и регистри на икономическите оператори. Също така, националното законодателство не съдържа разпоредби за защита на потребителите по отношение на договорите за продажба на стоки, съдържащи цифрови елементи.

С въвеждането на изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 ще бъдат установени ясни и конкретни правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, което ще способства за осигуряване защитата на потребителите и за развитието на устойчива конкуренция между доставчиците на тези услуги. С приемането на проекта на закон ще се осигури правна и регулаторна яснота за предприятията и потребителите по отношение на техните права и задължения. Предлагащите законови мерки за защита на потребителите по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки съдържат елементи за защита на потребителите без да създават допълнителна административна тежест за предприятията и за контролните органи.

С приемането на проекта на закон, въвеждащ изискванията на Директива (ЕС) 2019/771 ще се модернизира съществуващата правна рамка, като се въведе правна уредба за продажба на стоките, съдържащи цифрови елементи - понастоящем няма правна уредба на национално ниво за стоките, свързани с

интернет. Ще се осигурят обективни и субективни критерии за съответствие на стоките и ще се въведат средствата за правна защита на потребителите при липса на съответствие на стоките, съдържащи цифрови елементи. Предлагащите мерки имат за цел модернизиране на правната рамка за защита на потребителите, съобразно бързото технологично развитие на информационните технологии и на потребителските стоки, в т.ч. и на стоките свързани с интернет. Повисоката правна сигурност и установяването на единни правила на европейско ниво за предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще имат за резултат отпадане на необходимостта от заплащане от предприятията на по-високи разходи за адаптиране на тяхната дейност към различните национални системи в рамките на Вътрешния пазар на ЕС.

Възможността да се възползват от по-справедливи, хармонизирани европейски правила, при по-ниски разходи за привеждане на съответствие с тях, води до намаляване на административната тежест при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки и насърчава предприятията за осъществяване на трансгранична търговия.

Проекта на закон не създава допълнителна административна тежест за търговците, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и за продавачите на стоки, в т.ч. и на стоки, съдържащи цифрови елементи. Въвежданите изисквания в законодателството относно задълженията на търговците, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и задълженията на

	продавачите на стоки, в т.ч. и на стоки, съдържащи цифрови елементи отразяват справедлив баланс между интересите на потребителите и търговците и не съставляват административна тежест за последните. Този вариант ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите.		
Какво е разпределението на годишните разходи според категорията на предприятията?	Микро- Не е приложимо	Малки Не е приложимо	Средни Не е приложимо
Има ли предприятия, които са освободени от спазване на новите правила, въведени с предложението?	Не		
Описание и обхват на основните ползи			
Вариант 1 се предлага в отговор на направената констатация, че проблемите в оценяваната политика имат регулаторен характер. Посоченият Вариант 1 предлага разрешаване на идентифицираните проблеми чрез усъвършенстване на съществуващата правна уредба. Република България като държава-членка на ЕС ще изпълни задължението си да въведе в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки. С приемането на проекта на закон ще се въведат подробни правила за защита на потребителите по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи. Приемането на проекта на закон ще способства също и за насърчаване развитието на електронната търговия. При този вариант ще се създаде правна сигурност по отношение на правата и задълженията на потребителите и предприятията. По този начин ще се осигури правна и регулаторна яснота за предприятията и потребителите по отношение на техните права и задължения. По-високата правна сигурност, както и отпадането на необходимостта от заплащане от предприятията на по-високи разходи за адаптиране на тяхната дейност към различни национални системи и възможността да се възползват от по-справедливи, хармонизирани, европейски правила, при по-ниски разходи за привеждане в съответствие с тях, води до намаляване на административната тежест при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите офлайн и онлайн, включително и зад граница.			

Не на последно място, приемането на този вариант ще допринесе за повишаване доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

Ключови рискове

За реализирането на Вариант 1 не са идентифицирани рискове.

3. ПРОВЕДЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

Консултации

Консултации по проекта на закон са направени в периода 3 - 20 август 2020 г. в рамките на междуведомствена работна група 21 „Защита на потребителите“ към Министерство на икономиката, създадена въз основа на ПМС №85 от 17 април 2007г. за координация по въпросите на Европейския съюз.

В състава на междуведомствената работна група са включени както представители на Министерство на икономиката и Комисията за защита на потребителите, така и представители на други заинтересовани ведомства като Министерство на правосъдието, Министерство на транспорта и информационните технологии, Министерство на финансите, Министерство на земеделието, храните и горите, Министерство на здравеопазването и Комисия за регулиране на съобщенията. Освен държавните структури, участници в работната група са и представители на сдруженията на потребителите (Българска национална асоциация „Активни потребители“, „Сдружение за правна помощ на потребителите“, „Федерация на потребителите в България“, Европейски потребителски център) и представители на бизнеса (сдружение „Асоциация АПЛИА България“, което представлява производителите на домакински електроуреди).

Предложенията от проведените обществени консултации могат да се обобщят по следния начин:

- ✓ правно техническа редакция на текстове, прецизиране на използваните понятия;
- ✓ уточняване на дефинициите на термините „цифрово съдържание“, „функционалност на цифрово съдържание“, „оперативна съвместимост на цифрово съдържание“ предвид различното съдържание на тези термини, дадено в Закона за защита на потребителите;
- ✓ систематичното място в националното право на уредбата за договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки;
- ✓ прецизиране на средствата за защита на потребителите в случаите на несъответствие на стоките и по-специално правото на ремонт на стоката ;
- ✓ задълженията на продавачите при несъответствие на стоките, в т.ч. и задължение за демонтаж и монтиране на стоките;
- ✓ изисквания за съответствие на стоката, в т.ч. и по отношение на неправилно инсталиране на стоката от продавача или от потребителя, когато неправилното инсталиране се дължи на пропуски в указанията за инсталиране;
- ✓ предвиждане на задължително извършване монтажа на стоките от оторизирани от производителя лица;
- ✓ предоставяне на втори шанс на продавачите на привеждане на стоката, която не съответства;
- ✓ задължение на продавачите в случаите на несъответствие, произтичащо от неправилно инсталиране на стоката

По законопроекта се планира да бъде проведена обществена консултация в съответствие с

изискванията на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове, посредством публикуването на проекта, мотивите към него и цялостната оценка на въздействието на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на икономиката.

Предвижда се общественото обсъждане да бъде в законоустановения срок от 30 дни. В съответствие с чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове справка за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения в резултат на проведените обществени консултации ще бъде публикувана на интернет страницата на Министерството на икономиката и на Портала за обществени консултации.

4. ПРИВЕЖДАНЕ В ДЕЙСТВИЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

От коя дата предложението ще започне да действа?

Пакетът от актове относно някои аспекти на договорното право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще се прилага от 01 януари 2022 година. Директива (ЕС) 2019/770 и Директива (ЕС) 2019/771 следва да бъдат въведени в националното законодателство до 01 юли 2021 година.

Коя институция/организация ще отговаря за осъществяване на предложението и за контрола?

Контролът по спазване изискванията на закона и надзорът върху дейността на търговците предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и предлагащи договори за продажба на стоки следва да се извършва от Комисията за защита на потребителите.

Комисията за защита на потребителите ще разполага с необходимите правни средства за по-ефективен контрол на доставчиците на цифрово съдържание и цифрови услуги и на търговците при продажбата на стоки, което ще се отрази положително върху механизмите за защита на правата и интересите на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. и на стоки, съдържащи цифрови елементи.

Подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на проекта на нормативния акт:

Дата: 28.09.2020 г.

Силвана Любенова,
директор на дирекция „Техническа
хармонизация и политика за потребителите“,
Министерство на икономиката

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА

ДОКЛАД
ОТ ИЗВЪРШЕНА ЦЯЛОСТНА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА
ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА
ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ И ЗА ПРОДАЖБА НА
СТОКИ

септември
2020 г.

I. ОПИСАНИЕ НА ПРОБЛЕМА И ВЪПРОСИТЕ, КОИТО СЕ УРЕЖДАТ СЪС ЗАКОНА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ И ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ (ЗПЦСЦУПС) – стр. 4

1. ПРИЧИНИ ЗА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ И ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ
2. НОВОТО В РЕГУЛАЦИЯТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ И ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ
3. ПРОБЛЕМИ НА НИВО ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ (ЕС)
4. СПЕЦИФИЧНИ ПРОБЛЕМИ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР
5. АКТОВЕТЕ НА ЕС ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ

II. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ И ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ – стр. 18

1. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ
2. БАЗА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА
3. ОБОБЩЕНИЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ

III. МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА – стр. 23

IV. ЦЕЛ НА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ – стр. 23

1. ОБЩИ ЦЕЛИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА РЕГУЛАЦИЯ
2. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ЗПЦСЦУПС В КОНТЕКСТА НА СТРАТЕГИЯТА НА ЕС ЗА РАЗВИТИЕТО НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР

V. ОПЦИИ И ДИСКРЕЦИИ ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ВАРИАНТИ НА ДЕЙСТВИЕ – стр. 29

VI. СРАВНЕНИЕ НА ВАРИАНТИТЕ ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА РАЗХОДИ И ПОЛЗИ ЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА И ПРОМЯНА НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ТЕЖЕСТ; АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ВАРИАНТИТЕ, ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН ВАРИАНТ И ОБОСНОВКА – стр. 37

A. ВАРИАНТ 0 - „БЕЗ ДЕЙСТВИЕ“

Б. ВАРИАНТ 1 – ПРЕДПРИЕМАНЕ НА МЕРКИ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ В НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ИЗИСКВАНИЯТА НА ДИРЕКТИВА (ЕС) 2019/770 НА ЕП И НА СЪВЕТА ЗА НЯКОИ АСПЕКТИ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ И НА ДИРЕКТИВА (ЕС) 2019/771 НА ЕП И НА СЪВЕТА ЗА НЯКОИ АСПЕКТИ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ

В. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ И УРЕДБА В КОНТЕКСТА НА СЪЩЕСТВУВАЩАТА АДМИНИСТРАТИВНА ТЕЖЕСТ И ПРОМЯНА НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ТЕЖЕСТ

VII. КОЛИЧЕСТВЕНО И КАЧЕСТВЕНО ИЗМЕРЕНИЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА РЕГУЛАЦИЯТА, ВОДЕЩИ ДО РАЗХОДИ – стр. 55

VIII. КОЛИЧЕСТВЕНО И КАЧЕСТВЕНО ИЗМЕРЕНИЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА РЕГУЛАЦИЯТА, ВОДЕЩИ ДО ПОЛЗИ ЗА СЛЕДВАЩИТЕ ТРИ ГОДИНИ – стр. 56

IX. ПОТЕНЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ ВЪРХУ МАЛКИТЕ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (МСП) – стр. 58

X. ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН ВАРИАНТ И ОБОСНОВКА КЪМ НЕГО ВЪЗ ОСНОВА НА СРАВНЕНИЕТО НА ВАРИАНТИТЕ – стр. 60

XI. ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ – стр. 61

XII. ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН СРОК ЗА ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО – стр. 61

XIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

I. ОПИСАНИЕ НА ПРОБЛЕМА И ВЪПРОСИТЕ, КОИТО СЕ УРЕЖДАТ СЪС ЗАКОНА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ И ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ

1. ПРИЧИНИ ЗА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ И ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ

Електронната търговия е ключов двигател на растежа в рамките на Вътрешния пазар на Европейския съюз /ЕС/. Предприятията използващи каналите на електронната търговия реализират икономия от мащаб, тъй като тя позволява съкращаване на разходите, увеличаване на ефективността, насърчава конкурентоспособността и подобрява производителността. Потенциалът за растеж на електронната търговия обаче далеч не е изцяло оползотворен. По данни от годишния доклад на Европейската комисия /ЕК/ за напредъка в развитието на страните от ЕС в областта на цифровата конкурентоспособност през 2019 г., само 35% от онлайн потребителите са пазарували в друга държава-членка на ЕС, като е налице нарастване на техния брой от 29% през 2014 до 35% през 2019 г. През 2019 г. най-широко разпространените стоки продавани онлайн в ЕС са били дрехи и спортни стоки, туристически пътувания и настаняване, домакински стоки, билети за спортни и културни събития, книги. Според проучването, 65% от онлайн потребителите, извършили онлайн покупки на стоки и услуги през 2019 г. посочват, че не са имали проблеми през последните 12 месеца. Най-често срещаните проблеми на потребителите при електронната търговия са закъснение на доставката на стока, проблеми със сигурността на плащане (24% от онлайн потребителите).

Повечето от предприятията, които използват интернет сайтове за продажба не докладват за наличието на проблеми при продажба на техните стоки и услуги в други държави-членки. Същевременно, почти 40% от тях посочват поне един проблем за продажба на стоки в друга държава-членка, дължащ се главно на икономически фактори, напр. високи разходи за доставка или за връщане на стоките. Важно е да се отбележи, че 39% от предприятията, които извършват онлайн продажби, но не и трансгранични продажби, посочват различаващите се национални системи на договорно право като една от основните пречки пред трансграничните продажби¹ на стоки. Според проучването 49% от търговците на дребно в ЕС, извършващи онлайн продажби и 67% от търговците, които в момента се опитват да осъществяват или обмислят осъществяването на трансгранични онлайн продажби², посочват като основно пречка средствата за правна защита в случай на дефектен продукт. Различаващите се национални правила в областта на договорното право са довели до еднократни разходи за търговците на дребно, продаващи на потребители, които възлизат приблизително на 4 млрд. евро. Тези разходи засягат най-вече микропредприятията и малките и средните предприятия (МСП). На предприятията следва да се осигури правна сигурност и да им се спестят ненужни разходи, дължащи се на различаващите се национални законодателства при продажбата на стоки и предоставянето на цифрово съдържание извън техните национални пазари.

В тази връзка, Европейската Комисия, като един от основните си приоритети за генериране на допълнителен икономически растеж в Европа, определи създаването на Единен цифров пазар и на 6 май 2015 г. прие Стратегия за единния цифров пазар на Европа. Стратегията, посочи осигуряването на „по-добър достъп за потребителите и бизнеса до онлайн стоки

¹ Експресно проучване на Евробарометър № 396, „Отношение на търговците на дребно към трансграничната търговия и защита на потребителите“

(“Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection”) (2015 г.).

² Експресно проучване на Евробарометър № 413, „Дружества, извършващи онлайн дейности“ [Companies engaged in online activities] (2015 г.), разбивка по сектори (единствено от предприятия към потребители).

и услуги в цяла Европа“, като един от трите основни стълба за засилване на цифровата икономика на ЕС. В Стратегията е възприет цялостен подход за справяне с основните пречки пред развитието на трансграничната електронна търговия в Съюза с цел разгръщане на този потенциал. Осигуряването на по-добър достъп за потребителите до цифрово съдържание и цифрови услуги и улесняването на предприятията при предоставянето им ще допринесат за развитието на цифровата икономика в ЕС и за насърчаване на цялостния растеж. За да се засили конкурентоспособността и да се стимулира растежа, е необходимо Съюзът да действа бързо и да насърчава икономическите оператори да разгърнат пълния потенциал на Вътрешния пазар на ЕС.

От друга страна, технологичното развитие доведе до създаването на разрастващ се пазар на стоки, които включват или са взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги. Поради увеличаващия се брой на тези устройства и бързо нарастващата им употреба от потребителите са необходими действия на европейско равнище, за да се гарантира постигането на високо ниво на защита на потребителите и по-голяма правна сигурност по отношение на приложимите правила за продажбата на такива стоки. Увеличаването на правната сигурност при продажбата на стоки ще спомогне за укрепване доверието на потребителите и търговците.

Като част от „Стратегията за единния цифров пазар за Европа“ на 9 декември 2015 г., ЕК прие две предложения за директиви в областта на договорното право:

- предложение за директива относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание (по-нататък „директива за цифровото съдържание“); и
- предложение за директива относно някои аспекти на договорите за онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние (по-нататък „директива за продажбите на стоки“).

Целта на двете законодателни предложения от една страна е създаване на благоприятна среда за стопанска дейност и улесняване осъществяването на трансгранични продажби от предприятията, особено по отношение на МСП, а от друга страна е повишаване доверието на потребителите при извършване на трансгранични покупки чрез предоставяне на единни и ясни права.

Първото законодателно предложение на Комисията, имаше за цел създаване на единна хармонизирана правна рамка на договорите за предоставяне на цифрово съдържание.

Второто законодателно предложение на Комисията, имаше за цел създаване на единна правна рамка за онлайн продажба на стоки в рамките на Вътрешния пазар на ЕС. Същевременно, пълният потенциал на Вътрешния пазар на ЕС може да бъде разгърнат само ако всички участници на пазара разполагат с безпрепятствен достъп до трансгранични продажби на стоки, включително при електронни сделки. Правилата на договорното право, въз основа на които се сключват сделките между участниците на пазара са сред основните фактори, определящи решението на предприятията дали да продават стоки през граница. Тези правила оказват влияние и върху готовността на потребителите да възприемат и да се доверят на този вид покупки. Въпреки, че онлайн продажбите на стоки съставляват по-голямата част от трансграничните продажби в ЕС, разликите между националните системи в областта на договорното право засягат и търговците на дребно, използващи канали за продажба от разстояние, както и търговците на дребно, извършващи директни продажби, и не им позволяват да разширяват дейността си зад граница. ЕК посочи, че второто законодателно предложение следва да обхваща

всички канали за продажба, за да се създаде равнопоставеност за всички предприятия, извършващи продажби на стоки за потребителите.

Чрез установяване на еднакви правила за различните канали за продажба, предложената директива за договорите за онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние следва да избегне всяко различие, което би довело до непропорционални тежести за нарастващия брой търговци на дребно в ЕС, използващи модел, характеризиращ се с множество канали за продажба. Необходимостта от възприемане на съгласувани правила относно продажбите и гаранциите за всички канали за продажба на стоки беше потвърдена в извършената от Комисията проверка на пригодността на законодателството за защита на потребителите, която бе публикувана на 29 май 2017 г., която обхваща и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции.

В резултат на извършената проверка на пригодност на законодателството за защита на потребителите през 2017 година, ЕК измени второто законодателно предложение (понастоящем „изменена директива за договорите за продажба на стоки“) като разшири приложното поле на предложението за директива относно някои аспекти на договорите за онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние, така че да обхване и директните продажби (лице в лице).

В хода на междуинституционалните преговори по първото законодателно предложение за директива относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание, Българското председателство на Съвета на ЕС, разшири обхвата на предложението за директива за предоставяне на цифрово съдържание, така че да обхване и предоставянето на цифрови услуги.

Комисията счита, че предприятията, и по-специално МСП, често имат допълнителни разходи, произтичащи от различията в националните задължителни правила в правната уредба на потребителските договори и са изправени пред правна несигурност при предлагането на трансгранично цифрово съдържание или трансгранични цифрови услуги. Предприятията имат и разходи за адаптиране на договорите си към специалните задължителни правила относно предоставянето на цифрово съдържание или цифрови услуги, които вече се прилагат в някои държави членки, което създава различия в обхвата и съдържанието на специалните национални правила, уреждащи тези договори. С цел отстраняване на такива проблеми както, предприятията, така и потребителите следва да могат да разчитат на напълно хармонизирани договорни права в някои основни области, отнасящи се до предоставянето на цифрово съдържание или цифрови услуги в рамките на ЕС. Пълната хармонизация на някои ключови нормативни аспекти би увеличила значително правната сигурност за потребителите и за предприятията. Хармонизираните правила ще осигурят на предприятията стабилна договорно-правна среда при предоставянето на цифрово съдържание или цифрови услуги в други държави-членки. Също така, това би предотвратило правната разпокъсаност, която иначе би произлязла от приемането на ново национално законодателство в различните държави-членки, уреждащо конкретно цифровото съдържание и цифровите услуги.

От друга страна, Комисията подчертава, че разликите между националните законодателства в областта на договорното право също оказват влияние върху предприятията и потребителите, участващи в трансгранични директни продажби на стоки. Анализът, извършен в контекста на проверката за пригодност на законодателството на ЕС в областта на потребителското право, показва, че 42 % от търговците на дребно, извършващи директни продажби и 46 % от търговците на дребно, използващи канали за

продажба на стоки от разстояние, гледат на разходите за привеждане в съответствие с различните национални правни норми за защита на потребителите и тези на договорното право като на сериозни пречки пред техните трансгранични продажби³. В същото време данните от Прегледа за пригодност на законодателството по REFIT показват, че за 72 % от потребителите, разликите в правата на потребителите в случай на дефектни стоки са важен или много важен фактор, който следва да се вземе предвид при купуването на стоки онлайн в друга държава от ЕС⁴. Предвид на това, ЕК счита, че е важно правилата, приложими за продажбата на стоки да бъдат едни и същи, независимо от канала за продажба (онлайн или офлайн).

Комисията констатира, че ЕС не се възползва от възможностите за увеличаване броя на покупките на стоки онлайн, поради пречките за извършване на трансгранична търговия пред предприятията и потребителите. На първо място, ЕК счита, че Вътрешния пазар е фрагментиран поради наличието на различни национални законодателства в областта на договорното право за продажба на стоки и за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. Следващата основна пречка за трансграничната търговия се състои в това, че потребителите не познават своите права и задължения когато купуват стоки и цифрово съдържание и цифрови услуги в друга държава-членка на ЕС, поради което нямат доверие в пазара. Преодоляването на тези основни пречки пред трансграничната търговия ще се отрази благоприятно на търговския обмен и на трансграничните сделки между потребители и търговци.

Една от целите на новата европейска регулация е да улесни предприятията в рамките на Вътрешния пазар. В този смисъл, новата европейска регулация създава единна и хармонизирана правна рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, както онлайн, така и офлайн в рамките на Вътрешния пазар на ЕС.

2. НОВОТО В РЕГУЛАЦИЯТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ И ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ

Директива (ЕС) 2019/770 относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и Директива (ЕС) 2019/771 относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки въвеждат законова регламентация за защита на потребителите по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и създават нова, модернизирана, адаптирана към спецификата на цифровата икономика правна рамка за защита на потребителите по отношение на договорите за продажба на стоки.

Двете директиви уреждат ограничен кръг съществени въпроси на договорното право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки и имат една и съща структура:

- дефиниция на термините: „стока“, „стока, съдържаща цифрови елементи“, „цифрово съдържание“ и „цифрова услуга“;
- предоставяне на цифрово съдържание;
- обективни и субективни критерии за съответствие;
- отговорност на търговеца и определяне тежестта на доказване при липсата на съответствие на цифровото съдържание, цифровата услуга или на стоката;
- средства за защита на потребителите в случаите на несъответствие на цифровото

3 Report of the Fitness Check of consumer and marketing law (Доклад относно проверката за пригодност на законодателството в областта на потребителското и маркетинговото право) (SWD(2017) 209 final, стр. 100—101).

4 Report of the Fitness Check of consumer and marketing law (Доклад относно проверката за пригодност на законодателството в областта на потребителското и маркетинговото право) (SWD(2017) 209 final, стр. 100).

- съдържание, цифровата услуга или стоката;
- възможност за потребителя да развали договора при точно определени случаи;
- право на регресен иск на търговеца срещу лица на предходен етап от веригата от сделки.

Директива (ЕС) 2019/770 относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и Директива (ЕС) 2019/771 относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки имат за цел да осигурят по-добра защита на потребителите, като отчитат отражението на цифровата икономика върху европейския пазар. За тази цел европейският законодател въвежда следните нови елементи:

- прилагане на концепта за законова гаранция за съответствие по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, и по отношение на стоките, съдържащи цифрови елементи;
- отчитане на факта, че е възможно личните данни на потребителите да съставляват насрещна престация за предоставяне на цифрово съдържание и цифрова услуга.

Отчитайки развитието на единния цифров пазар, европейският законодател има за цел да модернизира режима на законовата гаранция за предоставяне на стоки и да създаде такава и за предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги. Целта на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 е да осигурят едно лице, което да отговаря за привеждане на стоката, цифровото съдържание или цифровите услуги в съответствие с обективните и субективни изисквания. Идеята на двете директиви е при наличие на дефект на стоката потребителите да могат се обърнат към продавача на стоката, в т.ч. и на стоката с цифрови елементи, а при несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга към търговеца, предоставящ цифровото съдържание или цифровата услуга.

На второ място новото европейско законодателство признава факта, че личните данни на потребителите е възможно да съставляват насрещна престация за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги. Отчита се факта, че все повече потребители имат достъп до цифрово съдържание или цифрови услуги срещу ниско заплащане или без заплащане на цена, напр. в социалните мрежи или в някои електронни платформи. В тези случаи, търговецът, предоставящ цифрово съдържание или цифрова услуга продава личните данни на потребителите на цифрово съдържание или цифрови услуги на рекламодатели или ги използва за подобряване качеството на услугите, които предоставя. Вторият съществено нов момент на Директива (ЕС) 2019/770 се състои във факта, че събирането на лични данни на ползвателя на цифрово съдържание или на цифрова услуга е възможно да съставлява насрещна престация за търговеца, която замества плащането на цена от страна на потребителя. В този смисъл, разпоредбите на директивата ще се прилагат съвместно с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/679 относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни. Така например, при разваляне на договора за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги, Директива (ЕС) 2019/770 ще се прилага съвместно с Регламент (ЕС) 2016/679.

Двете директиви създават минимални стандарти за защита на потребителите, които ще трябва да бъдат спазвани от търговците при продажбата на стоки и предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги. Основното понятие на двете директиви е понятието за съответствие, което включва, както съответствие с предвиденото в договора за продажба на стоки или за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги, така и съответствие с разумните очаквания на потребителите. Двете директиви съдържат субективни и обективни критерии, които дават възможност за анализиране наличието на съответствие на цифровото съдържание, цифровата услуга или стоката. Субективните

критерии за съответствие се отнасят до задълженията на търговеца, предвидени в договора. Обективните критерии за съответствие на цифровото съдържание, цифровата услуга или стоката се отнасят до разумните очаквания на потребителите по отношение на цифровото съдържание, цифровата услуга или стоката.

И двете директиви приемат за липса на съответствие и следните случаи:

- несъответствие, което се дължи на неправилно инсталиране и/или интегриране на стоките и/или цифровото съдържание или цифровата услуга;
- ограничение за ползване, дължащо се на правата на трети страни, в т.ч. и правата на интелектуална собственост, които е възможно да попречат или ограничат използването на стоките и/или цифровото съдържание или услуга от потребителите.

Предвид на това, че в повечето случаи е технически трудно, да се докаже наличието на несъответствие на стоките и/или цифровото съдържание или цифровите услуги, двете директиви обръщат тежестта на доказване при липсата на съответствие за различен период от време, която ще бъде за сметка на търговеца.

Приетата Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги е част от „Стратегията на ЕС за единния цифров пазар“. Тя създава равни условия за конкуренция между стопанските субекти и ще увеличи доверието на потребителите чрез установяване на единни, ясни и хармонизирани правила за предоставянето на цифрово съдържание в рамките на Вътрешния пазар на ЕС. Приетата директива определя правила за договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и по-точно правила за съответствие на цифрово съдържание и цифровите услуги и средствата за правна защита на потребителите, когато цифровото съдържание или цифровата услуга не съответства или в случай, че не е предоставено на потребителите. Новата директива определя правила за договорите за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги, и по специално:

➤ обективни и субективни критерии за съответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга;

➤ средства за правна защита на потребителите, когато цифровото съдържание или цифровата услуга не съответства.

Директивата урежда отговорността на търговеца при неизпълнение на договора и при несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга, въвежда задължения за търговците за предоставяне на актуализации на цифровото съдържание или цифровата услуга, както и задълженията на търговците и потребителите в случай на разваляне на договора. Директивата регламентира също условията при които е възможно търговецът да измени цифровото съдържание или цифровата услуга.

В оценката на въздействието⁵ към предложената директива, Европейската комисия посочва, че само в някои държави-членки има правна рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги - Великобритания, Ирландия, Нидерландия, докато останалите държави-членки, сред които и България нямат специфично законодателство в тази област. Понастоящем, у нас няма единна правна уредба на договорите за предоставяне

⁵ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/doing-business-eu/contract-rules/digital-contracts/digital-contract-rules_bg - стр.10, т. 42 и т.43

на цифрово съдържание и цифрови услуги на потребители. Действащият Закон за защита на потребителите съдържа само определени правила по отношение на цифровото съдържание (изисквания за предоставяне на преддоговорна информация, информация, която трябва да бъде включена в договора и правото на отказ от договора за предоставяне на цифрово съдържание) и не съдържа изисквания за защита на потребителите при несъответствие на цифровото съдържание, както и правила за предоставяне на цифрови услуги.

Директива (ЕС) 2019/770 относно някои аспекти за договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги създава хармонизирана правна рамка на европейско ниво относно следните аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги:

- предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги;
- субективни критерии за съответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга с договора;
- обективни критерии за съответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга;
- интегриране на цифровото съдържание в цифровата среда на потребителя;
- предоставяне на актуализации на цифровото съдържание или цифровата услуга, включително и актуализации във връзка със сигурността, които са необходими за запазване на цифровото съдържание или цифровата услуга;
- несъответствие, дължащо се на неправилно интегриране на цифровото съдържание или на цифровата услуга в цифровата среда на потребителя;
- права на потребителите във връзка с ограничения, произтичащи от правата на трети страни върху цифровото съдържание или цифровата услуга;
- отговорност на търговеца при неизпълнение на договора за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги;
- тежест на доказване при изпълнението на договора;
- средства за правна защита на потребителите при непредоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга и условия за упражняването им;
- средства за правна защита на потребителите при липса на съответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга и условия за упражняването им;
- задължения на търговеца в случай на разваляне на договора;
- задължения на потребителя в случай на разваляне на договора;
- изменение на цифровото съдържание и цифровите услуги.

Директивата се прилага за всеки договор, при който търговец предоставя цифрово съдържание или цифрови услуги на потребителя, а потребителят заплаща или поема ангажимент да заплати цена (видео, софтуер, аудио записи, видеоигри, предоставяне на услуги за съхранение в облак, стрийминг). Директивата се прилага също и когато потребителят не заплаща цена, а предоставя или поема задължение да предостави лични данни на търговеца, с изключение на случаите когато личните данни се обработват с цел предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга, или с цел търговеца да изпълни законови изисквания.

Приетата Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки създава благоприятна среда за стопанска дейност и за улесняване осъществяването на трансгранични продажби от търговците, и особено от малките и средни предприятия. Тя създава равни условия за конкуренция между стопанските субекти и ще увеличи доверието на потребителите чрез установяване на единни, ясни и хармонизирани правила за продажбата на стоки в рамките на Вътрешния пазар. Директива (ЕС) 2019/771 има за цел да постигне баланс между високо ниво на

защита на потребителите и подобряване конкурентоспособността на предприятията.

Директива (ЕС) 2019/771 относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки обхваща правилата, приложими по отношение на продажбите на стоки само във връзка с ключовите договорни елементи, необходими за преодоляване на свързаните с договорното право пречки пред Вътрешния пазар на ЕС. За целта правилата относно изискванията за съответствие, относно средствата за правна защита на потребителите при несъответствие на стоката и относно основните условия за тяхното упражняване следва да бъдат напълно хармонизирани и нивото на защита на потребителите следва да бъде повишено в сравнение с това по сега действащата Директива 1999/44/ЕО относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки и свързаните с тях гаранции. Напълно хармонизирани правила относно някои съществени елементи на правната уредба на потребителските договори за продажба на стоки ще улеснят предлагането на стоки от страна на предприятията, и по-специално МСП в други държави членки на ЕС. Чрез напълно хармонизирани основни правила потребителите ще се ползват от високо ниво на защита и повишаване на благосъстоянието.

Директивата относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки, създава хармонизирана правна рамка на европейско ниво относно следните аспекти на договорите за продажба на стоки, в това число и стоки, съдържащи цифрови елементи:

- субективни критерии за съответствие на стоките с договора;
- обективни критерии за съответствие на стоките;
- отговорност на продавача за неизпълнение на договора;
- несъответствие на стоките, дължащо се на неправилно инсталиране/монтаж на стоките;
- отговорност на търговеца при несъответствие на стоката;
- тежест на доказване при несъответствие на стоката;
- средства за правна защита на потребителите при липса на съответствие на стоката;
- избор между ремонт и замяна на стоките;
- пропорционално намаляване на цената на стоката;
- разваляне на договора, освен ако несъответствието на стоката не е минимално;
- търговска гаранция на стоките.

Директива (ЕС) 2019/771 се прилага, както за договори за продажба на „класически“ стоки на потребители, така и за стоки с цифрови елементи, чието използване изисква наличието на цифрово съдържание (телевизор, свързан с интернет, смартфон, часовник, свързан с интернет, интелигентни хладилници). За тези стоки, търговците ще отговарят за съответствие на вграденото в тях цифрово съдържание и свързаните цифрови услуги или за целия период на законовата гаранция или за срока на продължителност на договора (при предоставяне на цифрова услуга за определен период от време). Критериите за съответствие на тези стоки съдържат задължение за актуализация на цифровото съдържание или цифровата услуга от страна на търговеца. За тези стоки, търговците трябва да информират и доставят на потребителя всички актуализации, необходими за да ги поддържат в съответствие за периода от време, през който потребителят може разумно да очаква това, с изключение на случаите в които цифровия елемент на стоката е предоставен за определен период от време. В този случай, актуализацията на цифровото съдържание трябва да бъде предоставяне за периода от време за предоставяне на цифровия елемент на стоката.

3. ПРОБЛЕМИ НА НИВО ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ (ЕС)

Развитието на трансграничната електронна търговия е една от основните цели на единния

цифров пазар. Същевременно, на ниво ЕС са констатирани следните проблеми относно предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки :

Проблем 1. Различията в националното договорно право се явяват пречка пред търговците за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки:

- различията в националното договорно право на държавите-членки относно цифровото съдържание и цифровите услуги и продажбата на стоки се явяват пречка за търговците за трансгранично предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки онлайн и офлайн. Тези различия се явяват допълнителни разходи за бизнеса. Поради наличието на тези допълнителни разходи, предприятията предпочитат да предоставят цифрово съдържание и услуги и да продават стоки на своя национален пазар. Например, български търговец който иска да продава стоки в Швеция ще трябва да спазва изискванията на националния закон на Швеция, съгласно който законната гаранция на стоките е три години, докато изискването за законова гаранция в България е две години. Предприятията, особено МСП пропускат възможности за растеж. ЕК оценява тези допълнителни разходи за търговците в размер на 4 млрд. евро. Очаква се, че с премахване на пречките за осъществяване на трансгранично предлагане на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки, 122 000 търговци ще започнат да осъществяват трансгранични сделки.
- различията в националното договорно право на държавите-членки относно цифровото съдържание и цифровите услуги и продажбата на стоки онлайн и офлайн затрудняват ефективното прилагане на националното и европейско законодателство за защита на потребителите. Потребителите нямат правна сигурност за прилагане на своите права при липса на съответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга и/или при липса на съответствие на стоката. Съдилищата също са затруднени да прилагат законодателството, тъй като в някои случаи на трансгранично онлайн предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажба на стоки, те ще трябва да прилагат закона на друга-държава членка на ЕС;
- недостатъчна прозрачност на националните пазари;
- липсата на правна уредба относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги на ниво ЕС. Повечето държави-членки нямат специфично национално законодателство относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги⁶;
- липсата на правна уредба по отношение на договорите за продажба на стоки с цифрови елементи;
- правната квалификация на термина „цифрово съдържание“ в различните държави-членки създава правна несигурност на национално ниво. Отделните държави-членки дават различна правна квалификация на договорите за предоставяне на цифрово съдържание. Някои държави-членки определят тези договори като договори за продажба, други ги определят като договори за услуги, а трети държави-членки ги определят като договори за наем и съответно прилагат това специално

⁶ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/doing-business-eu/contract-rules/digital-contracts/digital-contract-rules_bg - сrp.9

законодателство към договорите за предоставяне на цифрови услуги и цифрово съдържание. Освен това, в рамките на една и съща държава-членка, договорите за онлайн предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги (напр. за музика, видео игри, филми, услуги за съхраняване в облак, пряко излъчване на спортни прояви онлайн) се регулират по различен начин в зависимост от вида на предоставяното цифрово съдържание. В резултат на това, националните разпоредби относно предоставянето на различни видове цифрово съдържание и цифрови услуги и относно средствата за защита на потребителите, както в рамките на една и съща държава, така и между отделните държави-членки се различават.

Проблем 2. Потребителите нямат доверие при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн:

- липса на доверие на потребителите в пазара на трансгранични онлайн покупки на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки онлайн. Една от основните причини е несигурността им във връзка с основните им договорни права. Потребителите са ошетени и поради липсата на ясни правила в областта на договорното право по отношение на дефектното цифрово съдържание. По данни на Комисията, 61% от европейските потребители имат доверие при покупката онлайн от търговец, установен в тяхната държава, а само 38% от потребителите имат доверие при покупка онлайн от друга държава-членка. Правната несигурност относно техните права и начина за упражняването им се явява основната причина за липсата на доверие на потребителите за сключване на трансгранични сделки онлайн за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.
- нарушаване правата на потребителите, дължащо се на липсата на ясни правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. Голям брой потребители гледат филми, слушат музика, играят видео и онлайн игри, гледат спортни предавания или общуват онлайн чрез техните електронни устройства в рамките на ЕС. Същевременно, най-малко 70 милиона потребители (всеки трети потребител), които са използвали музика, антивирусни програми, игри или услуги за съхраняване на данни в облак са имали проблеми с качеството на предоставеното цифрово съдържание или цифрова услуга. Според статистическите данни, 16% от онлайн потребителите, сключили договор за предоставяне на цифрово съдържание са получили грешно цифрово съдържание, 13% са получили цифрово съдържание от по-ниско качество, 9% са получили фалшиво цифрово съдържание, а 10% не са получили достъп до цифровото съдържание⁷.
- липса на адекватни средства за правна защита на потребители, при наличието на проблем на цифровото съдържание. Комисията посочва, че само 10% от потребителите, които са имали проблеми относно достъпа до цифровото съдържание, качеството на предоставеното цифрово съдържание или условията за предоставянето на цифровото съдържание са получили обезщетение⁸.

В следващата таблица са показани разходите на различните видове предприятия, за спазване на различните изисквания в областта на договорното право, касаещи и трансграничното онлайн предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и

⁷ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/doing-business-eu/contract-rules/digital-contracts/digital-contract-rules_bg - стр.15

⁸ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/doing-business-eu/contract-rules/digital-contracts/digital-contract-rules_bg - стр.15

продажбата на стоки.

Таблица 1: Разходи на фирмите за спазване на изискванията на националното право относно договорното право в процент от техния годишен оборот

Търговия на едро и дребно						
	Среден годишен оборот на фирма	Number of Member States entered (with transaction costs per Member State = €9,000)				
		1 Member State	2 Member States	3 Member States	4 Member States	27 (EU)
Микро	358 439	2.51%	5.02%	7.53%	10.04%	67.79%
Малки	6 333 525	0.14%	0.28%	0.43%	0.57%	3.84%
Средни	45 049 125	0.02%	0.04%	0.06%	0.08%	0.54%
Големи	439 583 481	0.002%	0.004%	0.01%	0.01%	0.06%

Source: Eurostat Structural Business Statistics 2017, SME Panel Survey

Поради различията в националното законодателство относно договорното право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, и липсата на правна сигурност, потребителите предпочитат да пазаруват на техния национален пазар. По този начин, те пропускат възможности и имат на разположение по-малък избор на стоки на конкурентни цени. При премахване на пречките, свързани с националното договорно право относно предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки се очаква между 8 и 11 милиона нови потребители да започнат да сключват онлайн трансгранични сделки. Допълнителна щета за потребителите съставлява и липсата на ясна правна рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, както на национално, така и на европейско ниво. Тази щета за потребителите се оценява между 9 и 11 милиона евро в рамките на ЕС само за онлайн продажбата на музика, антивирусни програми, игри и услуги за съхраняване на данни в облак.

Еднократните разходи, свързани с адаптиране към националното договорно право на друга държава-членка, направени от предприятията за реализиране на продажба в друга държава-членка, са оценени от ЕК на около 9 000 евро. Тези разходи затрудняват повече малките и средните предприятия с малък оборот (МСП). Например решението на микропредприятие, извършващо дейност в областта на търговията на дребно, да изнася в четири държави-членки, би довело до разходи, свързани с договорното право в размер на около 36 000 EUR, което би надхвърлило голяма част от годишния му оборот. Изправени пред тези разходи, много предприятия, и по-специално МСП, предпочитат да се придържат към собствените си вътрешни пазари и по този начин губят възможности за разширяване и икономии от мащаба. Общите еднократни разходи на предприятията, свързани с адаптиране към националното договорно право на отделните държави-членки, са достигнали около 4 милиарда и ще се увеличат в съответствие с броя на предприятията в ЕС, които изнасят в други държави-членки, и броя на държавите-членки, в които те изнасят. Разходите, свързани с договорното законодателство, ще продължат да налагат непропорционална тежест за МСП, и по-специално за микро- и малките предприятия, които желаят да разширят дейността си трансгранично. Това ще попречи на МСП да използват икономии от мащаба.

Същевременно, ако потребителите сключват онлайн трансгранични сделки, те ще могат

да се възползват от различията в цените в различните държави-членки⁹, което е показано в таблица 2. Така например, потребител от Швеция може да плати 17% по-малко за покупката на дрехи от Германия. Независимо от това, че различията в цените не отчитат такива фактори като различията в данъчното облагане и разходите за доставка, те разкриват значителен потенциал на възможности за потребителите.

Таблица 2: Различия в нивото на цените на потребителски стоки в ЕС (EU-28 average=100)

	Домакински уреди	Обувки	Облекло	Consumer Electronics
Най-скъпата държава	Malta = 147	Denmark = 129	Sweden = 121	Malta = 116
Най-евтината държава	Hungary = 74	Bulgaria = 73	Hungary = 70	Czech Republic = 85
Разлика	73	56	51	31
Най-евтината държава/най-скъпата държава в %	50%	57%	58%	73%

Source: Eurostat 2015, Statistics explained, Comparative price levels of consumer goods and services

Очаква се с въвеждане на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки в националните законодателства на държавите-членки на ЕС посочените проблеми да бъдат отстранени.

4. СПЕЦИФИЧНИ ПРОБЛЕМИ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР

По данни на НСИ към декември 2018 г. потребителите в България срещат следните трудности при покупката на стоки онлайн и при ползване на цифрово съдържание и цифрови услуги онлайн:

- ✓ 31,4% от потребителите предпочитат да пазаруват във физически магазини, да видят стоката, да я разгледат и преценят на място;
- ✓ 1,6% считат, че доставката на стоки или предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги онлайн е проблем (напр. отнема твърде много време или възникват логистични пречки);
- ✓ 4,3% от потребителите имат опасения относно получаването или връщането на закупените стоки, относно възможностите за подаване на жалба или искане на обезщетение.

Независимо от бързия растеж на електронната търговия, повечето предприятия в България все още не се възползват изцяло от предимствата на единния цифров пазар. По Данни на ЕК само 7% от търговците на дребно в България извършват онлайн продажби в други държави от ЕС, докато три пъти повече (27%) извършват онлайн продажби в страната.

⁹ Price differences may be attributed to a wide range of factors such as labour costs.

Разликите в националното договорно право за продажба на стоки са съществено препятствие за трансграничните продажби за почти половината от българските търговци на дребно (47%), които извършват електронна търговия. Ако в целия ЕС се прилагат едни и същи правила за електронна търговия, 82% от българските предприятия, които или практикуват или са заинтересовани от трансгранична онлайн търговия "определено" или „до известна степен“ биха стартирали или увеличили трансграничните си продажби.

Потребителите в България също не могат да се възползват от потенциала на по-широк избор на стоки и по-добрите цени. Само 7% от българските потребители купуват онлайн от други държави-членки на ЕС. Ниската степен на доверие играе ключова роля: само 29% от българските потребители се чувстват сигурни, когато извършват онлайн покупки от друга държава от ЕС. Три от десетте най-големи опасения на потребителите по отношение на онлайн покупките от други държави от ЕС са свързани с основни права по договорното законодателство, като например при недоставяне на поръчка, доставка на погрешна или повредена стока или ремонт и замяна на стока. За 12-те месеца на 2015 г., 72% от българските потребители, които са получили четири от най-разпространените цифрови продукти (музика, игри, антивирусен софтуер и услуги за съхранение на данни в облак) са имали поне един проблем, свързан с качеството, достъпа или договорните условия във връзка с продукта.

С приемането на предложеният Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, въвеждащи в национално законодателство разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, се дава възможност да бъдат решени следните проблеми, идентифицирани на българския пазар:

- предприятията в България ще имат възможност да предоставят цифрово съдържание и цифрови услуги и да осъществяват онлайн продажби на потребители в целия ЕС въз основа на един и същи набор от норми на договорното право;
- ще се увеличи правната сигурност, което ще способства за създаване на благоприятна бизнес среда;
- българските предприятия ще избегнат разходи, възникнали от разликите в правните уредби на държавите-членки, поради липсата на еднакви правила в ЕС и факта, че някои държави-членки квалифицират договора за предоставяне на цифровото съдържание различно и съответно прилагат специални национални законодателства. При продажбата на стоки, предприятията ще спестят разходи за приспособяване към изискванията на договорното право на всяка държава-членка в която желаят да осъществяват продажби;
- българските потребители ще бъдат насърчени да започнат да купуват онлайн от други държави от ЕС;
- ще се регламентират договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги;
- ще се създадат условия за повишаване нивото на защита на потребителите в България, като се преодолеят следните несъвършенства на нормативната уредба:

- липса на правна рамка относно договорите за предоставяне на цифрово

съдържание и цифрови услуги;

- липса на правни средства за защита на потребителите на цифрово съдържание и цифрови услуги;

- липса на обективни критерии за съответствие на стоките;

- липса на правна рамка за договорите за продажба на стоки с цифрови елементи;

- подобряване на правната рамка за договорите за продажба на стоки и повишаване на нивото на защита на потребителите;

- създаване на равни условия за българските търговци за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки в други държави-членки на ЕС;

- недостатъчно доверие от страна на потребителите в пазара, особено при сключване на онлайн трансгранични сделки за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.

Директива (ЕС) 2019/770 за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки са с максимален характер, което означава, че държавите-членки не могат да се отклоняват от предвидените в тях разпоредби. Действащият Закон за защита на потребителите въвежда изискванията на Директива 99/44/ЕО относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции, която се отменя с Директива (ЕС) 2019/771. Предвид на това, че Директива 99/44/ЕО има минимален характер и предвижда йерархия на средствата за правна защита на потребителите, уредбата на продажбата на потребителски стоки в Закона за защита на потребителите се различава съществено от тази, предвидена в Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Освен това, действащият Закон за защита на потребителите не регламентира продажбата на стоки с цифрови елементи и не съдържа обективни изисквания за съответствие на стоката. Предвид горното може да се каже, че действащата уредба на национално ниво за продажба на стоки на потребители се различава съществено от тази, предвидена в Директива (ЕС) 2019/771.

С приемането на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки тези специфични проблеми ще бъдат решени.

5. АКТОВЕТЕ НА ЕС ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ

Регулирането на договорното право относно предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги е уредено в Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. Регулирането на договорното право за продажба на стоки, в т.ч. и на стоки с цифрови елементи е уредено в Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки.

Пакетът от актове относно някои аспекти на договорното право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще се прилага от 01 януари 2022 година. Директива (ЕС) 2019/770 и Директива (ЕС) 2019/771 следва да бъдат въведени в националното законодателство до 01 юли 2021 година.

Следните актове на европейското законодателство са свързани с прилагането на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки :

➤ Директива (ЕС) 2018/172 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения. Държавите членки прилагат тези мерки, считано от 21 декември 2020 г.;

➤ Регламент 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и за отмяна на Регламент 95/46/ЕО. Регламента се прилага, считано от 25 май 2018 год. Задълженията на Република България са основно по създаването на мерки по неговото прилагане в националното законодателство;

➤ Регламент (ЕС) № 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите. Разпоредбите на регламента са директно приложими и се прилагат, считано от 17.01.2020 година. В Закона за защита на потребителите са създадени необходимите условия за прилагане на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/2394. С предложения проект на закон, ще се посочи, че разпоредбите на Регламент (ЕС) 2017/2394 ще се прилагат и по отношение на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки;

➤ Директива 2009/22/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно исковете за преустановяване на нарушения с цел защита на колективните интереси на потребителите.

С предложения проект на закон ще се разшири обхвата на раздел IV, глава девета на Закона за защита на потребителите „Средства за колективна защита. Искове за преустановяване на нарушения и за обезщетение на потребителите“, така че в обхвата на тази глава на закона да се включат и исковете за преустановяване на нарушения на националното законодателство, въвеждащо изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771;

➤ Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции, която се отменя с Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Директива 1999/44/ЕО ще се прилага до 31.12.2021 г. след което ще се прилагат разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки.

II. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ И ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ

1. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ:

Идентифицирането на заинтересованите страни предполага обосноваване ролята и значението на всеки от участниците при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребители, засегнати от този закон. Основният кръг от заинтересовани страни, върху които новата регулация ще окаже пряко въздействие са:

- **всички търговци, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги, които са регистрирани на територията на Република България;**

Търговец, предоставящ цифрово съдържание и цифрови услуги е всяко физическо или юридическо лице, което действа в рамките на своята търговска или стопанска дейност,

занаят или професия в публичния или в частния сектор, както и всяко лице, което действа от негово име и за негова сметка по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и на цифрови услуги. Това са:

- всички доставчици на електронни съобщителни услуги по смисъла на Закона за електронните съобщения и доставчиците на услуги на информационното общество по смисъла на Закона за електронна търговия, чиято дейност е пряко зависима от регулаторната рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки;
- лица, вписани в Публичния регистър на предприятията за осъществяване на обществени електронни съобщения - 1 123 бр. в т.ч. 686 доставчици на интернет и 247 доставчици на телевизия и интернет.

➤ **всички търговци, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги от други държави-членки на ЕС;**

Това са всички доставчици на електронни съобщителни услуги по смисъла на Закона за електронните съобщения и на услуги на информационното общество по смисъла на Закона за електронна търговия, чиято дейност е пряко зависима от регулаторната рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на стоки с цифрово съдържание:

- лица, предоставящи електронни съобщителни услуги на територията на ЕС. Техния брой трудно може да се установи. Това са лица, установени в другите държави-членки на ЕС, предоставящи електронни съобщителни услуги по смисъла на Директива (ЕС) 2018/1972 за установяване на европейски кодекс за електронни съобщения.
- лица, предоставящи услуги на информационното общество, предоставящи услуги на информационното общество по смисъла на Директива 2001/3/ЕО за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар. По данни на Европейската Комисия, пет големи международни електронни платформи и над 9 700 електронни платформи МСП, опериращи на територията на ЕС предоставят цифрово съдържание и цифрови услуги на потребители в ЕС и следователно е възможно да предоставят такива услуги на българския пазар.

➤ **всички търговци, предлагащи стоки, в т.ч. и стоки, съдържащи цифрови елементи офлайн (в магазин);**

Търговец (продавач) на стоки е всяко физическо или юридическо лице, което действа в рамките на своята търговска или стопанска дейност, занаят или професия в публичния или в частния сектор, както и всяко лице, което действа от негово име и за негова сметка по отношение на договорите за продажба на стоки.

По данни на НСИ, към 31 декември 2018 г. в страната има 73 718 търговски обекта за продажба на нехранителни стоки, продаващи стоки попадащи в обхвата на Директива (ЕС)2019/771. Трудно е да се установи точния брой на търговците на националния пазар, тъй като това е динамична величина, а освен това някои търговци на стоки, притежават повече от един търговски обект. Така например, петте най-големи търговски вериги в България притежават общо 138 търговски обекта, както следва: Технополис - 33 търговски обекта; Техномаркет - 44 търговски обекта; Зора - 37 търговски обекта; Техмарт - 13 търговски обекта; Кауфланд - 11 търговски обекта.

➤ **всички търговци (български и чуждестранни), предлагащи стоки онлайн, в т.ч. и стоки, съдържащи цифрови елементи на националния пазар;**

Това са всички търговци, продаващи нехранителни стоки онлайн, в т.ч.:

- лица, които продават стоки пряко чрез електронна търговия. На територията на страната към 31 май 2020г. функционират 18 039 електронни магазина по смисъла на §1, т.87 на Закона за данък върху добавената стойност. Същевременно, е трудно да се установи точния брой на електронните търговци, тъй като някои търговци притежават повече от един електронен магазин. По данни на НСИ, предприятията които са осъществявали продажби онлайн към 31 декември 2018 година съставляват 10,9% от общия брой на търговците в страната. На територията на ЕС, само в европейската асоциация за електронна търговия членуват над 25 000 лица, осъществяващи директна електронна търговия, които потенциално могат да извършват продажби и на територията на българския пазар.
- лица, които ползват услугите на доставчици на посреднически услуги онлайн (услуги на информационното общество). Това са търговци, които продават своите стоки чрез използването на електронни платформи. По данни на НСИ тези лица съставляват 10,2% от общия брой на предприятията в страната.
- лица, които извършват директна продажба на стоки онлайн. Това са петте големи международни електронни платформи Google, Apple, Facebook, Amazon (GAFA) и Alibaba и над 9 700 електронни платформи МСП, опериращи на територията на ЕС.

➤ **потребителите на цифрово съдържание и цифрови услуги и на стоки;**

➤ **Европейски потребителски център (ЕПЦ).**

Европейският потребителски център оказва съдействие на потребителите за решаване на трансгранични сделки онлайн и офлайн относно продажбата на стоки и предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги.

Засегнати държавни органи :

➤ **Министерство на икономиката**

Министърът на икономиката е специализиран орган на изпълнителната власт, който провежда и координира държавната политика в областта на защита на потребителите, в т.ч. и по отношение изграждането и усъвършенстването на правната рамка за защита на потребителите.

➤ **Комисията за защита на потребителите** - като компетентен орган за надзор за спазване изискванията на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки на потребители, въвеждащ изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки.

2. БАЗА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА

Настоящата пълна оценка на въздействието се основава на извършената на ниво ЕС оценка на въздействието на предложенията за директиви на Европейския парламент и на Съвета за:

1. някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и
2. някои аспекти на договорите за онлайн продажба на стоки и на други форми за продажба на стоки от разстояние за целия ЕС.

Предвид на това, че през ноември 2017 година, ЕК измени съществено второто

законодателно предложение (по-нататък „изменена директива за договорите за продажбите на стоки), като разшири приложното поле на предложението за директива относно някои аспекти на договорите за онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние, така че да обхване и директните продажби (лице в лице), настоящата пълна оценка на въздействието отчита и Работния документ на Комисията за отражението на пълното хармонизиране на правилата за продажба на стоки и за допълване на първоначално изготвената оценка на въздействие на двете директиви.

Оценката на въздействието се базира и на събраните от Комисията за защита на потребителите данни и информация. В процеса на изготвяне на настоящата предварителна оценка на въздействието бяха анализирани различни информационни източници - научни становища, проучвания и изследвания на Европейската комисия, данни от Евробарометър, информация от съществуващите електронни бази данни, в т.ч. и от НОИ, статистическа информация от заинтересованите страни, дискусии с представители на националните компетентни органи на държавите-членки на ЕС с цел обмяна на опит за регулиране предоставянето на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки на потребители и въвеждане в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки.

3. ОБОБЩЕНИЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ

Консултации по проекта на закон са направени в периода 3 – 20 август 2020 г. в рамките на междуведомствена работна група 21 „Защита на потребителите“ към Министерство на икономиката, създадена въз основа на ПМС №85 от 17 април 2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз.

В състава на междуведомствената работна група са включени както представители на Министерство на икономиката и Комисията за защита на потребителите, така и представители на други заинтересовани ведомства като Министерство на правосъдието, Министерство на транспорта и информационните технологии, Министерство на финансите, Министерство на земеделието, храните и горите, Министерство на здравеопазването, Комисия за регулиране на съобщенията и Европейски потребителски център. Освен държавните структури, участници в работната група са и представители на сдруженията на потребителите (Българска национална асоциация „Активни потребители“, „Сдружение за правна помощ на потребителите“ и „Федерация на потребителите в България“ и представители на бизнеса (сдружение „Асоциация АПЛИА България“, което представлява производителите на домакински електроуреди).

Предложенията от проведените обществени консултации могат да се обобщят по следния начин:

- ✓ правно техническа редакция на текстове, прецизиране на използваните понятия;
- ✓ уточняване на дефинициите на термините „цифрово съдържание“, „функционалност на цифрово съдържание“, „оперативна съвместимост на цифрово съдържание“ предвид различното съдържание на тези термини, дадено в Закона за защита на потребителите;
- ✓ систематичното място в националното право на уредбата за договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки;

✓ прецизиране на средствата за защита на потребителите в случаите на несъответствие на стоките и по-специално правото на ремонт на стоката;

✓ задълженията на продавачите при несъответствие на стоките, в т.ч. и задължение за демонтаж и монтиране на стоките;

✓ изисквания за съответствие на стоката, в т.ч. и по отношение на неправилно инсталиране на стоката от продавача или от потребителя, когато неправилното инсталиране се дължи на пропуски в указанията за инсталиране;

✓ предвиждане на задължително извършване монтажа на стоките от оторизирани от производителя лица;

✓ предоставяне на втори шанс на продавачите на привеждане на стоката, която не съответства;

✓ задължение на продавачите в случаите на несъответствие, произтичащо от неправилно инсталиране на стоката.

Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

По отношение на мястото на уредбата на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки е отчетено, че изискванията към двата вида договори са идентични и обхващат един и същи кръг от въпроси:

- дефиниция на термините: „стока“, „стока, съдържаща цифрови елементи“, „цифрово съдържание“ и „цифрова услуга“;
- предоставяне на цифрово съдържание;
- обективни и субективни критерии за съответствие;
- отговорност на търговеца и определяне тежестта на доказване при липсата на съответствие на цифровото съдържание, цифровата услуга или на стоката;
- средства за защита на потребителите в случаите на несъответствие на цифровото съдържание, цифровата услуга или стоката;
- възможност за потребителя да развали договора при точно определени случаи;
- регресен иск на търговеца срещу лица от предходен етап от веригата от сделки.

Беше отчетено също, че в обхвата на договорите за продажба на стоки са включени също така и стоки, съдържащи цифрови елементи (цифрово съдържание и цифрови услуги). Съгласно изискванията на Директива (ЕС) 2019/771 относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки, в зависимост от това, дали стоката може да изпълнява своите основни функции без цифровото съдържание или цифровата услуга или не, ще се прилагат съответно разпоредбите, приложими към договорите за продажба на стоки, или тези, приложими към договорите за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги. Това обуславя, че изискванията към договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договорите за продажба на стоки следва да бъдат уредени на едно място, в един закон.

Беше взето предвид също, че Закона за защита на потребителите съдържа дефиниции на термините „цифрово съдържание“, „функционалност на цифрово съдържание“;

„оперативна съвместимост на цифрово съдържание“, както и факта, че Директива (ЕС) 2019/771 използва същите термини, но ги дефинира по съвършено различен начин. В тази връзка е преценено, че въвеждането на Директива (ЕС) 2019/770 относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки в Закона за защита на потребителите ще създаде следните обективни проблеми:

- проблеми свързани, с правилното въвеждане на съответните термини на европейското законодателство в националното право. Дефинициите на използваните термини определят материалния обхват на съответната материя и следва да бъдат въведени коректно и прецизно. В противен случай, ще имаме неправилно въвеждане на съответната директива;
- не е възможно и желателно Законът за защита на потребителите да дава различни дефиниции на едни и същи термини и да влага в тях различно съдържание. В случая става въпрос за дефинициите на термините: „цифрово съдържание“, „функционалност на цифрово съдържание“, „оперативна съвместимост на цифрово съдържание“. Дефинирането по различен начин на едни и същи термини в ЗЗП ще затрудни изключително, както правоприлагащите органи, така и потребителите и търговците относно правилното интерпретиране на съответните разпоредби и определяне на материалния обхват на разпоредбите. Затруднени ще бъдат и съдилищата в правилното интерпретиране на съответните термини;
- при неправилно въвеждане на дефинициите на използваните термини, ще е налице риск от стартиране на процедура от ЕК за неправилно транспониране на европейското законодателство.

Предвид гореизложеното е избран подход за изготвяне на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки. Предимството на избрания подход е, че по този начин ще се избегне различното дефиниране на едни и същи термини, което може да създаде правна несигурност. Предложеният закон ще урежда единни изисквания към двата вида договори и ще посочва изрично в кои случаи по отношение на стоки, съдържащи цифрови елементи, ще се прилагат изискванията към договорите за продажба на стоки и в кои случаи за тях ще се прилагат изискванията към договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги.

III. МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА

При извършване на настоящата оценка на въздействието са използвани следните методи:

1. Анализ на разходите и ползите - показващ съотношението между положителните и отрицателните последици, които е вероятно да възникнат за заинтересованите страни;
2. Метод на анализ на ефективността - чрез този метод се установяват ползите за заинтересованите страни и се преценява до каква степен покриват очакваните разходи.

IV. ЦЕЛ НА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ

1. ОБЩИ ЦЕЛИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА РЕГУЛАЦИЯ

ЕС създаде нова правна рамка за договорите за предоставяне на цифрово съдържание и

цифрови услуги и за договорите за продажба на стоки. Директива (ЕС) 2019/770 и Директива (ЕС) 2019/771 имат за цел да допринесат за подобряване функционирането на единния цифров пазар, използвайки потенциала на електронната търговия. Двете директиви модернизират европейската правна рамка за защита на потребителите и имат за цел да допринесат за използване на възможностите, предлагани от интернет за насърчаване на икономическата активност на предприятията. Двете европейски директиви имат следните цели:

- постигане на баланс между интересите на предприятията и защитата на потребителите, подобряване функционирането на Вътрешния пазар и постигането на високо ниво на защита на потребителите чрез сближаване на законовите разпоредби на държавите-членки по отношение на някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и на договорите за продажба на стоки;
- премахване на правните пречки за осъществяване на трансгранична търговия, в т.ч. и онлайн и да доведат до намаляване на разходите на търговците за съобразяване с изискванията на законодателството, което ще улесни търговците, предлагащи договори за предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и за продажба на стоки на единния европейски пазар;
- създаване на равни условия за конкуренция между стопанските субекти.

Общата цел на законодателната реформа на ЕС в областта на договорното право относно предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки е да допринесе за по-бързо увеличаване на предлаганите възможности чрез създаването на истински цифров единен пазар, което ще е от полза, както за потребителите, така и за предприятията. Чрез премахване на основните пречки, свързани с договорното право, които възпрепятстват трансграничната търговия, предвидените нови разпоредби на договорното право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажбата на стоки (онлайн и офлайн) ще намалят несигурността пред която са изправени предприятията и потребителите, породена от различните правни режими в държавите-членки.

Целта на новата законодателна уредба е да се създаде обща правна рамка за договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги в рамките на Вътрешния пазар на ЕС, и да се преодолее правната разпокъсаност, породена от различните правни режими на продажбите на стоки онлайн и офлайн. На следващо място, с новата законодателна уредба се цели да се предотвратят отрицателните въздействия върху търговците, които продават стоки, както онлайн, така и офлайн, които биха възникнали в резултат на разликите между националните правни режими в областта на договорното право, приложими към различните канали за разпространение.

2. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ЗАКОНА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ И ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ /ЗПЦСЦУПС/ В КОНТЕКСТА НА СТРАТЕГИЯТА НА ЕС ЗА РАЗВИТИЕТО НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР

Проектът на ЗПЦСЦУПС цели да създаде правна рамка за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и да актуализира и хармонизира правната рамка за продажба на стоки. Проектът на закон въвежда изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки.

Със законопроекта са определени три конкретни цели, определени въз основа на констатираните проблеми:

1. Създаване на правна рамка за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки.

Към настоящия момент няма правна рамка, която да регламентира защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. В тази област няма правила относно съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга, липсват правила за защита на потребителите при непредоставяне или несъответствие на цифрово съдържание или цифрова услуга, поради което често потребителите се сблъскват с проблеми, свързани с качеството на цифровото съдържание или цифровите услуги или с достъпа до тях и в резултат, на което понасят вреди.

Направено проучване от страна на Европейската комисия показва, че 72% от българските потребители, които са получили четири от най-разпространените цифрови продукти (музика, игри, антивирусен софтуер и услуги за съхранение на данни „в облак“) са се сблъскали с поне един проблем, свързан с качеството, достъпа или договорните условия във връзка с продукта, за който са платили. Приемането на правила в тази област ще допринесе за справяне с този проблем и ще повиши качеството на предлаганите продукти.

Търговците, предоставящи цифрово съдържание или цифрови услуги също понасят негативи от липсата на правна рамка, регламентираща предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги, тъй като не разполагат със стабилна договорноправна среда в тази област.

С цел отстраняване на тези проблеми е необходимо създаване на правна рамка, която да регламентира предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и да запълни съществуващия правен вакуум в тази област, така че потребителите да бъдат защитени и спокойни при използването на цифрово съдържание или цифрови услуги, а търговците да разчитат на стабилна договорноправна среда при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги.

Правната рамка, която предлага законопроекта и която има за цел отстраняване на констатираните проблеми включва:

- регламентиране предоставянето на цифрово съдържание и цифрова услуга;
- определяне на обективни и субективни критерии за съответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга;
- посочване, че неправилното интегриране на цифровото съдържание и цифровата услуга ще се счита за несъответствие;
- задължение за предоставяне на актуализации на цифровото съдържание или цифровата услуга;
- определяне на отговорността на търговеца и на тежестта на доказване при неизпълнение на договора;
- средства за защита на потребителите в случаите на ограничения, произтичащи от правата на трети страни върху цифровото съдържание или цифровата услуга;
- средствата за правна защита на потребителите при непредоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга и при липса на съответствие с договора и условията за упражняването им;

- посочване на задълженията на търговеца и на потребителя в случай на разваляне на договора;
- предвиждане на възможност за изменение на предоставяното цифрово съдържание или цифрова услуга и задълженията на търговеца и потребителя;
- правото на регресен иск на търговеца спрямо трето лице във връзка с изпълнението на договора.

На следващо място, с приемането на законопроекта се цели актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки. Понастоящем правната рамка за продажба на стоки не съдържа обективни изисквания за съответствие на стоките и не регламентира продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи (стоки, включващи или взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги), поради което често потребителите понасят вреди.

Технологичното развитие доведе до създаването на разрастващ се пазар на стоки, които включват или са взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги. Поради увеличаващия се брой на тези устройства и бързо нарастващата им употреба са необходими действия, за да се гарантира наличието на високо равнище на защита на потребителите и по-голяма правна сигурност по отношение на приложимите правила за продажбата на такъв вид стоки. Увеличаването на правната сигурност ще допринесе за укрепване на доверието на потребителите и продавачите.

С цел актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки, законопроекта предлага:

- регламентиране на продажбата на стоки с цифрови елементи - понастоящем няма правна уредба на национално ниво за стоките с цифрови елементи (стоките, свързани с интернет);
- определяне на обективни и субективни критерии за съответствие на стоките;
- определяне на правния режим на стоките с цифрови елементи съгласно чл. 2, т.5, бук. „б“ на Директива (ЕС) 2019/771;
- определяне на отговорността на търговеца за неизпълнение на договора за продажба или за несъответствие на стоката;
- средства за правна защита на потребителя при липса на съответствие на стоката с договора;
- възможност за намаляване на цената или за разваляне на договора, в случаите когато търговецът не е привел стоката в съответствие, съгласно изискванията на чл.10, ал.3 на Директива (ЕС) 2019/771;
- търговска гаранция на стоките по смисъла на чл. 17 на директивата;
- правото на регресен иск на търговеца спрямо трето лице във връзка с изпълнението на договора.

Приемането на правна рамка за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки ще запълни един правен вакуум и ще повиши значително качеството на предлаганите услуги на потребителите в тази област.

2. Преодоляване на различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки. Тези различия се явяват пречка за предприятията да осъществяват дейност в други страни на ЕС.

Понастоящем съществуват 27 различни правни режима, регламентиращи продажбата на стоки в рамките на Европейския съюз. Различията в правните уредби на държавите-членки се явяват съществено препятствие за трансграничните продажби.

Направено проучване от страна на Европейската комисия показва, че независимо от бързия растеж на електронната търговия, понастоящем повечето търговци в държавите-членки на ЕС, в т.ч. и в България не се възползват изцяло от възможностите, които предлага Единния цифров пазар. Така например проучването показва, че само 7% от търговците на дребно в България извършват онлайн продажби на потребители в други държави-членки на ЕС, докато над три пъти повече (27%) от тях извършват онлайн продажби в страната.

С приемането на мерки по преодоляване на различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, процентът на търговците на дребно в България, извършващи онлайн продажби на потребители в други държави-членки на ЕС ще се повиши с около 20%.

На следващо място, поради различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, и поради липсата на правна сигурност, потребителите предпочитат да пазаруват на собствения си национален пазар. По този начин, те пропускат възможности и имат на разположение по-малък избор от стоки на конкурентни цени. При премахване на пречките, свързани с националното договорно право относно предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки ще се покачи значително броя на потребители, които ще започнат да сключват онлайн трансгранични сделки.

Приемането на единен правен режим, регламентиращ предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки в рамките на Европейския съюз ще предостави повече възможности на търговците от целият Европейски съюз въз основа на един и същи набор от норми на договорното право, което от своя страна ще повиши правната сигурност, ще създаде по благоприятна бизнес среда, ще увеличи конкуренцията и ще намали цените за потребителите. Те ще разполагат с по-голям избор от стоки, цифрово съдържание и цифрови услуги, с по-голяма качество и на по-конкурентни цени.

3. Повишаване доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

Понастоящем доверието на потребителите при извършването на трансгранични покупки на цифрово съдържание и цифрови услуги и на стоки е твърде ниско, поради липсата на единни и ясни правила.

Направено проучване от страна на Европейската комисия показва, че потребителите в държавите-членки на ЕС, в т.ч. и в България не могат да се възползват от потенциала на по-широк избор от продукти и при по-добри цени, поради липсата на единни, ясни и хармонизирани правила. Същото проучване показва, че едва 7% от българските потребители купуват онлайн от други държави-членки от ЕС.

С приемането на единни, ясни и хармонизирани правила за предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажбата на стоки в рамките на Европейския съюз се очаква повишаване на доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн и съответно повишаване процента на българските потребители, които пазаруват онлайн от други държави-членки от ЕС.

Посочените цели са в съответствие със Стратегията на ЕС за изграждане на единния цифров пазар, която посочва, че напълно хармонизираните **правила относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание**¹⁰ ще доведат до повишаване на защитата на потребителите и на условията за предприятията, които продават продукти и услуги през граница.

Може да се обобщи, че общата цел на проекта на Закона е подобряване на законодателната уредба с оглед постигането на високо ниво на защита на потребителите и подобряване на възможностите на предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки за осъществяване на търговска дейност.

Основна мярка за постигането на тези цели е въвеждане на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 в националното законодателство посредством Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.

Новият Закон ще запълни празнотата и ще създаде регламентация при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги на потребителите. Ще се създаде и правна регламентация за продажбата на стоките с цифрови елементи. Също така се очаква да се увеличи конкурентоспособността на предприятията и дела на търговията онлайн. В последните години в страната се наблюдава ръст на покупките на стоки и предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги онлайн, както и предлагането им от страна на търговците, но поради различната правна уредба в отделните държави-членки, търговията се ограничава предимно на територията на страната.

Контролът по спазване изискванията на закона и надзорът върху дейността на търговците предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и предлагащи договори за продажба на стоки следва да се извършва от Комисията за защита на потребителите.

Със законопроекта следва да се въведат и административни санкции, с цел осигуряване прилагането на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771.

Общата цел на предлаганият закон е подобряване на законодателната уредба за защита на потребителите и създаване на предсказуема регулаторна среда за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, която да съответства на европейските изисквания.

Може да се очаква, че новия ЗПЦСЦУПС ще увеличи доверието на потребителите чрез установяване на единни, ясни и хармонизирани правила за предоставянето на цифрово съдържание, цифрови услуги и за продажба на стоки с тези в останалите държави-членки на ЕС.

Изпълнението на целите зависи, както от създаването на необходимата правна рамка чрез приемането на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, така и от неговото прилагане от икономическите оператори и от Комисията за защита на потребителите.

¹⁰ COM(2015) 634 и COM(2015) 635.

V. ОПЦИИ И ДИСКРЕЦИИ ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ЕС И ВАРИАНТИ НА ДЕЙСТВИЕ

Предложените разпоредби на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажбата на стоки произтичат от Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и от Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. И двете директиви имат максимален характер и за голяма част от тях държавите-членки не разполагат с право на преценка и не могат да се отклоняват от техните разпоредби.

• Опции по Директива (ЕС) 2019/770 относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги:

Единствената разпоредба на Директива (ЕС) 2019/770, която има минимален характер и която позволява на държавите-членки да запазят или да въведат по стриктни разпоредби за защита на потребителите е разпоредбата на чл. 11, пар. 2 (втори и трети подпараграф). Тази разпоредба позволява на държавите-членки да предвидят по дълъг срок на законовата гаранция от предвидения в директивата срок от две години.

- **Предвиждане на възможност за по дълъг срок на законовата гаранция за договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги от този, предвиден в минималната разпоредба на чл. 11, пар. 2 на Директива (ЕС) 2019/770.**

а) Вариант 0 - „Без действие“

„Без използване на възможността за предвиждане на по-дълъг срок на законовата гаранция за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги от този, предвиден в минималната разпоредба на чл. 11, пар. 2 на Директива (ЕС) 2019/770.“

Този вариант не би довел до допълнителни разходи за търговците. Той е в хармония с разпоредбите на Закона за защита на потребителите, който предвижда двугодишен срок на законовата гаранция за продажба на стоки. Действащото национално законодателство не съдържа уредба на законова гаранция за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. При този вариант българското законодателство няма да се различава от законодателството на преобладаващата част от държавите-членки на ЕС, тъй като единствено Португалия, Франция и Ирландия имат по-дълъг срок на законовата гаранция за продажба на стоки.

б) Вариант 1 - „Използване на възможността за предвиждане на по-дълъг срок на законовата гаранция за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги от този, предвиден в минималната разпоредба на чл. 11, пар. 2 на Директива (ЕС) 2019/770“.

При този вариант при приемане на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки на потребители ще се предвиди срок на законовата гаранция за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки от 3 години. Този вариант ще бъде по-благоприятен за потребителите, но ще бъде свързан с допълнителни разходи за търговците, тъй като ще имат задължение за привеждане на стоките в съответствие за по-дълъг период от време, което ще съставлява тежест за тях. Освен това, българското законодателство ще се отличава от националното законодателство на останалите държави-членки на ЕС.

С оглед на изложените мотиви за двата варианта (предвиждане на по-дълъг срок на законовата гаранция за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги от този, предвиден в чл. 11, пар. 2 на Директива (ЕС) 2019/770) не е препоръчително да надвишаваме минималните разпоредби на директивата и да предвиждаме по-дълъг срок на законовата гаранция за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. Освен допълнителни разходи за търговците, това ще допринесе и за фрагментиране на Вътрешния пазар.

Същевременно, Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки предоставя някои опции на държавите-членки, които те могат да използват при нейното въвеждане в националното законодателство.

• Опции по Директива (ЕС) 2019/771 относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки предоставя следните опции на държавите - членки на ЕС:

1. възможност за предоставяне на специфични средства за защита, когато несъответствие на стоката се появи в рамките на 30 дни след доставянето на стоката (чл. 3, пар. 7, първо изречение);

2. възможност за запазване или въвеждане на по-дълъг срок на законовата гаранция от 2 години (чл. 10, пар. 3 - единствената минимална разпоредба на директивата);

3. възможност за предвиждане на по-кратък срок на законовата гаранция за стоките втора употреба (чл. 10, пар. 6 на директивата);

4. възможност за въвеждане на срок по-дълъг от една година относно презумпцията за наличие на несъответствие на стоката и обръщане тежестта на доказване при липсата на съответствие на стоката (чл. 11, пар. 2 на директивата);

5. предвиждане на задължение за уведомяване от страна на потребителя в рамките на два месеца за несъответствието на стоката (чл. 12 на директивата);

6. определяне на разумен срок в чл. 14 на директивата за извършване на ремонт и замяна на стоката - съображение 55 от преамбюла на директивата;

7. възможност за регламентиране на други аспекти на търговската гаранция, които не са уредени в чл. 17, пар. 4 на директивата, в т.ч. и относно езика на търговската гаранция;

8. възможност за определяне на реда и условията за връщане на стоката на търговеца и възстановяване на заплатените суми от потребителя (чл. 16, пар. 3 на директивата);

9. възможност за преустановяване или прекъсване на срока на законовата гаранция (съображение 44 от преамбюла на директивата).

1. възможност за предоставяне на специфични средства за защита на потребителите, когато несъответствие се появи в рамките на 30 дни след доставянето на стоката (чл. 3, пар. 7, първо изречение):

Разпоредбата на чл. 3, пар. 7, първо изречение на Директива (ЕС) 2019/771 предоставя възможност на държавите-членки на ЕС да предвидят правно средство за защита на потребителите, ако несъответствието на стоките се прояви след доставянето на стоката в срок, който не надхвърля 30 дни.

а) Вариант 0 - „Без действие“ - „Без използване на опцията по чл. 3, пар. 7, първо изречение на Директива (ЕС) 2019/771“.

Този вариант е по-малко благоприятен за потребителите, тъй като те няма да имат едно допълнително средство за правна защита, а именно да върнат стоката в рамките на 30 дни, считано от нейното доставяне. При този вариант няма да възникнат допълнителни задължения и разходи за търговците.

б) Вариант 1 - „Използване на опцията, предвидена в чл.3, пар.7, първо изречение на Директива (ЕС) 2019/771“.

Този вариант е по-благоприятен за потребителите, тъй като предоставя едно допълнително средство за правна защита. Същевременно, при използването на този вариант има опасност от злоупотреба от страна на потребители за връщане на стоки, които вече са използвали. Този вариант е свързан с допълнителни задължения и разходи за търговците. Единствената държава-членка на ЕС, която използва тази опция е Ирландия.

С оглед на изложените мотиви за двата варианта (предвиждане на правна възможност за потребителите да върнат стоките в рамките на 30 дни от доставянето им, или не предвиждане на такава правна възможност) **не е препоръчително** използването на опцията по чл.3, пар.7, първо изречение на Директива (ЕС) 2019/771, с оглед обезпечаване на равни условия за търговците, опериращи на националния пазар, с търговците в другите държави-членки и с цел уеднаквяване на правната рамка за продажба на стоки в рамките на Вътрешния пазар на ЕС.

2. възможност за запазване или въвеждане на по-дълъг срок на законовата гаранция от 2 години (чл. 10, параграф 3 - единствената минимална разпоредба на директивата):

а) Вариант 0 - „Без действие“ - „Без използване на опцията по чл. 10, параграф 3 на Директива (ЕС) 2019/771“.

Този вариант е по-малко благоприятен за потребителите, тъй като ще имат правни средства за защита срещу несъответствие на стоката за по-кратък срок. При този вариант няма да възникнат допълнителни задължения за търговците за съответствие на стоките. Този вариант не е свързан с допълнителни разходи за търговците за осъществяване на ремонт или замяна на стоките за период по-дълъг от предвидения двугодишен срок в директивата. При този вариант българското законодателство няма да се различава от законодателството на останалите държави-членки, което ще съдейства за трансграничната онлайн търговия.

б) Вариант 1 - „Използване на опцията по чл. 10, параграф 3 на Директива (ЕС) 2019/771“ - при приемане на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки да се предвиди по-дълъг срок на законовата гаранция за съответствие на стоката, например 3 години или по-дълъг срок.

Този вариант е по-благоприятен за потребителите, тъй като при неговото възприемане потребителите ще имат по-дълъг срок за използване на предоставените им средства за правна защита. Този вариант обаче, е свързан с допълнителни разходи за търговците, които не могат да бъдат изчислени. При този вариант, търговците ще трябва да поемат задължение за привеждане на стоката в съответствие за по-дълъг период на законовата гаранция, в сравнение с този предвиден в директивата.

С оглед изложените мотиви за двата варианта (възприемане на по-дълъг срок на законовата гаранция от двугодишния срок установен в директивата, т.е. за периода от време, през който търговецът ще бъде задължен да приведе стоката в съответствие или не предвиждане на по-дълъг срок на законовата гаранция от този, установен в директивата), **не е препоръчително** използването на опцията по чл. 10, параграф 3 на Директива (ЕС) 2019/771, с оглед обезпечаване на равни условия за търговците, опериращи на националния пазар, с търговците в другите държави-членки и уеднаквяване на правната

рамка за продажба на стоки на целия вътрешен пазар. Не се препоръчва използването на тази опция и с цел избягване допълнителното натоварване на търговците за привеждане на стоките в съответствие, над това, което е установено на ниво ЕС.

3. възможност за предвиждане на по-кратък срок на законовата гаранция за стоките втора употреба (чл.10, параграф 6 на директивата) :

Съгласно чл. 10, параграф 6 на Директива (ЕС) 2019/771 държавите-членки могат да предвидят, че в случай на стоки втора употреба продавачът и потребителят могат да уговорят договорни условия или споразумения с по-кратък срок на законова гаранция на тези стоки, при условие че този по-кратък срок не е по-кратък от една година

а) Вариант 0 – Без действие - „Без използване на опцията по чл. 10, параграф 6 на Директива (ЕС) 2019/771“.

Този вариант е по-малко благоприятен за търговците, тъй като при него те ще имат същите разходи за привеждане в съответствие на стоките втора употреба като на останалите стоки. При него търговците на стоки втора употреба ще бъдат задължени да приведат в съответствие стоките втора употреба за целия период на законовата гаранция, а не за по-кратък срок. Този вариант е по-благоприятен за потребителите. При него, потребителите ще могат да използват средствата за правна защита, предвидени в директивата и за стоките втора употреба за целия срок на законовата гаранция, т.е. за две години.

б) Вариант 1 - „Използване на опцията по чл. 10, параграф 6 на Директива (ЕС) 2019/771“

Използването на този вариант ще бъде в ущърб на потребителите. Те не са в състояние да уговорят договорни условия или споразумения с продавачите тъй като, бидейки по-слаба страна в договорното отношение те следва да бъдат защитени от закона, а не от договора. Договорът между търговец и потребител отразява интересите на по-силната страна и потребителя често пъти няма избор, освен да приеме договорните условия на продавача или да се откаже от покупката. Освен това, стоките втора употреба трябва да отговарят за същите обективни и субективни изисквания за съответствие, като останалите стоки.

С оглед изложените мотиви за двата варианта (възприемане на по-кратък срок на законовата гаранция от този, установен в директивата за стоките втора употреба, който обаче да не бъде по-кратък от една година или не възприемането на по-кратък срок на законовата гаранция за тези стоки) **не е препоръчително** използването на опцията по чл. 10, параграф 6 на Директива (ЕС) 2019/771, с оглед обезпечаване високо ниво на защита на потребителите и създаване на равни условия за продажба на стоки в рамките на Вътрешния пазар на ЕС.

4. възможност за въвеждане на срок по-дълъг от една година относно презумпцията за наличие на несъответствие на стоката и обръщане тежестта на доказване при липсата на съответствие на стоката (чл. 11, параграф 2 на директивата) :

Разпоредбата на чл.11 на директивата съдържа презумпция за несъответствие на стоката. Съгласно тази разпоредба, всяко несъответствие на стоките, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи, което се прояви в срок от една година, считано от момента на доставка на стоките, се счита че е съществувало към момента на доставка на стоките, освен ако не е доказано друго или ако тази презумпция е несъвместима с естеството на стоката или с

естеството на несъответствието. Съгласно чл.11, параграф 2 на Директива (ЕС) 2019/771, държавите-членки могат да предвидят в своето национално законодателство, че презумпцията за несъответствие на стоката, т.е. за обръщане тежестта на доказване за липсата на несъответствие, която се носи от търговеца може да бъде със срок от 2 години, считано от доставянето на стоката, т.е. да удължат срока на презумпцията за несъответствие.

а) Вариант 0 – Без действие - „Без използване на опцията по чл. 11, параграф 2 на Директива (ЕС) 2019/771“.

Този вариант е по-благоприятен за търговците. При него тежестта за обръщане на доказване липсата на несъответствие, която е за сметка на търговеца ще бъде със срок от една година от доставяне на стоката. Този вариант е по-малко благоприятен за потребителите, особено когато се касае за сложни стоки и за стоки, съдържащи цифрови елементи. В тези случаи, за потребителя ще бъде по-трудно да докаже наличието на несъответствие на стоката с обективните и субективни изисквания. По-голяма част от държавите-членки не планират да използват този вариант при въвеждане на директивата в националното законодателство.

б) Вариант 1 - „Използване на опцията по чл. 11, параграф 2 на Директива (ЕС) 2019/771“.

Този вариант е по-благоприятен за потребителите, в случаите когато използват правните средства за защита, предоставени им от директивата. Този вариант може да бъде свързан с известни разходи за търговците, които ще трябва да доказват, че стоката съответства на обективните и субективни изисквания за по-дълъг период. Но така или иначе, търговците във всички случаи трябва да предоставят стоки, които отговарят на обективните и субективни изисквания за съответствие. Този вариант, предоставя по-високо ниво на защита на потребителите. По предварителна информация Португалия и Франция възнамеряват да използват тази опция, предоставена от директивата.

С оглед изложените мотиви за двата варианта (възприемане на по-дълъг срок за обръщане тежестта на доказване при наличието на несъответствие на стоките от срока, предвиден в чл. 11, параграф 2 на Директива (ЕС) 2019/771“, а именно за срок от две години) е възможно да се използва, както **Вариант 0**, т.е. без използване на опцията, така и **Вариант 1** за използване на опцията на чл. 11, параграф 2 на Директива (ЕС) 2019/771. Вариант 0, обаче има предимството за създаване на равни условия за търговците за продажба на стоки в рамките на Вътрешния пазар, докато Вариант 1 има предимството, че предоставя по-високо ниво на защита на потребителите в България.

5. предвиждане на задължение за уведомяване от страна на потребителя в рамките на два месеца за наличието на несъответствие (чл. 12 на Директива (ЕС) 2019/771):

а) Вариант 0 - Без действие - „Без използване на опцията по чл. 12 на Директива (ЕС) 2019/771“.

При този вариант потребителят няма да бъде длъжен преди да използва правните средства за защита, предоставени от директивата да уведоми търговеца за наличието на несъответствие на стоката и едва след това да търси правата си. Този вариант е по-благоприятен за потребителите, тъй като дава възможност за пряко упражняване на техните права и не съществува опасност да загубят правата, предоставени им от

директивата.

б) Вариант 1 - „Използване на опцията по чл. 12 на Директива (ЕС) 2019/771“.

При този вариант, преди да използва правните средства за защита предоставени от директивата, потребителят ще трябва да уведоми търговеца в рамките на два месеца за наличието на несъответствие. Използването на тази опция ще затрудни упражняване правата на потребителите. В случай, че потребителите пропуснат да уведомят търговеца за несъответствието на стоката в предвидения кратък срок от два месеца, те няма да могат да упражнят правата си, предоставени от директивата. Освен това, този вариант удължава срока за привеждане на стоката в съответствие.

С оглед изложените мотиви за двата варианта (относно задължението за предварително уведомяване на търговеца за несъответствието и не възприемането на задължение за уведомяване) **не е препоръчително** използването на опцията по чл. 12 на Директива (ЕС) 2019/771, с оглед обезпечаване високо ниво на защита на потребителите.

б. определяне на разумен срок в чл. 14 за извършване на ремонт и замяна на стоката (съображение 55 от преамбюла на директивата):

Съгласно чл. 14 на Директива (ЕС) 2019/771, привеждането на стоката в съответствие от страна на търговеца трябва да се извърши в рамките на разумен срок. За да се защитят потребителите от риск от продължителна забава, ремонта или замяната на стоката, която не съответства на обективните и субективни изисквания, трябва да бъде извършен в разумен срок. Този срок следва да бъде обективно определен, като се вземат предвид естеството и сложността на стоките, естеството и сериозността на несъответствието, както и усилията, необходими за извършване на ремонта или замяната. Съгласно съображение 55 от преамбюла на директивата „при прилагане на директивата държавите-членки могат да тълкуват понятието *„разумен срок за завършване на ремонт или замяна на стоката“*, като предвидят фиксирани срокове, които по принцип биха могли да се приемат за разумни срокове за извършване на ремонт или замяна, по-специално по отношение на конкретни категории стоки“.

Вариант 0 – Без действие - „Без използване на опцията по чл. 14 и съображение 55 на Директива (ЕС) 2019/771“.

При този вариант има риск термина *„разумен срок“* за извършване на ремонт и замяна на стоката да бъде неясен, което може да доведе до злоупотреби от страна на търговците. Използването на този вариант крие рискове за правната сигурност. Нито една от двете страни няма да знае в какъв точно срок следва да бъде извършен ремонта или замяната на стоката, която не съответства, което е предпоставка за спорове и несигурност.

Вариант 1 - „Използване на опцията по чл. 14 и съображение 55 на Директива (ЕС) 2019/771“.

Използването на този вариант предполага определяне на конкретен срок, например от 30 дни за извършване на ремонта или замяната на стоката. Използването на този вариант има предимството, че създава яснота. При този вариант и двете страни по договора ще знаят в какъв точно срок следва да бъде отстранено несъответствието на стоката чрез ремонт или замяна. Този вариант увеличава правната сигурност, което е предпоставка за подобряване прилагането на законодателството и за повишаване доверието на потребителите в пазара. Този вариант е възприет в действащото национално законодателство.

С оглед изложените мотиви за двата варианта (относно определяне на разумния период през който да се извърши ремонта или замяната на стоката) **е препоръчително използването на опцията по чл. 14 и съображение 55 на Директива (ЕС) 2019/771**.

Съгласно съображение 55 от преамбюла на директивата, този вариант може да се използва за отделни категории стоки. Препоръчително е този вариант да се използва за стоки, които не се отличават с висок елемент на сложност. Препоръчително е при използването на този вариант да бъдат изключени стоките с цифрови елементи, за които ще продължи да се прилага термина „*разумен период*“ за извършване на ремонт и замяна на стоката.

7. възможност за регламентиране на други аспекти на търговската гаранция, които не са уредени в чл. 17, параграф 4 на директивата, в т.ч. и относно езика на търговската гаранция (въвеждане на изискване на задължително предоставяне на информацията, съдържаща се в търговската гаранция на български език):

Съгласно чл. 17, параграф 4 на Директива (ЕС) 2019/771 държавите членки могат да установят правила относно други аспекти на търговските гаранции, които не са уредени в директивата, включително правила относно езика или езиците, на които се предоставя на потребителя заявлението за предоставяне на търговска гаранция на стоката.

Вариант 0 – Без действие - „Без използване на опцията по чл. 17, параграф 4 на Директива (ЕС) 2019/771“.

При този вариант, търговците, в т.ч. и производителите на стоките, както от ЕС, така и от трети страни, няма да бъдат задължени да предоставят заявлението за търговска гаранция на български език. Това ще се отрази неблагоприятно за българските потребители, тъй като няма да имат пълна яснота за ангажиментите, които поема производителя или продавача на стоката в търговската гаранция, за елементите на търговската гаранция и за задължените лица. Възприемането на този вариант няма да се отрази на търговците в България, но ще се отрази неблагоприятно на българските потребители.

Вариант 1 - „Използване на опцията по чл. 17, параграф 4 на Директива (ЕС) 2019/771“.

При този вариант в ЗПЦСЦУПС ще се предвиди, че при предоставяне на търговска гаранция за стоката, заявлението за гаранция ще се предоставя и на български език. Използването на опцията е неутрално за търговците в България и е свързано с минимални разходи от тяхна страна. Този вариант е благоприятен за българските потребители, тъй като ще могат да се запознаят с елементите на търговската гаранция на български език.

С оглед изложените мотиви за двата варианта (относно предвиждане на задължение в ЗПЦСЦУПС, съгласно което заявлението за предоставяне на търговска гаранция да се предоставя и на български език) **е препоръчително използването на опцията по чл. 17, параграф 4 на Директива (ЕС) 2019/771**. Използването на тази опция ще съдейства за постигането на високо ниво на защита на потребителите.

8. възможност за определяне на реда и условията за връщане и за възстановяване на заплатените суми от потребителя при разваляне на договора, (чл. 16, параграф 3 на директивата):

За разлика от Директива (ЕС) 2019/770 относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, Директива (ЕС) 2019/771 относно договорите за продажба на стоки, не урежда реда и условията по който търговецът и потребителят да изпълнят своите задължения и предоставя възможност на държавите-членки да уредят този въпрос в своето национално законодателство. Разпоредбата на чл. 16, пар. 3 на Директива (ЕС) 2019/771 предоставя възможност на държавите-членки да уредят реда и условията за връщане на стоката на търговеца и за заплащане на заплатените суми на потребителя в случаите на разваляне на договора от потребителя поради несъответствие на стоката.

Разпоредбата на чл. 16, пар. 3 на директивата предвижда, че при разваляне на договора от страна на потребителя, поради несъответствие на стоката, потребителят има задължение да уведоми търговеца за несъответствието и да върне стоката, която не съответства на търговеца. Същевременно, търговецът има задължение да възстанови платените от потребителя суми.

а) Вариант 0 - „Без действие“ - „Без използване на опцията по чл.16, пар.3 на Директива (ЕС) 2019/771“.

Този вариант не е благоприятен, нито за търговеца, нито за потребителя. При възприемането на този вариант ще има правна несигурност и неяснота относно правата и задълженията на страните по договора. Няма да е ясно в какъв срок потребителят следва да уведоми търговеца за решението си да развали договора и в какъв срок и от кога той следва да върне стоката на търговеца. От друга страна, няма да е изрично посочено в какъв срок от получаване на уведомлението от страна на потребителя, търговецът ще бъде длъжен да възстанови заплатените от потребителя суми. На пръв поглед, този вариант не е свързан с разходи за страните по договора. В действителност, може да се окаже, че този вариант ще бъде по-скъп и за двете страни по договора. Липсата на правна сигурност относно конкретните срокове за връщане на стоката от потребителя на търговеца и относно възстановяване на заплатените суми на потребителя от страна на търговеца може да бъде причина за съдебни спорове и от двете страни и следователно да бъде свързано с допълнителни разходи на време и средства, както за потребителя, така и за търговеца.

б) Вариант 1 - „Използване на опцията, предвидена в чл.16, пар.3 на Директива (ЕС) 2019/771“.

При този вариант в ЗПЦСЦУПС ще се предвидят реда и условията за връщане на стоката и за възстановяване на заплатените суми на потребителя при прекратяване на договора поради несъответствие на стоката. Този вариант е по-благоприятен и за потребителите и за търговците, тъй като при неговото възприемане ще има правна яснота относно правата и задълженията на потребителя и търговеца, в случаите на разваляне на договора поради липса на съответствие на стоката и поради изчерпване на останалите възможности за привеждане на стоката в съответствие. Този вариант не е свързан с разходи за страните по договора за продажба на стоки.

С оглед на изложените мотиви за двата варианта (регламентиране на реда и условията за връщане на стоката на търговеца и за заплащане на заплатените суми на потребителя в случаите на разваляне на договора поради несъответствие на стоката или за липсата на такава регламентация) **е препоръчително използването на възможността, предвидена в чл. 16, пар.3 на Директива (ЕС) 2019/771, с оглед обезпечаване на правната сигурност и спестяване на бъдещи разходи на страните по договора за съдебни спорове, които биха могли да възникнат при липсата на яснота относно сроковете за изпълнение на задълженията на търговеца и потребителя при разваляне на договора поради**

несъответствие на стоката. Използването на този вариант има и предимството, че уеднаквява реда и начина за разваляне на договора за продажба на стоки от страна на потребителя, с този за предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги.

9. възможност за преустановяване или прекъсване на срока на законовата гаранция (съображение 44 на Директива (ЕС) 2019/771):

Съгласно съображение 44 от преамбюла на Директива (ЕС) 2019/771, държавите-членки трябва да могат да предвидят в своето национално законодателство, въвеждащо изискванията на директивата, прекъсване или спиране на срока на законовата гаранция на стоките за времето, необходимо за ремонта или замяната на стоката или за постигане на споразумение между продавача и потребителя за решаване на спора.

а) Вариант 0 - „Без действие“ - „Без използване на опцията, предвидена в съображение 44 на Директива (ЕС) 2019/771“.

При този вариант, в случай на несъответствие на стоката, срокът на предвидената законова гаранция на стоката ще се намали с времето необходимо за ремонт или замяна на стоката. Този вариант не е свързан с разходи за търговците. Този вариант е в ущърб на потребителите и е възможно да доведе до по-големи разходи за потребителите, тъй като ще има за резултат съкращаване на срока на законовата гаранция на стоката.

б) Вариант 1 - „Използване на опцията, предвидена в съображение 44 на Директива (ЕС) 2019/771“.

При този вариант в ЗПЦСЦУПС ще се предвиди, че срокът на законовата гаранция на стоката, през който потребителят може да упражни своите права, спира да тече за времето, необходимо за ремонта или замяната на стоката или за постигане на споразумение между продавача и потребителя за решаване на спора. Този вариант може да бъде свързан с известни разходи за търговците, тъй като те ще имат задължение да приведат стоката в съответствие за целия период на законовата гаранция, в т.ч. и за периода, през който тя не е било възможно да се използва от потребителя, поради времето за извършване на ремонт или замяна на стоката. Тези разходи обаче няма да бъдат значителни. Този вариант е по справедлив, тъй като потребителите не следва да губят права от това, че за периода от време на ремонта/замяната, те не могат да ползват стоката. Този вариант ще допринесе за повишаване доверието на потребителите в пазара.

С оглед на изложените мотиви за двата варианта (прекъсване на срока на законовата гаранция за времето на извършване на ремонт или замяна на стоката или липсата на такава възможност) **е препоръчително използването на възможността**, предвидена в съображение 44 от преамбюла на Директива (ЕС) 2019/771. Това се налага и от факта, че действащите разпоредби на Закона за защита на потребителите, които уреждат продажбата на потребителски стоки предвиждат такава възможност. Невъзприемането на тази възможност ще означава понижаване нивото на защита на потребителите, което противоречи на целите на закона и е неприемливо.

VI. СРАВНЕНИЕ НА ВАРИАНТИТЕ ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА РАЗХОДИ И ПОЛЗИ ЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА И ПРОМЯНА НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ТЕЖЕСТ; АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ВАРИАНТИТЕ, ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН ВАРИАНТ И ОБОСНОВКА

A) ВАРИАНТИТЕ, КОИТО СЕ ПРЕДЛАГАТ СА СЛЕДНИТЕ:

Вариант 0 - „Без действие“ - При този вариант не се предвижда предприемането на промени в настоящата нормативна уредба за продажба на стоки. Този вариант предполага запазване на съществуващата нормативна уредба, предвидена в Закона за защита на потребителите и ненамеса в обществените отношения, попадащи в сферата на действие на оценяваната политика. Този вариант няма да създаде правна рамка за предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки, съдържащи цифрови елементи.

С оглед изискванията за прогнозиране по какъв начин би се развила текущата ситуация и как биха се повлияли идентифицираните проблеми, ако не бъдат предприети мерки за разрешаването им, следва да се имат предвид направените по-долу изводи и заключения.

Ако не се предприемат никакви действия, на първо място Република България като държава-членка на ЕС няма да изпълни задължението си да въведе в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, което ще доведе до стартиране на наказателна процедура срещу страната ни и налагане на сериозни санкции.

Вариантът, запазващ статуквото следва да се разгледа и в контекста на провежданата национална политика за защита на потребителите. При този вариант няма да се създаде правна рамка за защита на потребителите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, като не се въведат предвидими изисквания за търговците и средства за защита на потребителите при непредоставяне на цифровото съдържание и цифровата услуга или при несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга; няма да се регламентира предоставянето на цифрово съдържание срещу предоставяне на лични данни на потребителите; няма да се насърчи устойчива конкуренция в полза на потребителите. На следващо място, няма да се актуализира правната рамка за продажба на стоки и няма да има обективни критерии за съответствие на стоките. Също така, няма да има правна рамка за продажба на стоки с цифрови елементи.

Особено негативни ще бъдат последствията за потребителите. В случай, че не бъдат въведени разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771, потребителите няма да разполагат със средства за защита при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки с цифрови елементи.

По отношение на предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги ще са налице следните негативни последици за потребителите: те няма да имат средства за правна защита в случаите на непредоставяне на цифровото съдържание и цифровата услуга или в случаите на несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга. Търговците няма да имат задължения за привеждане на цифровото съдържание и цифровата услуга в съответствие. Няма да има критерии за преценяване съответствието на предоставеното цифрово съдържание и цифрова услуга. Търговците няма да имат задължение да предоставят актуализации на цифровото съдържание, включително и актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга. Потребителите няма да могат да извличат ползи от стриктните правила за защита на потребителите, в случаите на изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга. Няма да се гарантира, че потребителите са защитени в еднаква степен и са им предоставени средства за защита при несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга, независимо от това дали се касае за еднократно предоставяне или за поредица от отделни действия по предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга или за непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен период от време. Няма да се

гарантира, че в случаите на изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга от страна на търговеца, извън това, което е необходимо за поддържане съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга с обективните и субективни изисквания за съответствие, потребителят има право да развали договора.

По отношение продажбата на стоки ще са налице следните негативни последици: няма да има правна рамка за продажбата на стоки с цифрови елементи. Няма да има обективни критерии за преценяване съответствието на стоката. Потребителите няма да имат средства за правна защита при несъответствие на стоките с цифрови елементи. Националната правна рамка за продажба на стоки ще се отличава от тази в другите държави-членки на ЕС. Тя ще предоставя по-ниско ниво на защита на потребителите в България от това в другите държави-членки на ЕС.

Друг негативен аспект от невъвеждането на европейската регулаторна рамка за договорите за продажба на стоки ще бъде свързан с това, че няма да се преодолеят различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки. При този вариант националната правна рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще се отличава съществено от тази на другите държави-членки на ЕС. Това ще се отрази неблагоприятно на търговците, които продават стоки в ЕС, тъй като те ще имат допълнителни разходи за адаптиране на своите договори за продажба на стоки с правната уредба за продажба на стоки в другите държави-членки на ЕС.

При този вариант няма да има ясни и конкретни правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки с цифрови елементи, които да са в съответствие с европейските изисквания и със Стратегията на ЕС за единния цифров пазар. Това ще възпрепятства развитието на електронната търговия в България и ще доведе до пропуснати ползи за бизнеса и за българската държава.

Запазването на статуквото не би довело до повишаване на качеството, ефективността и удовлетвореността на потребителите и бизнеса от съществуващата правна рамка относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки. Напротив, запазването на настоящите разпоредби на Закона за защита на потребителите относно гаранциите на потребителски стоки би възпрепятствало планираните цели. Идентифицираните проблеми са свързани именно с действащата регулаторна рамка, установена в ЗЗП, и затова е напълно логично, че нейното запазване не би могло да доведе до разрешаване на проблемите.

Всичко изложено налага категоричния извод, че идентифицираните проблеми в правната рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки не могат да бъдат преодолені чрез запазване на настоящата правна уредба. Следователно, Вариант 0 следва да бъде отхвърлен.

Вариант 1 - „Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“.

Приемането на Вариант 1 „Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ ще доведе до постигане на поставените цели, а именно:

- създаване на правна рамка за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и актуализиране и хармонизиране на правната рамка

за продажба на стоки – понастоящем няма правна рамка, която да регламентира защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. В тази област няма правила относно съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга, липсват правила за защита на потребителите при непредоставяне или несъответствие на цифрово съдържание или цифрова услуга, поради което често потребителите понасят вреди. По отношение на стоките, съществуващата към момента правна рамка е остаряла и не актуална по отношение на новите технологии, които навлязоха в последните години, поради което е необходимо същата да бъде модернизирана, адаптирана към спецификата на цифровата икономика, така че да включва и стоките, съдържащи цифрови елементи (стоки, включващи или взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги). Създаването на правна рамка със Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, регламентираща предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и актуализиране и хармонизиране на правната рамка за продажба на стоки ще запълни съществуващия правен вакуум в тази област, така че потребителите да бъдат защитени и спокойни при използването на цифрово съдържание или цифрови услуги и при покупката на стоки, съдържащи цифрови елементи, а търговците да разчитат на стабилна договорноправна среда при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки, в т.ч. и на стоки, съдържащи, цифрови елементи.

- преодоляване на различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки - понастоящем съществуват 27 различни правни режима, регламентиращи продажбата на стоки в рамките на Европейския съюз. Различията в правните уредби на държавите-членки се явяват съществено препятствие за трансграничните продажби. Приемането на единен правен режим със Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, регламентиращ предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки в рамките на Европейския съюз ще предостави повече възможности на търговците въз основа на един и същи набор от норми на договорното право, което от своя страна ще повиши правната сигурност и ще създаде благоприятна бизнес среда.
- повишаване доверието на потребителите при трансгранично предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн - понастоящем доверието на потребителите при извършването на трансгранични покупки на цифрово съдържание и цифрови услуги и на стоки е твърде ниско, поради липсата на единни и ясни правила. С приемането на единни, ясни и хармонизирани правила със Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажбата на стоки в рамките на Европейския съюз ще се повиши доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

Възможните ефекти от прилагането на Вариант 1 за потребителите могат да бъдат само положителни, предвид на това, че към настоящия момент няма защита правата на потребителите на цифрово съдържание и цифрови услуги, а по отношение на стоки, правната уредба е оставяла, неефективна и не регламентира предоставянето на стоки, съдържащи цифрови елемент. Приемането на единни и хармонизирани правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще осигури високо ниво на защита на потребителите и ще повиши тяхното доверие при извършване на трансгранични покупки.

Възможните ефекти от прилагането на Вариант 1 за търговците могат да бъдат само положителни, предвид на това, че ще разполагат с набор от единни и хармонизирани правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки в целият Европейски съюз. Премахването на правните пречки за осъществяване на трансгранична търговия, в т.ч. и онлайн ще доведат до намаляване на разходите на търговците за съобразяване с изискванията на законодателството на другите държави-членки, което ще ги улесни при предлагането на цифрово съдържание, цифрови услуги и на стоки на Единния европейски пазар и ще създаде равни условия за конкуренция между стопанските субекти.

С приемането на Вариант 1 „Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ в националното законодателство ще се транспонират разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Двете директиви са с максимален характер, поради което за голяма част от разпоредбите държавите-членки не разполагат с право на преценка и съответно не могат да се отклоняват от тях.

Предвид на това, че в двете директиви са предоставени някои опции за държавите-членки при въвеждане на разпоредбите на национално ниво, в предложението Вариант 1 „Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ е следван препоръчания подход в т. V „Опции и дискреции произтичащи от законодателството на ЕС и варианти на действие“.

Проектът на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, който се предлага с Вариант 1 включва в своя обхват предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. и продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи. Проектозаконът създава правна регламентация на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договорите за продажба на стоки. Предмет на законопроекта са следните аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки:

- определяне на изисквания за съответствие на цифровото съдържание, цифровите услуги и на стоките, в т.ч. и на стоките, съдържащи цифрови елементи;
- определяне на средства за защита на потребителите при непредоставяне или несъответствие на цифрово съдържание, цифрова услуга или на стоката;
- редът и условията за упражняване на средствата за защита на потребителите;
- условията за изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга;
- реклами относно предоставянето на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки;
- търговските гаранции при продажбата на стоки;
- продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи, които са вградени в стоките или са взаимосвързани с тях, и които се предоставят със стоките в рамките на договора за продажба, независимо от това дали цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставят от продавача или от трето лице.

С приемането на Вариант 1 „Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ в националното законодателство не се предвижда въвеждане на нови регулаторни режими, както и създаването на регистри.

С приемането на Вариант 1 „Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ в националното законодателство не се предвижда предоставяне на нови административни услуги.

Предвид на това, че с приемането на Вариант 1 „Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ не се предвижда въвеждане на нови регулаторни режими и предоставяне на нови административни услуги не се предвиждат разходи в тази посока.

Обезпечаване изпълнението на законопроекта е гарантирано с предвидените административно-наказателни санкции, в случай на неспазване на разпоредбите му. Предвижда се контрола по изпълнението на законопроекта да се осъществява от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката.

С приемането на Вариант 1 „Приемането на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ в националното законодателство се предвижда включването на следните административно-наказателни разпоредби при неспазване на изискванията на закона от страна на търговците при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги:

- за неизпълнение на задължение на търговеца за предоставяне на информация и актуализации необходими за запазване на съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга (размер на глобите/санкциите от 300 до 1500 лв. за физически лица и от 500 до 3000 лв. за юридически лица);
- за неизпълнение на задължение на търговеца да приведе цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие (размер на глобите/санкциите от 500 до 2500 лв. за физически лица и от 500 до 3000 лв. за юридически лица);
- за неизпълнение на задължение на търговеца да възстанови на потребителя суми платени по договора, при развалянето му и упражняване правото на намаляване на цената на цифровото съдържание или цифровата услуга (размер на глобите/санкциите от 100 до 1000 лв. за физически лица и от 500 до 3000 лв. за юридически лица);
- за неизпълнение на задължение на търговеца да се въздържа от използване на всяко съдържание, което е различно от лични данни (размер на глобите/санкциите от 300 до 1500 лв. за физически лица и от 500 до 3000 лв. за юридически лица);
- за неизпълнение на задължение на търговеца за поемане на разходи по връщане на материалния носител при развалянето на договор (размер на глобите/санкциите от 200 до 1000 лв. за физически лица и от 500 до 2000 лв. за юридически лица);
- за неизпълнение на задължение на търговеца да се съобрази с определени в закона условия при изменение на цифровото съдържание или цифровата услуга (размер на глобите/санкциите от 100 до 1000 лв. за физически лица и от 500 до 3000 лв. за юридически лица);
- за неизпълнение на задълженията на търговците във връзка с упражняване средствата за защита на потребителите /правото на рекламация/ (размер на глобите/санкциите от 500 до 2000 лв. за физически лица и от 500 до 3000 лв. за юридически лица).

С проекта също така, се предвижда, включването на следните административно-наказателни разпоредби при неспазване на изискванията на закона от страна на търговците при продажбата на стоки:

- за неизпълнение на задължение на търговците за предоставяне на информация и актуализации на цифровите елементи на стоките, необходими за запазване на съответствието им (размер на глобите/санкциите от 300 до 1500 лв. за физически лица и от 500 до 3000 лв. за юридически лица);

- за неизпълнение на задължение на търговците за поемане на всички разходи по връщане на стоката от страна на потребителя и възстановяване на заплатената цена за стоките при разваляне на договора (размер на глобите/санкциите от 100 до 1000 лв. за физически лица и от 500 до 3000 лв. за юридически лица);
- за неизпълнение на задължение на търговците да информира потребителя относно липсата му на права по този закон по отношение на стоки втора употреба, продавани на публичен търг (размер на глобите/санкциите от 300 до 1000 лв. за физически лица и от 500 до 3000 лв. за юридически лица);
- за неизпълнение задълженията на търговците при замяна или ремонт на стока, която не съответства (размер на глобите/санкциите от 500 до 2500 лв. за физически лица и от 500 до 3000 лв. за юридически лица);
- за неизпълнение на задължение по предоставяне на търговска гаранция (размер на глобите/санкциите от 500 до 1000 лв. за физически лица и от 500 до 1500 лв. за юридически лица);
- за неизпълнение на задължения по отношение на удовлетворяване на рекламацията (размер на глобите/санкциите от 500 до 2000 лв. за физически лица и от 500 до 3000 лв. за юридически лица);

Предвидена е също и административно-наказателна разпоредба при повторно нарушение на разпоредбите на закона.

Приемането на този вариант ще има за резултат повишаване на търговския оборот и потреблението, което ще доведе до повишаване на приходите на държавата и общините от данъци, такси и от налагане на административни наказания за нарушаване разпоредбите на закона, чиито размер не би могъл да бъде определен към настоящия момент.

С приемането на Вариант 1 ще бъдат направени единствено промени в Закона за защита на потребителите. Промените произтичат от отмяната на разпоредбите на Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции и замяната им с тези на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Новата модернизирани и по детайлна правна уредба, регламентираща договорите за продажба на стоки ще бъде уредена в Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, предвид идентичната правна регламентация на договорите за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки. В тази връзка и с цел постигане на пълна съвместимост между разпоредбите на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки с тези на Закона за защита на потребителите са направени необходимите промени в Закона за защита на потребителите.

Вариант 1 се предлага в отговор на направената констатация, че проблемите в оценяваната политика имат регулаторен характер. Посоченият Вариант 1 предлага разрешаване на идентифицираните проблеми чрез усъвършенстване на съществуващата правна уредба.

Република България като държава-членка на ЕС ще изпълни задължението си да въведе в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета относно някои аспекти на договорите за продажба на стоки. С приемането на проекта на закон ще се въведат подробни правила за защита на потребителите по

отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи. Приемането на проекта на закон ще способства също и за насърчаване развитието на електронната търговия.

Този вариант ще допринесе за повишаване нивото на потребителска защита в България в следните направления:

- ✓ ще се преодолеят празноти в действащата нормативна уредба относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. и на стоки с цифрови елементи;

- ✓ ще се регламентира предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги срещу предоставяне на лични данни на потребителите и ще се предвидят средства за защита на потребителите в тези случаи;

- ✓ ще се предвиди задължение за търговците за привеждане на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките с цифрови елементи в съответствие;

- ✓ ще се регламентират обективни и субективни критерии за съответствие на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи;

- ✓ ще се уредят последиците от неправилно интегриране на цифровото съдържание и цифровата услуга в цифровата среда на потребителя и от неправилно инсталиране на стоките, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи;

- ✓ ще се предвиди задължение за търговците да предоставят актуализации на цифровото съдържание, включително и актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване съответствието на цифровото съдържание или-цифровата услуга;

- ✓ ще се регламентират отговорността на търговеца и средствата за правна защита на потребителите и условията за тяхното упражняване в случаите на непредоставяне на цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките;

- ✓ ще се предоставят средства за защита на потребителите при несъответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга, независимо от това дали се касае за еднократно предоставяне или за поредица от отделни действия по предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга или за непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен период от време;

- ✓ ще се предоставят средства за правна защита на потребителите при несъответствие на стоките, в т.ч. и на стоките с цифрови елементи;

- ✓ ще се регламентира упражняването на правата на потребителите във връзка с ограничения, произтичащи от правата на трети страни върху цифровото съдържание, цифровата услуга и стоките;

- ✓ ще се регламентира двугодишен срок на законовата гаранция при предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажба на стоки, съдържащи цифрови елементи;

- ✓ ще се предостави защита на потребителите в случаите на изменение на цифровото съдържание и цифровата услуга от страна на търговеца;

- ✓ Комисията за защита на потребителите ще разполага с необходимите правни средства за по-ефективен контрол на търговците, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и на търговците при продажбата на стоки, което ще се отрази положително върху механизмите за защита на правата и интересите на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки, в т.ч. и на стоки с цифрови елементи.

При този вариант ще се въведат ясни и конкретни правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, което ще способства за развитието на устойчива конкуренция в полза на потребителите.

При този вариант всички предприятия, които предоставят цифрово съдържание и цифрови услуги и продават стоки на потребителите, включително и стоки с цифрови елементи ще трябва да приведат своята дейност в съответствие с новите изисквания, което ще бъде свързано с извършването на еднократни разходи за търговците, за да адаптират дейността си, и по-специално договорите, които сключват, към новите напълно хармонизирани европейски правила относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договорите за продажба на стоки. Тези разходи на предприятията ще бъдат компенсирани от предимствата на правната сигурност от функционирането на общи правила в рамките на единния цифров пазар на ЕС, на който българските предприятия ще могат, в условията на развиваща се конкурентна среда да предоставят цифрово съдържание и цифрови услуги и да продават стоки, включително офлайн и онлайн. Същевременно, ще се гарантира високо ниво на защита на потребителите, тъй като те ще имат ясна представа за това какви са техните права, какви са средствата за правна защита, както и сроковете за тяхното упражняване.

При този вариант ще се създаде правна сигурност по отношение на правата и задълженията на потребителите и предприятията. По този начин ще се осигури правна и регулаторна яснота за предприятията и потребителите по отношение на техните права и задължения. Приемането на проекта на закон няма да създаде допълнителна административна тежест за предприятията. Напротив, ще я намали, и ще улесни осъществяването на надзор на пазара от страна на Комисията за защита на потребителите. По-високата правна сигурност, както и отпадането на необходимостта от заплащане от предприятията на по-високи разходи за адаптиране на тяхната дейност към различни национални системи и възможността да се възползват от по-справедливи, хармонизирани, европейски правила, при по-ниски разходи за привеждане в съответствие с тях, води до намаляване на административната тежест при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите офлайн и онлайн, включително и зад граница.

Този вариант ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите.

Не на последно място, приемането на този вариант ще допринесе за повишаване доверието на потребителите при трансграничното предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

С оглед изложеното, се предлага да бъде възприет като вариант за действие - Вариант 1 „Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ защото с него се постигат описаните по-горе цели и желани ефекти.

С приемането на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, въвеждащ в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/771 се предлага да бъдат възприети, следните мерки:

1. Определяне на срок за извършване на замяна или ремонт на стоката по отношение на стоки, различни от стоки, съдържащи цифрови елементи.

Вариант 0 - „Без действие“

Ползи: При използването на понятието „разумен срок“ за извършване на ремонт и замяна на стоката би възникнала правна несигурност и неяснота в тълкуването му с оглед противоположните интереси на страните в договорното правоотношение. Ще е налице правна несигурност. Този вариант не носи ползи нито за потребителите, нито за търговците.

Разходи: При този вариант е възможно да възникнат спорове, включително и съдебни, между страните с оглед неяснотата в тълкуването на понятието „разумен срок“, които да доведат до потенциални разходи за търговците и потребителите.

Вариант 1 - „Приемане на ЗПЦСЦУПС и определяне на срок за извършване на замяна или ремонт на стоката по отношение на стоки, различни от стоки, съдържащи цифрови елементи.“

Ползи: Използването на този вариант не води до промяна в действащото национално законодателство, в което и понастоящем при несъответствие на стоката е предвиден конкретен срок от 30 дни за извършване на ремонт или замяна на стоката, която не съответства. При този вариант се създава яснота относно задължението на търговеца да приведе стоката в съответствие в рамките на срок от 30 дни, считано от уведомяването му от потребителя.

Разходи: Предвид на това, че този вариант увеличава правната сигурност, съществува по-малка вероятност от възникване на спорове между търговците и потребителите и съответно от допълнителни разходи. Може да се очаква, че този вариант не води до разходи за търговците и потребителите.

Предлаган вариант на действие: Предлага се използването на Вариант 1 „Приемане на ЗПЦСЦУПС - определяне на 30-дневен срок за извършване на замяна или ремонт на стоката по отношение на стоки, различни от стоки, съдържащи цифрови елементи.“ Предлага се този вариант да се използва само за стоки, които не съдържат цифрови елементи, а понятието „разумен срок“ да се прилага за стоките съдържащи цифрови елементи.

2. Определяне на реда и условията за връщане на стоката и за възстановяване на заплатените от потребителя суми при разваляне на договора

Вариант 0 - „Без действие“

Ползи: Използването на този вариант не води до ползи за търговците и потребителите, тъй като липсата на правна регламентация относно реда и условията за връщане на стоката на търговеца и за възстановяване на заплатените от потребителя суми при разваляне на договора би създавала неяснота за страните по договора относно техните права, задължения и срока за тяхното упражняване.

Разходи: Възможно е да възникнат допълнителни разходи за търговците и потребителите, свързани с потенциални спорове, в това число и съдебни, относно реда и условията за връщане на стоката на търговеца и за възстановяване на заплатените суми от потребителя.

Вариант 1 - „Приемане на ЗПЦСЦУПС и определяне на реда и условията за връщане на стоката и за възстановяване на заплатените от потребителя суми при разваляне на договора.“

Ползи: Използването на този вариант е по-благоприятно за търговците и за потребителите, тъй като създава правна сигурност и яснота относно правата и задълженията им във връзка с развалянето на договора от потребителя, поради несъответствие на стоката, и сроковете за връщане на стоката от потребителя и за възстановяване на заплатените от него суми от страна на търговеца.

Разходи: Този вариант не води до разходи за търговците и потребителите, страни по договора.

Предлаган вариант на действие: Предлага се използването на Вариант 1 - „Приемане на ЗПЦСЦУПС и определяне на реда и условията за връщане на стоката и за възстановяване на заплатените от потребителя суми при разваляне на договора. Използването на този вариант има преимущество, че се уеднаквява реда и начина за разваляне на договорите за продажба на стоки от потребителя с реда и начина за разваляне на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги от потребителите.

3. Въвеждане на изискване за задължително предоставяне на информацията, съдържаща се в търговската гаранция на български език.

Вариант 0 - „Без действие“

Ползи: Този вариант ще се отрази неблагоприятно на потребителите, тъй като те няма да имат яснота за обхвата и съдържанието на ангажиментите, поети от търговеца в заявлението за предоставяне на търговска гаранция. При предоставянето на информацията относно задължителните елементи на търговската гаранция на чужд език, има опасност някои категории потребители, особено уязвимите потребители, да не разберат обхвата на задълженията, поети от търговеца в рамките на заявлението за предоставяне на търговска гаранция.

Разходи: Използването на този вариант ще е свързано с незначителни допълнителни разходи за търговците за превод на български език на информацията, съдържаща се в заявлението за предоставяне на търговска гаранция.

Вариант 1 - „Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ - въвеждане на изискване за задължително предоставяне на информацията, съдържаща се в търговската гаранция на български език.

Ползи: Този вариант е благоприятен за потребителите, тъй като ще могат да се запознаят с обхвата на елементите на търговската гаранция, задълженията на търговеца и кои са задължените лица по нея, което ще им позволи да направят по-добър избор на стоки.

Разходи: Използването на този вариант е свързано с някои допълнителни разходи за търговците за еднократен превод на български език на малък по обем информация. Тези разходи не се очаква да бъдат значителни.

Предлаган вариант на действие: Предлага се използването на Вариант 1 - „Приемане на ЗПЦСЦУПС и въвеждане на изискване за задължително предоставяне на информацията, съдържаща се в търговската гаранция на български език. При този

вариант ще се повиши степента на защита на потребителите - те ще имат яснота за обхвата и съдържанието на ангажиментите, постигнати от търговеца в заявлението за предоставяне на търговска гаранция и ще могат да направят оптимален избор на стоки.

4. Спиране или прекъсване на срока на законовата гаранция за времето на извършване ремонт или замяна на стоката, която не съответства на изискванията.

Вариант 0 - „Без действие“

Ползи: Този вариант ще доведе до намаляване срока на законовата гаранция, която е две години, и ще се отрази неблагоприятно на потребителите, тъй като ще имат по-кратък срок за предявяване на рекламация при несъответствие на стоките. Това ще доведе до намаляване на доверието на потребителите в пазара.

Разходи: При използването на този вариант няма да възникнат допълнителни разходи за търговците, но са възможни допълнителни разходи за потребителите за последващ ремонт на стоката след изтичане на съкратения срок на законовата гаранция на стоките.

Вариант 1 - „Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“ - предвиждане на спиране или прекъсване на срока на законовата гаранция за времето на извършване ремонт или замяна на стоката, която не съответства на изискванията

Ползи: Потребителите ще могат да се ползват от пълния срок на законовата гаранция от две години и това ще се отрази благоприятно на тяхното доверие в пазара.

Разходи: При използването на този вариант е възможно да възникнат допълнителни разходи за търговците с оглед отстраняване на констатираното несъответствие на стоката за целия срок на законовата гаранция.

Предлаган вариант на действие: Предлага се използването на Вариант 1 - „Приемане на ЗПЦСЦУПС и предвиждане на спиране или прекъсване на срока на законовата гаранция за времето на извършване на ремонт или замяна на стоката, която не съответства на изискванията. При този вариант ще се повиши степента на защита на правата на потребителите, тъй като ще могат да се ползват от пълния срок на законовата гаранция от две години.

Отражението на предлаганите варианти върху дейността на МСП е разгледано в т. IX. Потенциално въздействие на новата регулация върху малките и средни предприятия (МСП).

Б) АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ВАРИАНТИТЕ:

Процесът на анализ на въздействията на разработените в рамките на оценката на въздействие варианти преминава през определена последователност от стъпки, както следва:

1. идентифициране на потенциалните въздействия на избраните за анализ варианти;
2. отграничаване на онези въздействия, които е вероятно да бъдат значителни; и
3. задълбочено оценяване на значителните въздействия на вариантите.

Очакваната значимост на въздействията на вариантите е преценена от гледна точка на

въздействията на Вариант 0, който е представен във формата на разработен базисен сценарий, спрямо който е проектирано и съпоставено въздействието на предлагания вариант за действие - Вариант 1 „Приемане на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки“.

1. АНАЛИЗ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ВАРИАНТ 0:

1.1. Икономически въздействия

Несъответствията между различните национални режими за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки възпрепятстват функционирането на единния вътрешен пазар като цяло, което се отразява пряко върху конкурентоспособността на предприятията.

Вариант 0 не се очаква да окаже влияние върху държавния бюджет, иновациите, инвестициите и изследванията, правото на собственост, разходите, както и върху определени сектори (различни от отношенията, които се регулират със законопроекта) и региони, доколкото законопроектът урежда по специфични обществени отношения.

Вариант 0 ще окаже негативно въздействие върху потребителите и бизнеса тъй като ще е налице по-ниска степен на информираност на потребителите и защита на техните права, по-малки възможности за развитие и разрастване на бизнеса на предприятията, поради търгуване предимно на национално ниво, в голяма степен офлайн, което ще доведе и до недостатъчно добре изразена конкурентоспособност на предприятията. Няма да се модернизира нормативната уредба за продажба на стоки, чрез предвиждане на обективни изисквания за съответствие на стоките и предвиждане на изисквания за продажбата на стоки с цифрови елементи. Няма да се създаде правна рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. Ще бъде пропусната възможността да се предоставят права на потребителите при тези специфични договори, предвид най-добрите практики в държавите-членки на ЕС - няма да се обезпечи по добра защита на потребителите в области, в които общите правила за защита на потребителите не отговарят на специфичните особености на двата вида договори. Потребителите ще имат по-малък избор на цифрово съдържание, цифрови услуги и на стоки, които ще бъдат предлагани на по-високи цени, поради ограничената конкуренция на пазара.

Този вариант ще се отрази негативно върху бизнеса - няма да се реализират едни от основните изменения в регулаторната рамка, свързани със стимулиране на бизнеса и конкуренцията в следните направления: създаване на равни условия за правене на бизнес за всички търговци в рамките на ЕС, осигуряване на равнопоставено третиране на доставчиците на цифрово съдържание и цифрови услуги, обезпечаване на предсказуемост на правилата и устойчивост на правната рамка. Ще продължи съществуването на пречки за навлизането на нови доставчици на цифрово съдържание и цифрови услуги и на търговци за продажба на стоки от други държави-членки на ЕС.

При този вариант, поради различията в националните режими за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, предприятията ще понесат сериозни разходи. Това е потвърдено чрез задълбочени интервюта, проведени с фирми с опит или интерес към трансгранични онлайн продажби на стоки и при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. Според тази информация някои търговци адаптират договорните си условия към правилата на потребителското договорно право на държавите-членки, където са насочили своята дейност. За да направят това, те прибавят към професионални съвети от адвокати или консултантски фирми, като цената варира от 4000 до 12 000 евро за адаптиране към правилата на една държава-членка.

В оценката на въздействието към предложените директиви, ЕК посочва, че еднократните разходи, свързани с адаптиране към националното договорно право на друга държава-членка, направени от предприятията за реализиране на продажба в друга държава-членка, са оценени от ЕК на около 9 000 евро. Тези разходи са валидни и за предприятията в България и ще затруднят повече малките и средните предприятия с малък оборот (МСП). Например решението на микропредприятие, извършващо дейност в областта на търговията на дребно, да изнася в четири държави-членки, би довело до разходи, свързани с договорното право в размер на около 36 000 EUR, което би надхвърлило голяма част от годишния му оборот. Общите еднократни разходи на предприятията, свързани с адаптиране към националното договорно право на отделните държави-членки, са достигнали около 4 милиарда и ще се увеличат в съответствие с броя на предприятията в ЕС, които изнасят в други държави-членки, и броя на държавите-членки, в които те изнасят. Разходите, свързани с договорното законодателство, ще продължат да налагат непропорционална тежест за МСП, и по-специално за микро- и малките предприятия, които желаят да разширят дейността си трансгранично.

В следващата таблица са показани разходите на различните видове предприятия, за спазване на различните изисквания в областта на договорното право, касаещи и трансграничното онлайн предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки. Въздействието на тези еднократни разходи варира в зависимост от размера на компанията и засяга особено микро- и малките предприятия с по-малък оборот, както е показано в Таблица 3.

Таблица 3: Разходи на фирмите за спазване на изискванията на националното право относно договорното право в процент от техния годишен оборот

Търговия на едро и дребно						
	Среден годишен оборот на фирма	Number of Member States entered (with transaction costs per Member State = €9,000)				
		1 Member State	2 Member States	3 Member States	4 Member States	27 (EU)
Микро	358 439	2.51%	5.02%	7.53%	10.04%	67.79%
Малки	6 333 525	0.14%	0.28%	0.43%	0.57%	3.84%
Средни	45 049 125	0.02%	0.04%	0.06%	0.08%	0.54%
Големи	439 583 481	0.002%	0.004%	0.01%	0.01%	0.06%

Source: Eurostat Structural Business Statistics 2017, SME Panel Survey

При приемането на Вариант 0 ще възникнат разходи за държавата, поради неизпълнение на задължение по въвеждане в националното законодателство на изисквания на европейското законодателство. При Вариант 0 ще последва стартиране на наказателна процедура срещу Република България, като държава-членка на ЕС за неизпълнение на задължение по въвеждане в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на Директива (ЕС) 2019/771 за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Разходите за държавата при Вариант 0, при стартиране на процедура за нарушение ще бъдат на дневна база неизмеримо по-големи от разходите, които се очаква да имат предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки онлайн за привеждане на тяхната дейност в съответствие с новите законодателни изисквания.

Вариантът ще се отрази негативно върху икономическия растеж и заетостта, тъй като няма да има значително разширяване на обема на търговската дейност на предприятията като по този начин ще окаже негативно въздействие върху растежа на икономиката. Този вариант няма да допринесе за съкращаване на разходите на предприятията, за повишаване на тяхната продуктивност и за насърчаване на конкурентоспособността на икономиката. Напротив, търговците, предлагащи стоки в рамките на вътрешния пазар на ЕС ще продължат да имат разходи за адаптиране към изискванията на европейското законодателство за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.

1.2. Социални въздействия

Текущите практики и липсата на национална правна уредба за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и действащата регламентация за продажба на стоки на потребители създават условия за ограничаване на ресурсите и възможностите за развитие на бизнеса в рамките на единния вътрешен пазар на ЕС.

Вариант 0 не се очаква да окаже влияние върху демографското развитие, заетостта, пазара на труда, стандартите за качеството на работа, социалното включване и социалната закрила, правото на неприкосновеност на личния живот, правото на добра администрация, достъп до правосъдие и до управление, обществено здраве, сигурността, обществения ред и културата, имайки предвид отношенията, които се регулират със законопроекта.

Вариант 0 е свързан със значителни разходи за предприятията за продажба на стоки.

1.3. Екологични въздействия

Вариант 0 не се очаква да окаже влияние върху борбата с измененията на климата и климатичните промени, транспорта и използването на енергия, биоразнообразието, чистотата на атмосферния въздух, качеството на водите и водните запаси, качеството на почвата, възобновяемите или невъзобновяемите ресурси, предприятията и потребителите, върху околната среда, по отношение на отпадъци/генериране/рециклиране и върху животните предвид отношенията, които се регулират със законопроекта.

2. АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ВАРИАНТ 1

2.1. Икономически въздействия

Вариант 1 предвижда постигане на хармонизирана с правилата на ЕС за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки национална правна рамка, което ще допринесе за повишаване на правната сигурност в тази област. Гарантира се въвеждане на новите правила, залягнали в европейската регулаторна рамка за засилване правата на потребителите, за преодоляване на пречките за предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и за продажба на стоки, произтичащи от различията в националното договорно право на държавите-членки на ЕС и за преодоляване фрагментирането на пазара. Сближаването на правилата в целия ЕС в дългосрочен план ще насърчи икономическия растеж. Вариант 1 ще допринесе за повишаване на конкуренцията и конкурентоспособността. Регламентирането на предоставянето на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки, включително на стоки с цифрови елементи ще повиши конкуренцията в рамките на единния вътрешен пазар на ЕС и на националния пазар, ще допринесе за по-голям избор на стоки на по-конкурентни

цени за потребителите, ще повиши тяхната информираност и ще допринесе за повишаване защитата на техните права. Положителното въздействие върху конкурентоспособността на икономиката на ЕС в най-общ смисъл ще доведе до нови възможности за търговия. Това означава и преки ползи и за местните предприятия.

Вариант 1 ще окаже положително въздействие върху макроикономическата среда, тъй като ще осигури възможности за повишаване на конкурентоспособността, а в тази връзка и на икономическия растеж и заетостта. Не се очаква да има отражение върху инвестициите. Ще се постигне подобряване на условията за функциониране на пазарите. Този вариант ще има за резултат повишаване на търговския оборот и потреблението, което ще доведе до повишаване на приходите на държавата и общините от данъци, такси и от налагане на административни наказания за нарушаване разпоредбите на закона, чиито размер не би могъл да бъде определен към настоящия момент.

Вариант 1 ще окаже въздействие върху разходите на предприятията за адаптиране на дейността им към новата хармонизирана регулаторна рамка, като те ще извършат еднократни разходи, които обаче ще бъдат значително по-ниски от разходите за адаптиране към националното законодателство на всяка отделна държава-членка на ЕС.

В оценката на въздействието на предложените директиви, ЕК посочва, че еднократните разходи за предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки онлайн за привеждане на тяхната дейност в съответствие с новите изисквания ще бъдат в размер на около 6800 евро, които обаче са в пъти по-ниски от разходите за адаптиране към националното законодателство на всяка отделна държава-членка на ЕС. За сравнение изчислените разходи, които правят предприятията, за да адаптират договорите си към законодателството само на една държава-членка се оценяват на около 9 000 евро. Не се очакват подобни разходи за предприятията, продаващи стоки офлайн на територията на страната.

При Вариант 1 не се очакват разходи от страна на предприятията за материали, разходи за персонал и осигуровки, разходи, свързани с данъци, такси и други плащания различни от съществуващите към момента и разходи за придобиване на дълготрайни материални активи.

Вариант 1 ще окаже въздействие върху развитието на електронната търговия и продажбите на дребно, доколкото законопроектът урежда специфичен кръг обществени отношения - ще стимулира предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и продажбата на стоки и ще способства за разширяване пазарите на предприятията.

Вариант 1 няма да окаже влияние върху иновациите, изследванията и правото на собственост.

2.2. Социални въздействия

Насърчаването на икономическия растеж и конкурентоспособността, които се съдържат като възможности при Вариант 1, са предпоставки за положително социално въздействие на макро ниво. Това насърчаване би имало положително пряко или непряко отношение върху заетостта, пазара на труда, стандартите за качество на работата. Увеличаването на конкуренцията ще има за резултат намаляване на цените на националния пазар, което ще увеличи покупателната способност на потребителите и ще увеличи потреблението на домакинствата.

Вариант 1 ще допринесе за ефективното упражняване правата на потребителите, за улесняване на техния достъп до правосъдие. Предвидените в проекта на закон средства за правна защита на потребителите на цифрово съдържание, цифрови услуги и на стоки, които включват привеждане на цифровото съдържание, цифровите услуги и стоките в съответствие с изискванията чрез:

- намаляване на цената и разваляне на договора за предоставяне на цифрово съдържание и цифрова услуга ; или
- чрез ремонт, замяна, намаляване на цената или разваляне на договора за продажба на стоки.

Вариант 1 ще съдейства за повишаване нивото на защита на потребителите в България.

Вариантът засяга потребителите на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки; сдруженията на потребителите; всички търговци, предоставящи цифрово съдържание и на цифрови услуги на територията на Република България, както и тези, предоставящи онлайн цифрово съдържание и цифрови услуги, от други държави-членки на ЕС; всички търговци, продаващи стоки и цифрово съдържание на националния пазар офлайн, както и всички търговци, продаващи нехранителни стоки онлайн на националния пазар.

Не се очаква Вариант 1 да окаже влияние върху демографското развитие, социалното включване и социалната закрила, правото на неприкосновеност на личния живот, обществено здраве, сигурност и обществен ред и култура, имайки предвид отношенията, които се регулират със законопроекта.

2.3. Екологични въздействия

Вариант 1 е единственият от анализиранияте варианти в рамките на този доклад, който съдържа едновременно потенциала да насърчи конкурентоспособността на бизнеса и да позволи спестяването на разходи, което означава, че единствено от него могат да се очакват оптималните за дейността на малките и средни предприятия положителни екологични въздействия.

Не се очаква Вариант 1 да окаже влияние върху борбата с измененията на климата и климатичните промени, транспорта и използването на енергия, биоразнообразието, чистотата на атмосферния въздух, качеството на почвата, качеството на водите и водните запаси, възобновяемите или невъзобновяемите ресурси, предприятията и потребителите върху околната среда, по отношение на отпадъци/генериране/рециклиране и върху животните предвид отношенията, които се регулират със законопроекта.

В. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ И УРЕДБА В КОНТЕКСТА НА СЪЩЕСТВУВАЩАТА АДМИНИСТРАТИВНА ТЕЖЕСТ И ПРОМЯНА НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ТЕЖЕСТ

Действащото национално законодателство не съдържа разпоредби за защита на потребителите по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и не създава регулаторни режими, и регистри на икономическите оператори.

Действащото национално законодателство за защита на потребителите за продажба на стоки също не създава регулаторни режими и задължение за водени на регистри на търговците. Същевременно, националното законодателство не съдържа разпоредби за защита на потребителите по отношение на договорите за продажба на стоки, съдържащи цифрови елементи.

С въвеждането на изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги ще бъдат установени ясни и конкретни правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, което ще способства за осигуряване защитата на потребителите и за развитието на устойчива конкуренция между доставчиците на тези услуги. С приемането на проекта на закон, въвеждащ изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 ще се осигури правна и регулаторна яснота за предприятията и потребителите по отношение на техните права и задължения.

С приемането на проекта на закон, въвеждащ изискванията на Директива (ЕС) 2019/771 ще се модернизира съществуващата правна рамка, като се въведе правна уредба за продажба на стоките, съдържащи цифрови елементи - понастоящем няма правна уредба на национално ниво за стоките, свързани с интернет. Ще се осигурят обективни и субективни критерии за съответствие на стоките и ще се въведат средствата за правна защита на потребителите при липса на съответствие на стоките, съдържащи цифрови елементи.

Предлаганите законови мерки за защита на потребителите по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки съдържат елементи за защита на потребителите като не създават допълнителна административна тежест за предприятията и за контролните органи. Предлаганите мерки за защита на потребителите при договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки имат за цел модернизиране на правната рамка за защита на потребителите, съобразно бързото технологично развитие на информационните технологии и на потребителските стоки, в т.ч. и на стоките свързани с интернет. По-високата правна сигурност и установяването на единни правила на европейско ниво за предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще имат за резултат отпадане на необходимостта от заплащане от предприятията на по-високи разходи за адаптиране на тяхната дейност към различните национални системи в рамките на Вътрешния пазар на ЕС.

Възможността да се възползват от по-справедливи, хармонизирани европейски правила, при по-ниски разходи за привеждане на съответствие с тях, води до намаляване на административната тежест при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите и насърчава предприятията при осъществяването на трансгранична търговия.

Проекта на закон не създава допълнителна административна тежест за търговците, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и за продавачите на стоки, в т.ч. и на стоки, съдържащи цифрови елементи. Предложеният проект на закон не предвижда създаването на регулаторни режими и/или регистри за предприятията.

Въвежданите изисквания в законодателството относно задълженията на търговците, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и задълженията на продавачите на стоки, в т.ч. и на стоки, съдържащи цифрови елементи отразяват справедлив баланс между интересите на потребителите и търговците и не съставляват административна тежест за последните. Този вариант ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки на потребителите.

VII. КОЛИЧЕСТВЕНО И КАЧЕСТВЕНО ИЗМЕРЕНИЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА РЕГУЛАЦИЯТА, ВОДЕЩИ ДО РАЗХОДИ

Основните разходи за предприятията, произтичащи от приемането на новия Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, с който се въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 в националното законодателство са свързани с:

- ✓ еднократни разходи на предприятията за привеждане в съответствие на дейността им към новите изисквания на европейско законодателство за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, и за продажба на стоки и
- ✓ разходи за привеждане на цифровото съдържание, цифровите услуги и стоките в съответствие с обективните и субективни изисквания за съответствие.

Както е посочено в бук. „Б“, т. 2.1. на раздел VI на настоящия доклад по отношение на разходите, предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и предприятията, продаващи стоки онлайн ще направят еднократни разходи за адаптиране на дейността си към напълно хармонизираните правила относно някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки. В оценката на въздействието на предложените директиви, ЕК посочва, че еднократните разходи за предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки онлайн за привеждане на тяхната дейност в съответствие с новите изисквания ще бъдат в размер на около 6800 евро, които обаче са в пъти по-ниски от разходите за адаптиране към националното законодателство на всяка отделна държава-членка на ЕС. Не се очакват подобни разходи за предприятията, продаващи стоки офлайн на територията на страната.

Същевременно, чрез премахване на правните пречки за извършване на бизнес на европейския пазар, произтичащи от различните режими на националното договорно право, предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и предприятията, продаващи стоки онлайн ще извлекат по-големи ползи от новите правила, тъй като ще могат да осъществяват дейността си във всички държави-членки на ЕС, без да се налага да извършват допълнителни разходи за адаптиране на своята дейност към задължителните правила в областта на договорното право на националното законодателство на всяка отделна държава-членка. Като се намалят разходите на предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и на предприятията, продаващи стоки онлайн ще се постигне подобряване на конкурентната среда, което ще благоприятства развитието на бизнеса и на електронната търговия. От друга страна, потребителите ще имат възможност да се ползват от по-голямо предлагане на цифрово съдържание, цифрови услуги и на стоки на конкурентни цени. Това ще позволи на потребителите да пазаруват без страх и по този начин ще се повиши увереността на потребителите във функционирането, както на националния пазар, така и на единния европейски пазар.

Предприятията, предоставящи цифрово съдържание, цифрови услуги и продаващи стоки на потребителите е възможно да понесат и разходи, свързани с изпълнение на задължението за привеждане на цифровото съдържание и цифровите услуги и на стоките в съответствие с обективните и субективни изисквания за съответствие, а когато това не е възможно за намаляване на цената или да възстановят заплатените от потребителите суми, при разваляне на договора. Тези разходи обаче не е възможно да се калкулират предварително, тъй като са свързани с фактори като качество на предоставяното цифрово съдържание, цифрови услуги и на доставените стоки, тяхното съответствие със

законовите изисквания в рамките на периода на законовата гаранция и др.

С новият Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки се предвижда налагането на глоби и имуществени санкции на търговците за неспазване на задължителни изисквания. Оценката на разходите за предприятията, произтичащи от наложени глоби и имуществени санкции на търговците за неизпълнение на повелителни разпоредби на закона може да се направи едва след като се вземат предвид техния брой, размера на санкциите и след прилагане на закона за известен период от време.

Посочените по-горе разходи на предприятията, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и на предприятията, продаващи стоки онлайн са свързани с изпълнение на императивни изисквания на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 и не подлежат на преценка от страна на държавата.

Приемането на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще доведе до намаляване на административната тежест за предприятията, и по-специално по отношение на малките и средни предприятия, тъй като те ще следва да адаптират дейността си към новото единно европейско законодателство в съответната област, което ще важи за всички държави-членки на ЕС, в които осъществяват или планират да осъществяват дейността си.

VIII. КОЛИЧЕСТВЕНО И КАЧЕСТВЕНО ИЗМЕРЕНИЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА РЕГУЛАЦИЯТА, ВОДЕЩИ ДО ПОЛЗИ ЗА СЛЕДВАЩИТЕ ТРИ ГОДИНИ

КАЧЕСТВЕНО ИЗМЕРЕНИЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО:

В резултат на проекта за Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки се очаква да се реализират следните икономически, социални и правни ползи:

- създаване на нормативна уредба относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги;

- преодоляване на празноти в действащата до момента правна уредба относно договорите за продажба на стоки и уеднаквяването ѝ с тази на другите държави-членки на ЕС;

- подобряване на защитата на потребителите и повишаване на доверието им при пазаруване на цифрово съдържание, цифрови услуги и на стоки офлайн и онлайн на националния пазар и зад граница и повишаване на възможностите за избор поради повишеното им предлагане на по-ниски цени в условията на конкурентен пазар;

- запълване на празнота в системата за защита на потребителите: законопроектът ще предостави средства за защита на потребителите по отношение предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги, в т.ч. и в случаите когато потребителят не заплаща цена за тях, а предоставя лични данни;

- предоставяне на еднакви права на потребителите при извършване на покупки онлайн на цифрово съдържание, цифрови услуги и на стоки, като тези при покупките офлайн;

➤ стимулиране развитието на цифровата икономика и икономическия растеж в България;

➤ постигане на баланс между високо ниво на защита на потребителите и насърчаване конкурентоспособността на предприятията;

➤ осигуряване на нови възможности за търговия на предприятията не само на националния пазар, но и зад граница, както офлайн, така и онлайн, при значително намаляване на разходите за адаптиране на договорите им към новото европейско законодателство, в сравнение с разходите за адаптиране на дейността им до настоящия момент, съобразно разликите в националната уредба на всяка отделна държава-членка;

КОЛИЧЕСТВЕНО ИЗМЕРЕНИЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО:

По данни на Европейската комисия към декември 2015 г., които отчитат състоянието на пазарите в държавите-членки на ЕС, в т.ч. и в България¹¹:

➤ потребителите се въздържат да пазаруват онлайн от търговски сайтове в чужбина, тъй като се опасяват че при несъответствие на цифровото съдържание, цифровата услуга или стоката, проблемът няма да се разреши;

➤ през последните 12 месеца, само за четирите вида най-често използвано цифрово съдържание (музика, антивирусни програми, игри и съхраняване на данни онлайн) повече от 70 млн. потребители са имали проблеми със закупеното цифрово съдържание;

➤ само 10% от потребителите, които са имали проблем със закупеното онлайн цифрово съдържание са получили обезщетение. ЕК оценява финансовите и други вреди, нанесени на потребителите в ЕС, в резултат на тези проблеми, между 9 и 11 милиарда евро;

➤ търговците не продават цифрово съдържание и цифрови услуги в чужбина, тъй като срещат трудности с различните национални законодателства на държавите-членки на ЕС. Националните законодателства на държавите-членки дават различна правна квалификация на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги: договор за продажба, договор за услуги, договор за наем. Поради това механизмите за обезщетяване на потребителите в различните държави-членки са различни, в зависимост от правната квалификация на договора за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги;

➤ само 15% от потребителите в ЕС купуват стоки онлайн от други държави-членки, докато 44% са склонни да пазаруват онлайн в тяхната държава.

Очаква се, че посочените по-горе проблеми, както за потребителите, така и за предприятията ще намерят до голяма степен своето разрешение на европейско ниво чрез въвеждане в националното законодателство на държавите-членки на ЕС на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771.

В резултат на законопроекта, има основания да се очаква минимизиране на описаните по-горе проблеми и в България и повишаване степента на защитата на потребителите. Ще се избегнат разходите на предприятията за адаптиране на тяхната дейност към националното

¹¹ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/doing-business-eu/contract-rules/digital-contracts/digital-contract-rules_fr

законодателство на държавите-членки на ЕС, в които предприятията ще предоставят цифрово съдържание, цифрови услуги и ще продават стоки онлайн.

Положителен ефект от въвеждане на новото европейско законодателство за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки в националното законодателство на държавите-членки на ЕС:

ЕК оценява премахване на пречките за предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и за продажбата на стоки, в резултат въвеждане изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 в националното законодателство на държавите-членки, както следва:

➤ най-малко 122 000 нови предприятия ще започнат да продават онлайн в други държави-членки на ЕС;

➤ между 8 и 13 милиона нови потребители ще започнат да пазаруват онлайн в други държави-членки на ЕС;

➤ БВП на ЕС ще нарасне с 4 млрд. евро в сравнение с този през 2015 год;

➤ увеличаването на конкуренцията ще има за резултат намаляване на цените в целия ЕС, което ще увеличи покупателната способност на потребителите и ще увеличи потреблението на домакинствата с 18 млрд. евро в сравнение с това през 2015 година.

Може да се очаква, че положителния ефект от въвеждане на новото европейско законодателство за предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и за продажба на стоки в Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще следва същата тенденция, а именно:

- увеличаване броя на търговците предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и продаващи стоки в чужбина;
- принос за увеличаване на БВП на България;
- увеличаване на конкуренцията и намаляване на цените и повишаване покупателната способност на потребителите в България.

IX. ПОТЕНЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА НОВАТА РЕГУЛАЦИЯ ВЪРХУ МАЛКИТЕ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (МСП)

Въздействие върху МСП

Проектът на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки се очаква да окаже положителен ефект върху създаването на устойчива и предсказуема правна рамка за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки на потребители. Създаването на хармонизирана правна рамка на някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще допринесе за намаляване на пречките пред малките и средни предприятия за извършване на бизнес, както на националния пазар, така и в рамките на Вътрешния пазар на ЕС и за създаване на по-добра конкурентна среда. Според ЕК, развитието на пазара за предоставяне на цифрови услуги и цифрово съдържание и за продажбата на стоки е предпоставка за растежа на пазара на стоки и услуги, както офлайн, така и онлайн.

Икономическото въздействие върху малките и средни предприятия от въвеждането на Директива (ЕС)2019/771 в ЗПЦСЦУПС би трябвало да бъде ограничено, тъй като допълнителните разходи за търговците относно задължението за предоставяне на информация за правата на потребителите относно законовата гаранция са незначителни. Това е така, тъй като разпоредбите на действащия Закон за защита на потребителите съдържат изисквания за предоставяне на преддоговорна и договорна информация на потребителите и на информация, която трябва да съдържа договора за продажба на стоки относно наличието на законова гаранция на стоките.

Въвеждането на Директива (ЕС)2019/770 в ЗПЦСЦУПС ще има положително въздействие върху малките и средни предприятия, тъй като запълва една празнота в съществуващата правна рамка, а именно създава правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги. Тези правила ще бъдат идентични с правилата за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги в останалите държави-членки на ЕС. Същевременно, доставчиците на цифрово съдържание и цифрови услуги ще трябва да приведат своята дейност в съответствие с новата правна рамка, което ще е свързано с разходи от тяхна страна, които не е възможно да се изчислят предварително. Тези разходи обаче, ще бъдат компенсирани от възможността малките и средни предприятия да предлагат цифрово съдържание и цифрови услуги в останалите държави-членки на ЕС при същата правна рамка.

Не могат да бъдат посочени точни данни, в каква степен функциониращите към 31.12.2019 г. в страната 1119 малки и средни предприятия за осъществяване на обществени електронни съобщения биха били засегнати от правилата за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, по какъв начин този закон ще се отрази на техния достъп до финансиране и инвестиции. Законопроектът съдържа средства за правна защита на потребителите при наличието на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки, които не съответстват на изискванията, но не ограничава и не забранява тяхното пускане на пазара.

Социално въздействие

Приемането на законопроекта ще допринесе за повишаване нивото на защита на потребителите в България. Разпоредбите на проекта относно законовата гаранция на предоставяното цифрово съдържание, цифрови услуги и на продаваните стоки ще допринесат за удължаване на тяхната дълготрайност чрез предвидената възможност за извършване на ефективен ремонт на стоките и за привеждане в съответствие на цифровото съдържание и цифровите услуги. Разпоредбите на законопроекта обезпечават предоставянето на информация на потребителите, което ще ги улесни за познаване на техните права относно законовата гаранция на стоките и на цифровото съдържание и цифровите услуги.

Влияние върху околната среда

Няма данни, че законопроекта ще има пряко въздействие върху околната среда. Същевременно, може да се очаква че приемането на законопроекта ще има следното косвено положително въздействие върху околната среда:

✓ създава условия за подобряване правата на потребителите по отношение на покупката на стоки, с което ще допринесе за насърчаване предлагането на стоки с дълготрайна употреба. Предвидената в законопроекта законова гаранция на стоките от две години и регламентирането на търговската гаранция на стоките също ще насърчи потребителите да купуват стоки, които са по-дълготрайни и е възможно да бъдат

ремонтирани;

✓ премахва съществуващата йерархия на средствата за защита на потребителите при липсата на съответствие на стоката и дава възможност на потребителите да изберат привеждането на стоката в съответствие да се извършва чрез ремонт. Това от своя страна ще допринесе за увеличаване дълготрайната употреба на стоките, което ще доведе до значително намаляване на отрицателните въздействия върху околната среда при производството на нови стоки.

X. ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН ВАРИАНТ И ОБОСНОВКА КЪМ НЕГО ВЪЗ ОСНОВА НА СРАВНЕНИЕТО НА ВАРИАНТИТЕ

Разгледаните в оценката на въздействие варианти на действие са сравнени помежду си чрез следните критерии:

1. *ефективност* - изследван е начинът по който предложените варианти осигуряват постигане на целите на предложението;
2. *ефикасност* - изследван е начинът по който се постига максимум на постигане на целите при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;
3. *съгласуваност* - изследван е начинът, по отношение съответствие на вариантите със стратегическите документи.

Въз основа на извършения анализ на разгледаните варианти по отношение на постигане на ефективност може да бъде направен обоснован извод, че чрез Вариант 1 ще се създаде правна рамка за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажба на стоки. Предлаганата нова правна рамка ще съдейства за преодоляване на различията в националното договорно право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки и за повишаване доверието на потребителите при трансгранично предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки онлайн.

Чрез Вариант 1 ще бъдат осигурени адекватни мерки за защита на икономическите интереси на потребителите и ще бъдат осигурени нови възможности за повишаване конкурентоспособността на предприятията.

Въз основа на извършения анализ на разгледаните варианти по отношение на постигане на критерия „ефикасност“ може да бъде направено заключение, че в средно-срочен аспект разходите на предприятията по Вариант 1, необходими за привеждане в съответствие с изискванията за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, произтичащи от приемането на новия закон, ще бъдат по-малки от съществуващите в момента разходи на предприятията за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки в други държави-членки на ЕС. Няма да се налага адаптиране дейността на предприятията към различна правна уредба в различните държави-членки в областта на договорното право, което е свързано със значителни разходи за предприятията. По този начин ще се окаже положително въздействие и върху развитието на електронната търговия като се повиши конкурентоспособността на предприятията. Също така, ще се повишат и възможностите за избор на потребителите в резултат от по-голямото предлагане на стоки на конкурентни цени.

Следва да бъде посочено, че разглежданите аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, включително и на стоки с цифрови елементи са регулирани чрез актове от правото на ЕС - директиви, които не са пряко приложими. В тази връзка, задълженията на Република България са основно по предприемане на мерки за въвеждане изискванията на директивите

в националното законодателство.

Въз основа на извършения анализ на разгледаните варианти по отношение на постигане на съгласуваност може да бъде направен извод, че само чрез Вариант 1 ще се постигне създаване на национална правна уредба на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и усъвършенстване на националната уредба за продажба на стоки в съответствие с европейската регламентация и ще бъде осигурено въвеждане в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771.

Въз основа на извършеното сравнение по посочените в тази точка критерии Вариант 1 може да бъде определен като препоръчителния вариант за действие.

XI. ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

Настоящата пълна оценка на въздействието се основава на извършената на ниво ЕС оценка на въздействието на първоначалните предложения на Комисията за директива за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и за директива за някои аспекти на договорите за онлайн и други видове продажба на стоки от разстояние, допълнена с оценката на въздействието на изцяло хармонизираните правила за договорите за продажба на стоки за целия ЕС.

Оценката на въздействието се базира и на събраните от НСИ данни и информация, съдържаща се на интернет страницата му, годишния доклад на Комисията за регулиране на съобщенията за 2019 г., както и на информация от други държавни органи. В процеса на изготвяне на настоящата предварителна оценка на въздействието бяха анализирани различни информационни източници: научни становища, информация получена от членовете на Работна група 21 „Защита на потребителите“, информация от съществуващите електронни бази данни.

Бяха проведени две експертни срещи с представители на Европейската комисия и на националните компетентни органи на държавите-членки с цел обмяна на информация и опит при транспониране в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 и тяхното прилагане.

По законопроекта се планира да бъде проведена обществена консултация в съответствие с изискванията на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове, посредством публикуването на проекта, мотивите към него и цялостната оценка на въздействието на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на икономиката. Предвижда се общественото обсъждане да бъде в законоустановения срок от 30 дни. В съответствие с чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове справка за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения в резултат на проведените обществени консултации ще бъде публикувана на интернет страницата на Министерството на икономиката и на Портала за обществени консултации.

XII. ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН СРОК ЗА ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

В срок до 5 години от влизането в сила на новия закон следва да бъде извършена последваща оценка на въздействието, съгласно изискването на чл. 34 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието от Министерство на икономиката и от Комисията за защита на потребителите.

По отношение на оценката, могат да се приложат следните критерии за последваща оценка на въздействието:

- ✓ постигнато ли е повишаване нивото на защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки;
- ✓ увеличено ли е доверието на потребителите в пазара при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при онлайн продажбата на стоки.
- ✓ постигнат ли е търсеният ефект за нарастване на електронната търговия;
- ✓ създадени ли са нови възможности за повишаване на конкурентоспособността на предприятията при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки.

XIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

Към доклада е приложено резюме.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изм. 04-09-89/

/моля цитирайте при отговор/

ДО

Г-Н ВЛАДИМИР ТУДЖАРОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА

На Ваше писмо с изх. рег. № 04-00-84/26.10.2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ТУДЖАРОВ,

Приложено изпращам Справка за съответствие на проект на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека, съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА.

С УВАЖЕНИЕ,

Recoverable Signature

X

Проф. д-р Николай Проданов, дн
Заместник-министър на правосъдието
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изм. № 04-09-89/

/моля цитирайте при отговор/

СПРАВКА

ОТНОСНО:

Съответствието на проект на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека, съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА

В отговор на писмо с изх. рег. № 04-00-84/26.10.2020 г. на Министерство на икономиката относно проект на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки и на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява становище, че предложеният законопроект не създава нормативни предпоставки за противоречие с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и практиката на Европейския съд по правата на човека.

Recoverable Signature

X

Проф. д-р Николай Проданов, дн
Заместник-министър на правосъдието
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

ТАБЛИЦА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРАВОТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО Публикувана в Официален вестник на Европейския съюз L 136	Проект на ЗАКОН ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ И ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ	Степен на съответствие
Член 1 Предмет и цел Целта на настоящата директива е да допринесе за правилното функциониране на вътрешния пазар, като същевременно осигури високо равнище на защита на потребителите чрез установяване на общи правила по отношение на някои изисквания относно договорите, сключени между продавачите и потребителите, по-специално правила относно съответствието на стоките с договора, средствата за правна защита при несъответствие, редът и условията за използването на тези средства за правна защита и търговските гаранции.	Чл. 1. Този закон урежда изискванията относно договорите за: 2. продажба на стоки, сключени между продавачи и потребители и по-специално, изискванията относно съответствието на стоките, средствата за защита на потребителите при несъответствие, редът и условията за използването на тези средства за защита и търговските гаранции. Чл. 2. Законът има за цел да осигури защита на икономическите интереси на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, и при продажба на стоки на потребители.	пълно
Член 2 Определения За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:	§ 6 от Допълнителните разпоредби По смисъла на този закон:	пълно
1) „договор за продажба“ означава всеки договор, съгласно който продавачът прехвърля или се задължава да прехвърли собствеността върху стоки на потребителя, а потребителят	§ 6, т. 15 от Допълнителните разпоредби: „Договор за продажба“ е всеки договор, по силата на който продавачът прехвърля или се задължава да прехвърли собствеността на стоки на потребителя, а потребителят заплаща или се задължава	пълно

заплати или се задължава да заплати цената за тях;	да заплати цената за тях.	
2) „потребител“ означава всяко физическо лице, което във връзка с договори, попадащи в обхвата на настоящата директива, осъществява дейност за цели, излизащи извън рамките на неговата търговска или стопанска дейност, занаят или професия;	§ 6, т. 6 от Допълнителните разпоредби: „Потребител“ е всяко физическо лице, което във връзка с договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки действа извън рамките на неговата търговска или стопанска дейност, занаят или професия.	пълно
3) „продавач“ означава всяко физическо лице или юридическо лице, независимо дали е частно или публично, което във връзка с договори, попадащи в обхвата на настоящата директива, осъществява дейност, включително посредством друго лице, действащо от името на това физическо или юридическо лице или за негова сметка, за цели, които влизат в рамките на неговата търговска или стопанска дейност, занаят или професия;	§ 6, т. 16 от Допълнителните разпоредби: „Продавач“ е всяко физическо или юридическо лице, което действа в рамките на своята търговска или стопанска дейност, занаят или професия в публичния или в частния сектор, както и всяко лице, което действа от негово име и за негова сметка по отношение на договори за продажба на стоки.	пълно
4) „производител“ означава лице, произвеждащо стоки, вносител на стоки в Съюза или всяко лице, което твърди, че е производител, като поставя своето име, търговска марка или друг отличителен знак върху стоките;	§ 6, т. 17 от Допълнителните разпоредби: „Производител“ е лицето, което произвежда стоката, вносителът на стоката на територията на Европейския съюз или на държава, страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и всяко лице, което се представя за производител, като поставя върху стоката своето име, търговска марка или друг отличителен знак.	пълно
5) „стоки“ означава:	§ 6, т. 18 от Допълнителните разпоредби: „Стока“ е: а) всяка движима материална вещ, стоки са и вода, газ и електрическа енергия, когато се предлагат за продажба, опаковани в ограничен обем или в определено количество; б) всяка движима материална вещ, която съдържа цифрово съдържание или цифрова услуга, или е взаимосвързана с цифрово съдържание или с цифрова услуга по такъв начин, че липсата на цифровото съдържание или цифровата услуга би попречило на стоката да изпълнява своите функции („стока, съдържащи цифрови елементи“).	пълно

или цифровата услуга би попречила на стоките да изпълняват своите функции (наричани по-долу „стоки с цифрови елементи“);		
б) „цифрово съдържание“ означава данни, които се произвеждат и предоставят в цифров вид;	§ 6, т. 1 от Допълнителните разпоредби: „Цифрово съдържание“ са данни, които са произведени и предоставени в цифрова форма.	пълно
7) „цифрова услуга“ означава:	§ 6, т. 2 от Допълнителните разпоредби: „Цифрова услуга“ е услуга, позволяваща: а) на потребителя да създава, обработва или съхранява данни в цифрова форма или да има достъп до тях или б) споделянето или всяко друго взаимодействие на данни в цифрова форма, въведени или създадени от потребителя или от други ползватели на тази услуга.	пълно
8) „съвместимост“ означава способността на стоките да функционират със софтуер или хардуер, с който обичайно се използват стоките от същия вид, без да е необходимо преобразуване на стоките, хардуера или софтуера;	§ 6, т. 11 от Допълнителните разпоредби: „Съвместимост на стока“ е способността на стоката да функционира с хардуер или със софтуер, с които обичайно се използват стоки от същия вид, без да е необходимо преобразуване на стоките, хардуера или софтуера.	пълно
9) „функционалност“ означава способността на стоките да изпълняват функциите си с оглед на целта, за която са предназначени;	§ 6, т. 20 от Допълнителните разпоредби: „Функционалност на стоки“ е способността на стоките да изпълняват функциите си, с оглед на целта, за която са предназначени.	пълно
10) „оперативна съвместимост“ означава способността на стоките да функционират със софтуер или хардуер, различен от този, с който обичайно се използват стоките от същия вид;	§ 6, т. 21 от Допълнителните разпоредби: „Оперативна съвместимост на стоките“ означава способността на стоките да функционират със софтуер или хардуер, различни от тези, с които обичайно се използват стоките от същия вид.	пълно

11) „траен носител“ означава всеки инструмент, даващ възможност на потребителя или на продавача да съхранява информация, изпратена лично до него, по начин, който позволява бъдещото ѝ използване за срок, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява възпроизвеждането на съхранената информация в непроменен вид;	§ 6, т. 14 от Допълнителните разпоредби: „Траен носител“ е всеки носител, даващ възможност на потребителя или на търговеца/продавача да съхранява информация, изпратена лично до него, който позволява лесното ѝ използване в бъдеще за период от време, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява непромененото възпроизвеждане на съхранената информация. Такива носители са например устройства за съхранение на данни с USB интерфейс, CD-ROM дискове, DVD дискове, карти с памет, твърди дискове на компютрите, електронна поща и други, както и самият материален носител, доколкото той се използва изключително за пренасяне на цифрово съдържание.	пълно
12) „търговска гаранция“ означава всяко задължение от страна на продавач или производител (наричан по-долу „гарант“) към потребителя, в допълнение към правните задължения на продавача във връзка с гаранцията за съответствие, да възстанови заплатената цена или да замени или ремонтира стоките, или да предостави сервизно обслужване за стоките по какъвто и да било начин, ако те не отговарят на спецификациите или на други изисквания, несвързани със съответствието, посочени в заявлението за предоставяне на гаранция или в съответната реклама, достъпна към момента на сключване на договора или преди неговото сключване;	§ 6, т. 22 от Допълнителните разпоредби: „Търговска гаранция“ е всяко задължение, поето от продавача или производителя (гарант) към потребителя, в допълнение към неговото задължение по този закон, за осигуряване съответствие на стоката с договора за продажба, с цел да възстанови заплатената сума или да замени или поправи стоката, или да предостави друг вид обслужване, свързано със стоката, когато тя не отговаря на спецификациите или евентуално на други изисквания, несвързани със съответствието на стоката с договора за продажба, посочени в заявлението за предоставяне на търговска гаранция или в съответната реклама, направена в момента на сключване или преди сключване на договора.	пълно
13) „трайност“ означава способността на стоките да запазват изискваните от тях функции и действие при обичайна употреба;	§ 6, т. 23 от Допълнителните разпоредби: „Трайност“ е способността на стоките да запазват изискваните от тях функции и действие при обичайна употреба.	пълно
14) „безплатно“ означава без да се заплащат необходимите разходи, направени за	§ 6, т. 24 от Допълнителните разпоредби:	пълно

привеждане на стоките в съответствие с договора, и по-специално разходите за пощенски услуги, превоз, труд или материали;	„Безплатно“ е без заплащане на необходимите разходи, направени за привеждане на стоките в съответствие с договора, и по-специално разходите за пощенски услуги, превоз, труд или за материали.	
15) „публичен търг“ означава метод на продажба, при която стоки или услуги се предлагат от продавача на потребители, които присъстват или имат възможност да присъстват лично на търга, чрез процедура на прозрачно, конкурентно наддаване, ръководена от разпоредител на търга, като спечелилият наддаването участник е задължен да закупи стоките или услугите.	§ 6, т. 25 от Допълнителните разпоредби: „Публичен търг“ е метод на продажба, при който стоки или услуги се предлагат от продавача на потребители, които присъстват или имат възможност да присъстват лично на търга, чрез процедура на прозрачно, конкурентно наддаване, ръководена от провеждащия търга, като спечелилият наддаването участник е длъжен да закупи стоките или услугите.	пълно
Член 3 Обхват 1. Настоящата директива се прилага за всеки договор за продажба, сключен между потребител и продавач.	Чл. 23. Разпоредбите на тази глава уреждат договорите за продажба на стоки, сключени между продавачи и потребители и съдържа изисквания относно: 1. Съответствие на стоките с договора и с обективните изисквания за съответствие на стоките; 2. средствата за защита на потребителите при липса на съответствие на стоките, както и реда и условията за тяхното упражняване и 3. търговските гаранции на стоките.	пълно
2. Договорите между потребител и продавач за доставката на стоки, които предстои да бъдат изработени или произведени, също се считат договори за продажба за целите на настоящата директива.	Чл. 24. (1) Разпоредбите на тази глава се прилагат за договори за продажба на стоки, сключени между продавач и потребител, включително и за договори за доставка на стоки, които предстои да бъдат изработени или произведени.	пълно
3. Настоящата директива не се прилага по отношение на договорите за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги. Тя обаче се прилага за цифрово съдържание или цифрови услуги, които са включени във или взаимосвързани със стоките по смисъла на член 2, точка 5, буква б) и които се предоставят със стоките съгласно договора за	Чл. 24. (2) Разпоредбите на тази глава не се прилагат за договорите за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги. (3) Разпоредбите на тази глава се прилагат за цифрово съдържание или цифрови услуги, които са вградени в стоките или са взаимосвързани с тях и които се предоставят със стоките в рамките на договора за продажба, независимо от това дали цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставят от продавача или	пълно

продажба, независимо дали цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставят от продавача или от трето лице. При съмнение дали предоставянето на включено или взаимосвързано цифрово съдържание или включена или взаимосвързана цифрова услуга съставляват част от договор за продажба, се приема, че цифровото съдържание или цифровата услуга попадат в обхвата на договора за продажба.	от трето лице. При съмнение дали предоставянето на вградено или на взаимосвързано цифрово съдържание или на вградена или взаимосвързана цифрова услуга съставляват част от договора за продажба, се приема че това цифрово съдържание или тази цифрова услуга е включено в договора за продажба.	
4. Настоящата директива не се прилага за:	Чл. 25. Разпоредбите на тази глава не се прилагат за:	пълно
а) материални носители, които служат изключително като носители на цифрово съдържание; и	1. материален носител, който служи изключително за пренасяне на цифровото съдържание;	пълно
б) стоките, продавани при принудително изпълнение или от орган на публична власт.	2. стоки, продавани при принудително изпълнение от държавни или частни-съдебни изпълнители, както и по отношение на продажби на изоставени или отнети в полза на държавата стоки, извършвани от държавни органи;	пълно
5. Държавите членки могат да изключат от обхвата на настоящата директива договорите за продажба на: а) публична разпродажба на стоки втора употреба; и б) живи животни.	3. стоки втора употреба, продавани на публичен търг. При продажба на такива стоки, продавачът е длъжен да уведоми потребителите по подходящ и лесно достъпен начин, като предоставя пълна и ясна информация, че потребителите нямат права по този закон; 4. живи животни.	пълно
В случая, посочен в буква а), на потребителите в лесно достъпна форма се предоставя ясна и изчерпателна информация, че не се прилагат правата, произтичащи от настоящата директива.		
6. Настоящата директива не засяга възможността държавите членки да уреждат аспектите от общото договорно право, като правилата за сключването, действителността, недействителността или последиците на		не подлежи на

договорите, включително последиците от развалянето на договорите, доколкото те не са уредени в настоящата директива, или правото на обезщетение за вреди.	въвеждане
7. Настоящата директива не засяга възможността държавите членки да позволяват на потребителите да изберат конкретно средство за правна защита, ако несъответствието на стоките се прояви след доставката в срок, който не надхвърля 30 дни. Освен това, настоящата директива не засяга и националните правила, които не уреждат специално потребителските договори и в които са предвиджати конкретни средства за правна защита за някои видове недостатъци, които не са били видими при сключването на договора за продажба.	РБ не се възползва от предоставената възможност пълно
Член 4 Равнище на хармонизация Държавите членки не могат да поддържат или въвеждат в националното си право разпоредби, отклоняващи се от предвидените в настоящата директива, включително повече или по-малко строги разпоредби, с които да осигурят различно равнище на защита на потребителите, освен ако в настоящата директива не е предвидено друго.	не подлежи на въвеждане
Член 5 Съответствие на стоките Без да се засяга член 9, продавачът предоставя на потребителя стоки, които отговарят на изискванията, установени в членове 6, 7 и 8, доколкото са приложими.	пълно
Чл. 26. (1) Продавачът е длъжен да представи на потребителя стоки, които отговарят на индивидуалните изисквания за съответствие с договора, на обективните изисквания за съответствие и на изискванията относно липсата на съответствие, дължащо се на неправилно монтиране или инсталиране на стоките, доколкото са приложими. (2) Разпоредбата на чл. 30 относно правата на трети страни, върху стоките, в т.ч. правата на интелектуална собственост не възпрепятстват правата на потребителите по чл. 33 относно	пълно

	средствата за правна защита на потребителите при липса на съответствие, с изключение на случаите, когато договорът за продажба на стоки е нищожен или унищожаван.	
Член 6 Индивидуални изисквания за съответствие	Чл. 27. За да съответстват на договора за продажба, стоките, когато е приложимо, трябва да отговарят на следните индивидуални изисквания:	пълно
За да съответстват на договора за продажба, стоките, когато е приложимо, трябва по-специално да:		
а) са с описание, вид, количество и качество и да притежават функционалността, съвместимостта, оперативната съвместимост и други характеристики, изисквани съгласно договора за продажба;	1. да съответстват на описанието, вида, количеството и качеството и да притежават функционалност, съвместимост, оперативна съвместимост и други характеристики, предвидени в договора;	пълно
б) са годни за конкретната цел, за която са нужни на потребителя, за която той е уведомил продавача най-късно в момента на сключването на договора и по отношение на която продавачът е дал съгласие;	2. да са годни за конкретната цел търсена от потребителя, за която потребителят е уведомил продавача най-късно в момента на сключване на договора за продажба и по отношение, на която търговецът се е съгласил;	пълно
в) се доставят заедно с всички принадлежности и всички указания, включително относно инсталирането, съгласно уговореното в договора за продажба; както и	3. да се доставят с всички принадлежности и всички указания, включително указанията за инсталиране и монтаж, предвидени в договора за продажба и	пълно
г) бъдат актуализирани съгласно уговореното в договора за продажба.	4. да се актуализират, съгласно предвиденото в договора за продажба.	пълно
Член 7 Общи изисквания за съответствие 1. В допълнение към спазването на всички индивидуални изисквания за съответствие, стоките трябва да:	Чл. 28. (1) В допълнение към индивидуалните изисквания по чл. 27, стоките трябва да отговарят и на следните обективни изисквания за съответствие:	пълно

а) са годни за целите, за които обичайно се използват стоки от същия вид, като се вземат предвид, когато е приложимо, всеки действащ правен акт на Съюза и на националното право, технически стандарти или — при липсата на такива технически стандарти — приложимите за конкретните сектори кодекси за поведение;	1. да са годни за целите, за които обичайно се използват стоки от същия вид, като се вземат предвид, когато е приложимо, действащите разпоредби на правото на ЕС и на националното право, както и на съществуващите технически стандарти, или при липсата на такива стандарти, на приложимите за съответния сектор правила за добри практики;	пълно
б) когато е приложимо, са качествени и съответстват на описанието на мостра или образец, които продавачът е предоставил на разположение на потребителя преди сключването на договора;	2. да притежават качествата на мострата или модела, която продавачът е предоставил на разположение на потребителя преди сключване на договора и да отговарят на описанието на тази мостра или модел, когато е приложимо;	пълно
в) когато е приложимо, са доставени със съответните принадлежности, включително опаковка, указания за инсталиране или други указания, които потребителят може разумно да очаква да получи; както и	3. да са доставени със съответните принадлежности, включително опаковката и указанията за инсталиране или други указания, които потребителят може разумно да очаква да получи, когато е приложимо и	пълно
г) са в количеството и притежават качествата и другите характеристики, включително по отношение на трайност, функционалност, съвместимост и сигурност, които са обичайни за стоки от същия вид и които потребителят може разумно да очаква предвид естеството на стоките и всички публични изявления, направени от продавача или от негово име, или от други лица на предходен етап от веригата от сделки, включително от производителя, по-специално при рекламата или етикетването.	4. да са в количество и притежават качествата и другите характеристики, включително по отношение на трайност, функционалност, съвместимост и безопасност, които са обичайни за стоки от същия вид и които потребителят може разумно да очаква предвид естеството на стоките и като се вземат предвид всички публични изявления, направени от продавача или от други лица на предходен етап от веригата от сделки, или направени от името на продавача или от името на тези лица, включително и производителя, съдържани се например в рекламата или в етикета.	пълно
2. Продавачът не е обвързан с публични изявления като посочените в параграф 1, буква г), ако докаже, че:	Чл. 28. (2) Продавачът не е обвързан с публичните изявления, посочени в ал. 1, т. 4, ако докаже, че:	пълно
а) не е знаел и не е можело разумно да се очаква да е знаел за въпросното публично изявление;	1. не е знаел и не е можело разумно да се очаква да знае за съответното публично изявление;	пълно

б) към момента на сключването на договора публичното изявление е било поправено по същия начин, по който е било направено, или по подобен начин; или	2. към момента на сключване на договора публичното изявление е било коригирано по същия начин, по който е било направено, или по подобен начин или	пълно
в) решението за закупуване на стоките не е можело да бъде повлияно от публичното изявление.	3. решението за купуване на стоките не е можело да бъде повлияно от публичното изявление.	пълно
3. По отношение на стоки с цифрови елементи продавачът гарантира, че потребителят е информиран и му се предоставят актуализациите, включително актуализации, свързани със сигурността, които са необходими за запазване на съответствието на стоките в рамките на срока:	Чл. 28. (3) За стоките, съдържащи цифрови елементи, продавачът предприема необходимите действия за информиране и предоставяне на потребителя на актуализации, включително и актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване съответствието на тези стоки в рамките на периода от време:	пълно
а) който потребителят може разумно да очаква, като се имат предвид видът и цената, за която са предназначени стоките и цифровите елементи, и като се отчитат обстоятелствата и естеството на договора, когато договорът за продажба предвижда еднократно действие по предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга; или	1. през който потребителят може разумно да очаква, като се вземе предвид видът и цената, за която са предназначени стоките и цифровите елементи, и като се имат предвид обстоятелствата и естеството на договора, когато договорът за продажба предвижда еднократно предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга или	пълно
б) посочен в член 10, параграф 2 или 5, в зависимост от случая, когато в договора за продажба се предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото съдържание или на цифровата услуга в рамките на определен срок.	2. посочен в чл. 31, ал. 3 и 4, в зависимост от случая, когато договора за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга за определен период от време.	пълно
4. Когато потребителят не успее да инсталира в разумни срокове актуализациите в съответствие с параграф 3, продавачът не носи отговорност за евентуално несъответствие, произтичащо единствено от липсата на съответната актуализация, при условие че:	Чл. 28. (4) Когато потребителят не инсталира в разумен срок актуализациите, предоставени от търговеца, съгласно ал. 3, продавачът не отговаря за евентуално несъответствие, произтичащо единствено от неинсталиране на съответната актуализация, при условие че:	пълно

а) продавачът е уведомил потребителя за наличието на актуализацията и за последиците, ако потребителят не я инсталира; както и		пълно
б) неуспешното или неправилното инсталиране на актуализацията от страна на потребителя не се дължи на пропуски в указанията за инсталиране, предоставени на потребителя.	1. продавачът е уведомил потребителя за наличието на актуализацията и за последиците за потребителя, в случай че не я инсталира и	пълно
5. Няма несъответствие по смисъла на параграф 1 или 3, ако в момента на сключването на договора за продажба потребителят е бил изрично информиран, че определена характеристика на стоката се отклонява от общите изисквания за съответствие, предвидени в параграф 1 или 3, и изрично и отделно е приел това отклонение при сключването на договора за продажба.	2. липсата на инсталиране или неправилното инсталиране на актуализацията от страна на потребителя не се дължи на пропуски в указанията за инсталиране, предоставени на потребителя.	пълно
Член 8 Неправилно инсталиране на стоките Всяко несъответствие, произтичащо от неправилно инсталиране на стоките, се счита за несъответствие на стоките, ако:	Чл. 28. (5) Счита се, че няма липса на съответствие по смисъла на ал. 1 и 3, ако в момента на сключване на договора за продажба, потребителят е бил изрично уведомен, че определена характеристика на стоките се отклонява от обективните изисквания за съответствие по ал. 1 и 3 и с изрично и отделно изявление е приел това отклонение при сключване на договора за продажба.	пълно
а) инсталирането съставлява част от договора за продажба и е извършено от продавача или от лице, за чиито действия той отговаря; или	Чл. 29. Всяко несъответствие, произтичащо от неправилното инсталиране на стоките, се счита за несъответствие на стоките, когато:	пълно
б) инсталирането, което е трябвало да бъде извършено от потребителя, е извършено от потребителя, а неправилното инсталиране се дължи на пропуски в указанията за	1. инсталирането съставлява неразделна част от договора за продажба и е извършено от продавача или от лице, за чиито действия продавачът отговаря или	пълно
	2. инсталирането на стоките е трябвало да бъде извършено от потребителя и е извършено от него, а неправилното инсталиране се дължи на пропуски в указанията за инсталиране, предоставени от продавача, или в случаите на стоки съдържащи цифрови елементи,	пълно

инсталиране, предоставени от продавача или, в случай на стоки с цифрови елементи, предоставени от продавача или от доставчика на цифровото съдържание или цифровата услуга.	предоставени от продавача или от доставчика на цифровото съдържание или цифровата услуга.	
Член 9 Права на трети лица Когато ограничение, произтичащо от нарушение на права на трети лица, по-специално права върху интелектуална собственост, пречката или ограничава използването на стоките в съответствие с членове 6 и 7, държавите членки гарантират, че потребителят има право на средствата за правна защита за несъответствието, предвидени в член 13, освен ако националното право не предвижда нищожност или унищожаване на договора в такива случаи.	Чл. 30 Когато поради ограничение, произтичащо от нарушение правата на трети лица, в т.ч. и нарушение на права върху интелектуална собственост се възпрепятства или ограничава използването на стоките, съгласно индивидуалните и обективните изисквания за съответствие, потребителят има право на предвидените в чл. 33 средства за правна защита при несъответствие на стоката, с изключение на случаите, когато договорът за продажба на стоки е нищожен или унищожаван.	пълно
Член 10 Отговорност на продавача 1. Продавачът отговаря пред потребителя за всяко несъответствие, което съществува в момента, в който са доставени стоките, и което се проявява в рамките на две години от този момент. Без да се засяга член 7, параграф 3, настоящият параграф се прилага и за стоки, съдържащи цифрови елементи.	Чл. 31. (1) Продавачът отговаря за всяко несъответствие на стоката, което съществува в момента на доставяне на стоката и което се появява в рамките на две години, считано от този момент. (2) При стоки, съдържащи цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда еднократно предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга, продавачът отговаря за всяка липса на съответствие на физическите и цифровите елементи на стоката, която възникне или се появи в рамките на две години, считано от доставяне на стоката и предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга. Разпоредбата на чл. 28, ал. 3, т. 1 не възпрепятства прилагането на ал. 1 по отношение на стоките съдържащи цифрови елементи.	пълно
2. При стоки с цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга в рамките на определен срок, продавачът отговаря и за	Чл. 31. (3) При стоки, съдържащи цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга в рамките на определен период от време, продавачът отговаря също и за всяка липса на съответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, което	пълно.

всяко несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, което възниква или се проявява в рамките на две години от момента на доставка на стоките с цифрови елементи. Когато договорът предвижда непрекъснато предоставяне в продължение на повече от две години, продавачът отговаря за всяко несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, която възниква или се проявява през срока, в рамките на който цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да бъдат предоставяни съгласно договора за продажба.	възникне или се появи в рамките на две години, считано от доставяне на стоката и от започване на непрекъснатото предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга. Чл. 31. (4) При стоки, съдържащи цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга за срок по-дълъг от две години, продавачът отговаря за всяка липса на съответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, която възникне или се появи в рамките на периода от време, през който цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да бъде предоставено/а, съгласно договора за продажба.	
3. Държавите членки могат да запазят или да въведат по-дълги срокове от посочените в параграфи 1 и 2.	България не се използва от предоставяната възможност	
4. Ако съгласно на националното право за използването на средствата за правна защита, предвидени в член 13, се прилага давностен срок, държавите членки гарантират, че този давностен срок позволява на потребителя да използва средствата за правна защита, предвидени в член 13, за всяко несъответствие, за което продавачът е отговорен съгласно параграфи 1 и 2 от настоящия член и което се проявява в рамките на срока, посочен в тези параграфи.	не подлежи на въвеждане	
5. Независимо от параграфи 1 и 2 от настоящия член, държавите членки могат да запазят или да въведат давностен срок единствено за средствата за правна защита, предвидени в член 13. Държавите членки	не подлежи на	

гарантират, че този давностен срок позволява на потребителя да използва средствата за правна защита, предвидени в член 13, за всяко несъответствие, за което продавачът е отговорен съгласно параграфи 1 и 2 от настоящия член и която се проявява през срока, посочен в тези параграфи.		въвеждане
6. Държавите членки могат да предвидят, че в случай на стоки втора употреба продавачът и потребителят могат да уговорят договорни условия или споразумения с по-кратък срок на отговорност или давностен срок от посочените в параграфи 1, 2 и 5, при условие че тези по-кратки срокове не са по-кратки от една година.		България не се възползва от предоставяната възможност
Член 11 Тежест на доказване 1. Всяко несъответствие, което се прояви в срок от една година, считано от момента на доставка на стоките, се счита за съществуващо към момента на доставка на стоките, освен ако не е доказано друго или ако тази презумпция е несъвместима с естеството на стоката или с естеството на несъответствието. Настоящият параграф се прилага и за стоки, съдържащи цифрови елементи. 2. Вместо едногодишния срок, предвиден в параграф 1, държавите членки могат да запазят или да въведат срок от две години, считано от момента на доставка на стоките.	Чл. 32. (1) Всяко несъответствие, което се появи до една година след доставяне на стоките, се счита че е съществуващо при доставянето им, освен ако не се докаже противното, или ако тази презумпция е несъвместима с естеството на стоките или с естеството на несъответствието. (2) Разпоредбата на ал. 1 се прилага и за стоките, съдържащи цифрови елементи.	пълно
3. При стоки с цифрови елементи, когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифровото	Чл. 32. (3) При стоки съдържащи цифрови елементи и когато договорът за продажба предвижда непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен	пълно

съдържание или цифровата услуга в рамките на определен срок, тежестта на доказване по отношение на това дали цифровото съдържание или цифровата услуга са били в съответствие през срока, посочен в член 10, параграф 2, се носи от продавача по отношение на несъответствие, което се прояви в рамките на срока, посочен в същия член.	период от време, тежестта на доказване за това дали цифровото съдържание или цифровата услуга е отговаряло на изискванията за съответствие, в рамките на срока по чл. 31, ал. 3 или 4 се носи от продавача за несъответствие, което се появи в рамките на този срок.	
Член 12 Задължение за уведомяване Държавите членки могат да запазят или въведат разпоредби, чрез които се предвижда, че за да упражни правата си, потребителят трябва да информира продавача за несъответствието в рамките на срок от най-малко 2 месеца от датата, на която потребителят е установил несъответствието.		България не се възползва от предоставената възможност
Член 13 Средства за правна защита при несъответствие 1. В случай на несъответствие потребителят има право да поиска стоката да се приведе в съответствие с договора или да получи пропорционално намаление на цената, или да развали договора при условията, предвидени в настоящия член.	Чл. 33. (1) Когато стоките не отговарят на индивидуалните изисквания за съответствие с договора, на обективните изисквания за съответствие и на изискванията за монтиране или инсталиране на стоките, потребителят има право да: 1. предави рекламация, като поиска от продавача да приведе стоката в съответствие; 2. получи пропорционално намаляване на цената; 3. развали договора.	пълно
2. За привеждане на стоката в съответствие с договора потребителят може да избира между ремонт и замяна, освен ако избраното средство за правна защита е невъзможно или, в сравнение с другото средство, би довело до непропорционално големи разходи за продавача, като се вземат предвид всички обстоятелства, включително:	Чл. 33. (2) В случаите по ал. 1, т. 1 потребителят може да избере между ремонт или замяна на стоката, освен ако това се окаже невъзможно или би довело до непропорционално големи разходи за продавача, като се вземат предвид всички обстоятелства към конкретния случай, включително:	пълно

а) стойността, която стоките биха имали, ако нямаше несъответствие;	1. стойността, която би имала стоката, ако нямаше липса на съответствие;	пълно
б) значимостта на несъответствието; и	2. значимостта на несъответствието и	пълно
в) възможността да бъде използвано другото средство за правна защита без значително неудобство за потребителя.	3. възможността да бъде предоставено другото средство за защита на потребителя без значително неудобство за потребителя.	пълно
3. Продавачът може да откаже да приведе стоката в съответствие с договора, ако ремонт или замяна са невъзможни или ако биха довели до непропорционално големи разходи за него, като се вземат предвид всички обстоятелства, включително посочените в параграф 2, букви а) и б).	Чл. 33. (3) Продавачът може да откаже да приведе стоката в съответствие, ако ремонтът и замяната са невъзможни или ако биха довели до непропорционално големи разходи за него, като се вземат предвид всички обстоятелства, включително и тези по ал. 2, т. 1 и 2.	пълно
4. Потребителят има право на пропорционално намаление на цената съгласно член 15 или право да развали договора за продажба съгласно член 16 във всеки от следните случаи:	Чл. 33. (4) Потребителят има право на пропорционално намаляване на цената или да развали договора за продажба в следните случаи:	пълно
а) продавачът не е извършил ремонт или замяна или, когато е приложимо, не е извършил ремонт или замяна в съответствие с член 14, параграфи 2 и 3, или продавачът е отказал да приведе стоката в съответствие с договора съгласно параграф 3 от настоящия член;	1. продавачът не е извършил ремонт или замяна на стоката, съгласно чл. 34, ал. 1 и 2 или, когато е приложимо, не е извършил ремонт или замяна, съгласно чл. 34, ал. 3 и ал. 4 или продавачът е отказал да приведе стоката в съответствие, съгласно ал. 3;	пълно
б) възниква несъответствие въпреки опита на продавача да приведе стоката в съответствие с договора;	2. се появи несъответствие, въпреки предприетите от продавача действия за привеждане на стоката в съответствие. При несъответствие на стоки с дълготрайна употреба и на стоки, съдържащи цифрови елементи, продавачът има право да направи втори опит за привеждане на стоката в съответствие, в рамките на срока на гаранцията по чл. 31.	пълно
в) несъответствието е от толкова сериозен характер, че оправдава незабавно намаляване на цената или разваляне на договора за продажба; или	3. несъответствието е толкова сериозно, че оправдава незабавно намаляване на цената или разваляне на договора за продажба или	пълно

г) продавачът е обявил или от обстоятелствата е ясно, че продавачът няма да приведе стоката в съответствие с договора в разумен срок или без значително неудобство за потребителя.	4. продавачът е заявил или от обстоятелствата е ясно, че продавачът няма да приведе стоката в съответствие в разумен срок или без значително неудобство за потребителя.	пълно
5. Потребителят няма право да развали договора, ако несъответствието е незначително. Тежестта на доказване, че несъответствието е незначително се носи от продавача.	Чл. 33. (5) Потребителят няма право да развали договора, ако несъответствието е незначително. Тежестта на доказване за това дали несъответствието е незначително се носи от продавача.	пълно
6. Потребителят има право да откаже плащането на оставащата част от цената или на част от нея, докато продавачът не изпълни задълженията си по настоящата директива. Държавите членки могат да определят условията и реда за упражняване от страна на потребителя на правото да откаже плащането.	Чл. 33. (6) Потребителят има право да откаже плащането на оставаща част от цената или на част от цената, докато продавачът не изпълни своите задължения за привеждане на стоката в съответствие.	пълно
7. Държавите членки могат да уредят дали и до каква степен фактът, че потребителят е допринесъл за несъответствието, засяга правото му на средства за правна защита.		България не се възползва от предоставената възможност
Член 14 Ремонт или замяна на стоките 1. Ремонти или замяна се извършва: а) безплатно; б) в рамките на разумен срок от момента, в който продавачът е бил уведомен от потребителя за несъответствието; както и в) без значително неудобство за потребителя, като се вземат предвид естеството на стоката и целта, за която стоката е била необходима на потребителя.	Чл. 34. (1) Ремонтът или замяната на стоките се извършва безплатно в рамките на разумен срок, считано от уведомяване на продавача от потребителя за несъответствието и без значително неудобство за потребителя, като се вземат предвид естеството на стоките и целта, за която са били необходими на потребителя. (2) За стоки, различни от стоките, съдържащи цифрови елементи, ремонтът или замяната на стоките се извършва безплатно в рамките на един месец, считано от уведомяване на продавача от потребителя за несъответствието и без значително неудобство за потребителя, като се вземат предвид естеството на стоките и целта, за която са били необходими на потребителя.	пълно

		пълно
2. Когато несъответствието се отстранява чрез ремонт или замяна на стоката, потребителят предоставя стоката на продавача. Продавачът взема обратно заменената стока за своя сметка.	Чл. 34. (3) Когато несъответствието се отстранява чрез ремонт или замяна на стоките, потребителят предоставя стоките на разположение на продавача. При замяна на стоките, продавачът взема заменените стоки обратно от потребителя за своя сметка.	пълно
3. Когато ремонтът изисква демонтирането на стока, която е била инсталирана по начин, съобразен с нейното естество и цел, преди да се прояви несъответствието, или когато тази стока трябва да бъде заменена, задължението за ремонт или замяна на стоката включва демонтирането на несъответстващата стока и инсталирането на заместващата или ремонтираната стока или поемане на разходите за това демонтиране и инсталиране.	Чл. 34. (4) Когато извършването на ремонт изисква демонтирането на стоките, които са били инсталирани съобразно тяхното естество и цел, преди да се прояви несъответствието, или когато тези стоки трябва да бъдат заменени, задължението на продавача да ремонтира, или да замени стоките включва демонтирането на стоките, които не съответстват и инсталирането на заместващите стоки или на ремонтираните стоки, или поемане на разходите за демонтиране и инсталиране на стоките.	пълно
4. Потребителят не дължи заплащане за обичайната употреба на заменената стока за времето преди замяната.	Чл. 34. (5) Потребителят не дължи заплащане за обичайната употреба на заменените стоки за времето преди тяхната замяна.	пълно
Член 15		пълно
Намаление на цената Намалението на цената е пропорционално на обезценяването на получените от потребителя стоки в сравнение със стойността, която стоките биха имали, ако бяха в съответствие.	Чл. 35. Намаляването на цената е пропорционално на разликата между стойността на получените от потребителя стоки и стойността, която биха имали стоките, ако нямаше липса на съответствие.	пълно
Член 16 Разваляне на договора за продажба 1. Потребителят упражнява правото си на разваляне на договора за продажба чрез съобщение до продавача, в което излага решението си за разваляне на договора за продажба.	Чл. 36. (1) Потребителят упражнява правото си да развали договора чрез заявление до продавача, с което го уведомява за решението си да развали договора за продажба.	пълно

2. Когато несъответствието засяга само някои от стоките, доставени съгласно договора за продажба, и е налице основание за разваляне на договора за продажба в съответствие с член 13, потребителят може да развали договора за продажба както само по отношение на въпросните стоки, така и по отношение на всички останали стоки, които потребителят е придобил заедно с несъответстващите стоки, ако не може разумно да се очаква потребителят да запази само съответстващите стоки.	Чл. 36. (2) Когато несъответствието се отнася само за някои от стоките, доставени съгласно договора за продажба и е налице основание за разваляне на договора, съгласно чл. 33, потребителят има право да развали договора за продажба само по отношение на тези стоки, които не съответстват, както и по отношение на всички други стоки, които е придобил заедно със стоките, които не съответстват, ако не може разумно да се очаква, че потребителят ще се съгласи да запази само стоките, които съответстват.	пълно
3. Когато потребителят развали договора за продажба изцяло или, в съответствие с параграф 2, по отношение на някои от доставените съгласно договора за продажба стоки:	Чл. 36. (3) Когато потребителят развали договора за продажба изцяло или частично, само по отношение на някои от доставените, съгласно договора за продажба стоки, потребителят връща тези стоки на продавача без неоправдано забавяне и не по-късно от 14 дни, считано от датата, на която потребителят е уведомял продавача за решението си да развали договора за продажба. Крайният срок се смята за спазен, ако потребителят е върнал или изпратил стоките обратно на продавача преди изтичането на 14-дневния срок. Всички разходи за връщане на стоките, в т.ч. експедиране на стоките са за сметка на продавача.	пълно
а) потребителят връща стоките на продавача за сметка на продавача; и	Чл. 36. (3) Когато потребителят развали договора за продажба изцяло или частично, само по отношение на някои от доставените, съгласно договора за продажба стоки, потребителят връща тези стоки на продавача без неоправдано забавяне и не по-късно от 14 дни, считано от датата, на която потребителят е уведомял продавача за решението си да развали договора за продажба. Крайният срок се смята за спазен, ако потребителят е върнал или изпратил стоките обратно на продавача преди изтичането на 14-дневния срок. Всички разходи за връщане на стоките, в т.ч. експедиране на стоките са за сметка на продавача.	пълно
б) продавачът възстановява на потребителя платената цена за стоките при получаването на стоките или на доказателство за връщане на стоките, представено от потребителя.	Чл. 36. (4) Продавачът възстановява на потребителя заплатената цена за стоките след тяхното получаване или при представяне на доказателство от потребителя за тяхното изпращане на продавача. Продавачът е длъжен да възстанови получените суми, като използва същото платежно средство, използвано от потребителя при	пълно

За целите на настоящия параграф държавите членки могат да определят условията за връщане на стоките и възстановяване на цената.		първоначалната трансакция, освен ако потребителят е изразил изричното си съгласие за използване на друго платежно средство и при условие, че това не е свързано с разходи за потребителя. Чл. 36. (4) Продавачът възстановява на потребителя заплатената цена за стоките след тяхното получаване или при представяне на доказателство от потребителя за тяхното изпращане на продавача. Продавачът е длъжен да възстанови получените суми, като използва същото платежно средство, използвано от потребителя при първоначалната трансакция, освен ако потребителят е изразил изричното си съгласие за използване на друго платежно средство и при условие, че това не е свързано с разходи за потребителя.	пълно
Член 17 Търговски гаранции	1. Търговската гаранция обвързва гаранта съгласно условията, посочени в заявлението за предоставяне на търговска гаранция и свързаните с нея рекламни съобщения, налични преди или по време на сключване на договора. При условията, предвидени в настоящия член и без да се засягат други приложими разпоредби на правото на Съюза или на националното право, когато производителът дава на потребителя търговска гаранция за трайността на някои стоки в рамките на определен срок, производителът носи пряка отговорност пред потребителя през целия срок на търговската гаранция за трайност за ремонта или замяната на стоките в съответствие с член 14. Производителът може да предложи на потребителя по-благоприятни условия в заявлението за предоставяне на търговска гаранция за трайност.	Чл. 39. (1) Търговската гаранция обвързва този, който я предоставя, съобразно условията, посочени в заявлението за предоставяне на търговска гаранция или в свързаната с него реклама, налична преди или по време на сключване на договора. (2) Когато производител предоставя на потребителя търговска гаранция за трайност на някои стоки за определен период от време, производителът отговаря пряко пред потребителя през целия срок на търговската гаранция за трайност на стоките, по отношение на ремонта или замяната на стоките, съгласно чл. 34. Производителът може да предложи на потребителя по-благоприятни условия в заявлението за предоставяне на търговска гаранция за трайност. (3) Когато условията, посочени в заявлението за предоставяне на търговска гаранция са по-малко благоприятни за потребителя в сравнение с тези в свързаната с него реклама, търговската гаранция е задължителна за лицето, което я предоставя, съгласно условията, търговската гаранция е обвързваща съгласно	пълно

условията, предвидени в свързаната с нея реклама, освен ако преди сключването на договора свързаната с нея реклама не е била поправена по същия начин като този, по който е била направена, или по подобен начин.	предвидени в рекламата относно търговската гаранция, с изключение на случаите, когато преди сключването на договора, рекламата за търговската гаранция е били коригирана по същия начин като този, по който е била направена или по подобен начин.	
2. Заявлението за предоставяне на търговска гаранция се предоставя на потребителя на траен носител най-късно по време на доставяне на стоката. Заявлението за предоставяне на търговска гаранция се изготвя на ясен и разбираем език. То включва следното:	Чл. 40. (1) Заявлението за предоставяне на търговска гаранция се предоставя на потребителя на траен носител най-късно при доставяне на стоките. (2) Заявлението за предоставяне на търговска гаранция включва следната информация:	пълно
а) ясно указание, че съгласно правната уредба потребителят разполага със средства за правна защита в случай на несъответствие на стоката и че тези средства за правна защита не са засегнати от търговската гаранция;	1. ясно посочване, че при несъответствие на стоките, потребителят има правни средства за защита срещу продавача, които не са свързани с разходи за него, и че търговската гаранция не засяга тези средства за защита на потребителя;	пълно
б) наименованието и адреса на гаранта;	2. името и адреса на лицето, предоставящо търговската гаранция;	пълно
в) процедурата, която потребителят трябва да спазва, за да получи изпълнението на търговската гаранция;	3. процедурата, която потребителят трябва да спазва, за да получи изпълнението на търговската гаранция;	пълно
г) описание на стоката, за която се прилага търговската гаранция; както и	4. посочване на стоките, за които се прилага търговската гаранция и	пълно
д) условията на търговската гаранция.	5. условията на търговската гаранция.	пълно
3. Нарушението на изискванията по параграф 2 не засяга обвързващия характер на търговската гаранция по отношение на гаранта.	Чл. 40. (4) Неспазването на някои от изискванията на ал. 2 и 3 не засяга обвързващия характер на търговската гаранция за лицето, предоставило гаранцията и потребителят може да се позове на нея, и да претендира за изпълнение на посоченото в заявлението за	пълно

	предоставяне на търговска гаранция.	
4. Държавите членки могат да установят правила относно други аспекти на търговските гаранции, които не са уредени в настоящия член, включително правила относно езика или езиките, на които се предоставя на потребителя заявлението за предоставяне на търговска гаранция.	Чл. 40. (3) Информацията по ал. 2 трябва да бъде ясна, разбираема и лесна за четене. Информацията задължително се предоставя на български език.	пълно
Член 18 Право на регресен иск Когато продавачът носи отговорност пред потребителя поради несъответствие, дължащо се на действие или бездействие, включително пропуск да се предоставят актуализации за стоки с цифрови елементи, в съответствие с член 7, параграф 3, от страна на лице на предходен етап от веригата от сделки, продавачът има право да използва средства за правна защита срещу отговорното лице или отговорните лица по веригата от сделки. Лицето, срещу което продавачът може да използва средства за правна защита, и съответните действия и условията за използването им се определят в националното право.	Чл. 38. Продавачът, който отговаря за несъответствие на стоките, дължащо се на действие или бездействие, включително и на пропуск да се предоставят актуализации на стоки, съдържащи цифрови елементи от страна на лице на предходен етап от веригата от търговски сделки, има право на иск за обезщетение за претърпени вреди срещу лицето или лицата, които са причинили несъответствието.	пълно
Член 19 Осигуряване на спазването 1. Държавите членки осигуряват наличието на подходящи и ефективни средства, осигуряващи спазването на настоящата директива.	Чл. 50. (1) За нарушаване на правата, предоставени им по този закон, потребителите и сдруженията на потребителите имат право да подават жалби и сигнали до Комисия за защита на потребителите. Чл. 57. (1) Контролът по този закон се осъществява от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката. Чл. 60. (1) При констатирани нарушения на изискванията на закона длъжностни лица, оправомощени от председателя на Комисията за защита на потребителите, съставят актове за установяване на извършено нарушение по реда на Закона за административните нарушения и наказания.	пълно

2. Средствата, посочени в параграф 1, включват разпоредби, съгласно които един или няколко от посочените по-долу органи или организации, определени в националното право, могат да предприемат действия съгласно националното право пред съдилищата или компетентните административни органи с цел да се осигури прилагането на националните разпоредби, транспониращи настоящата директива: а) публични органи или техни представители; б) организации на потребителите, които имат законен интерес да защитават потребителите; в) професионални организации, които имат законен интерес да предприемат действия.	Чл. 56. Комисията за защита на потребителите и сдруженията на потребителите могат да предявяват искове за преустановяване или за забрана на действия или търговски практики по този закон, които са в нарушение на колективните интереси на потребителите, и искове за обезщетение при условията и по реда на чл. 186 - 190 от Закона за защита на потребителите. Чл. 60. (3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания. § 8. от Преходни и Заключителни разпоредби, т.13. В чл.186, ал.2 се правят следните изменения и допълнения: а) В т. 1 думите „раздел II "Гаранция на потребителската стока и раздел III "Рекламации"" се заменят с „раздел II „Доставка на стоки“ и раздел III "Съответствие на услугите““. б) Създава се нова т. 9: „9. Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.“ в) Досегашната т. 9 става т.10; г) Досегашната т.10 става т.11 и в нея се правят следните изменения и допълнения: аа) Буква „к“ се изменя така: „к) Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО (ОВ, L 136/28 от 22 май 2019 г.)“. Чл. 57. (1) Контролът по този закон се осъществява от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката. Чл. 49. (3) Европейският потребителски център към Комисията за защита на потребителите разяснява правата и задълженията на потребителите, предоставя съвети и оказва съдействие за	пълно
--	--	--------------

	разрешаване на потребителски спорове във връзка с договори за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договорите за продажба на стоки с трансграничен характер.	
Член 20 Информация за потребителите Държавите членки предприемат подходящи мерки, за да осигурят достъпна за потребителите информация относно техните права съгласно настоящата директива и относно средствата за упражняването на тези права.	разрешаване на потребителски спорове във връзка с договори за предоставяне на стоки с трансграничен характер. Чл. 49. (1) Комисията за защита на потребителите предоставя информация на своята интернет страница за правата на потребителите, произтичащи от този закон и за правните средства за упражняване на техните права. (2) Комисията за защита на потребителите и сдруженията на потребителите разясняват правата и задълженията на потребителите по договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и договорите за продажба на стоки, предоставят им съвети и съдействат за разрешаване на потребителски спорове и жалби.	пълно
Член 21 Задължителен характер 1. Освен ако в настоящата директива не е предвидено друго, всяка договорна клауза, която във вреда на потребителя изключва прилагането на национални разпоредби, транспониращи настоящата директива, отклонява се от тях или изменя действието им, преди потребителят да уведоми продавача за несъответствието на стоките с договора, не е обвързваща за потребителя.	Чл. 3. (1) Правата, предоставени на потребителите по този закон, не могат да бъдат ограничавани. Всяка уговорка, с която предварително се изключват или ограничават правата им е недействителна. (2) Всяка клауза в договор, която посочва за приложим закона на друга държава, която не е член на Европейския съюз, и която във вреда на потребителя изключва прилагане на разпоредбите на този закон или на закона на държавата-членка на Европейския съюз, отклонява се от тях или изменя действието им, преди потребителят да уведоми търговеца за непредоставянето или за несъответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга или преди търговецът да уведоми потребителя за изменението на цифровото съдържание или цифровата услуга, или преди потребителят да уведоми продавача за несъответствието на стоките не е обвързваща за потребителя.	пълно
2. Настоящата директива не възпрепятства продавача да предлага на потребителя договорни условия, които надхвърлят предвидената в нея защита.	Чл. 3. (3) Разпоредбата на ал. 2 не възпрепятства търговците да предлагат на потребителите договорни условия, които предоставят по-високо ниво на защита от този закон.	пълно
Член 22 Изменения на Регламент (ЕС) № 2017/2394 и Директива 2009/22/ЕО 1. В приложението към Регламент (ЕС) № 2017/2394 точка 3 се заменя със следното:	§ 8. от Преходни и Заключителни разпоредби, т.14. В чл. 190г, т. 1 се създава бук. „о“: „о) Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови	пълно

„3. Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕС) № 2017/2394 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО (ОВ L 136, 22.5.2019 г., стр. 28).“	услуги и за продажба на стоки.“	
2. В приложение I към Директива 2009/22/ЕО точка 7 се заменя със следното: „7. Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕО) № 2017/2394 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО (ОВ L 136, 22.5.2019 г., стр. 28).“	§ 8. от Преходни и Заключителни разпоредби, т.13. В чл.186, ал.2 се правят следните изменения и допълнения: аа) Буква „к“ се изменя така: „к) Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО (ОВ, L 136/28 от 22 май 2019 г.).“	ПЪЛНО
Член 23 Отмяна на Директива 1999/44/ЕО Директива 1999/44/ЕО се отменя, считано от 1 януари 2022 г. Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието, съдържаща се в приложението.		Не подлежи на въвеждане
Член 24 Транспониране 1. Държавите членки приемат и публикуват разпоредбите, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 1 юли 2021 г. Те незабавно информират Комисията за това. Те прилагат тези разпоредби, считано от 1 януари 2022 г.	Допълнителни разпоредби: § 11. Законът влиза в сила от 1 януари 2022 година и се прилага за договори за продажба на стоки, сключени след тази дата, и за договори за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, независимо от датата на тяхното сключване, с изключение на чл.21 и чл. 22, които се прилагат за договори, сключени след 1 януари 2022 година.	ПЪЛНО

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки. Държавите членки съобщават на Комисията текста на разпоредбите от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.		Не подлежи на въвеждане
2. Разпоредбите на настоящата директива не се прилагат за договори, сключени преди 1 януари 2022 г.	Допълнителни разпоредби: § 11. Законът влиза в сила от 1 януари 2022 година и се прилага за договори за продажба на стоки, сключени след тази дата, и за договори за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, независимо от датата на тяхното сключване, с изключение на чл.21 и чл. 22, които се прилагат за договори, сключени след 1 януари 2022 година.	Пълно
Член 25 Преглед До 12 юни 2024 г. Комисията прави преглед на прилагането на настоящата директива, включително на разпоредбите относно средствата за правна защита и тежестта на доказване — включително и по отношение на стоките втора употреба, както и на стоките, продавани на публични търгове - както и на търговската гаранция за трайност на производителя, като представя доклад на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет. В доклада по-специално се преценява дали прилагането на настоящата директива и Директива (ЕС) 2019/770 гарантира съгласувана и последователна рамка за правилното функциониране на вътрешния		Не подлежи на въвеждане

пазар, що се отнася до предоставянето на цифрово съдържание, цифрови услуги и стоки с цифрови елементи в съответствие с ръководните принципи на политиките на Съюза. Когато е целесъобразно, докладът се придружава от законодателни предложения.		
Член 26 Влизане в сила Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз. Въпреки това член 22 се прилага от 1 януари 2022 г.		Не подлежи на въвеждане
Член 27 Адресати Адресати на настоящата директива са държавите членки.		Не подлежи на въвеждане

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВО СЪДЪРЖАНИЕ И ЦИФРОВИ УСЛУГИ И ЗА ПРОДАЖБА НА СТОКИ

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Фондация „ЛИБРЕ“ / получено по електронна поща в дирекция „Модернизация на администрацията“ на Министерския съвет/	1. Систематично място на текстовете от Законопроекта. Предвид това, че обществените отношения, засягащи предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки на потребители спадат към уредбата на защита на потребителите е непонятно решението за създаване на изричен нормативен акт.	Неприета	Законът за защита на потребителите е хоризонтален закон, който съдържа общата рамка за защита на потребителите в България. Не е възможно такава всеобхватна материя като защита на потребителите да бъде уредена в един закон. Касае се за обществени отношения, които уреждат взаимоотношенията между търговци и потребители в различни сектори на икономиката, в случая на цифровата икономика. Поради това е и изискването, съобразенията за защита на потребителите да бъдат взети предвид в секторните закони. За целта, редица специални закони допълват правната рамка за защита на потребителите като предоставят защита на потребителите в различни сектори на икономиката. Така например: ➤ по отношение на договорите за туристически пакети и свързани туристически услуги, защитата на потребителите е уредена в Закона за туризма; ➤ по отношение на договорите за потребителски кредит, защитата на потребителите е уредена в Закона за потребителския кредит; ➤ по отношение на договорите за ипотечни кредити, защитата на потребителите е уредена в Закона за кредитите за недвижими имоти за потребители; ➤ по отношение на договорите за финансови услуги от разстояние, защитата на

потребителите е уредена от Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние. ➤ Закона за електронна търговия допълва разпоредбите на Закона за защита на потребителите по отношение на договорите за продажба от разстояние. Действащата в момента правна рамка за продажба на стоки, уредена в Закона за защита на потребителите не съдържа обективни изисквания за съответствие на стоките и не регламентира продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи. Същевременно, същата се различава съществено от правната рамка предвидена в Директива (ЕС) 2019/771, чиито разпоредби са идентични и взаимно допълващи се с разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770. От друга страна, някои от дефинициите на основни термини на Директива (ЕС) 2019/770 са използвани и в Закона за защита на потребителите, но с различно съдържание, където са въведени изискванията на Директива 2011/83/ЕС за правата на потребителите. Такива са термините „функционалност на цифрово съдържание“, „оперативна съвместимост на цифрово съдържание“, „интегриране на цифрово съдържание“ и др. Всичко това, както и спецификата на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и на договорите за продажба на стоки, в т.ч. и на стоки с цифрово съдържание налага обособяването на отделен закон, съдържащ изисквания към договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и към договорите за продажба на стоки, в т.ч. и стоките, съдържащи цифрови елементи и който се явява специален по отношение на Закона за защита на потребителите.			Приета
		2. Използването на словосъчетание „субективни изисквания за съответствие“ да бъде заменено от „индивидуални изисквания за съответствие“.	

	Приета	3. Права на трети страни върху цифровото съдържание или цифровата услуга по чл. 9, ал. 2 от законопроекта. Привеждане в пълно съответствие на разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от законопроекта с разпоредбата на чл. 10 на Директива (ЕС) 2019/770 и чл. 9 на Директива (ЕС) 2019/771.	
	Неприета	4. Способи за решаване на потребителски спорове. Местото на Глава пета от законопроекта преурежда материята, която е уредена в Закона за защита на потребителите, с оглед на което мястото на тази уредба е в Закона за защита на потребителите, а не в настоящия законопроект.	Глава пета на проекта на закон урежда следните способи за решаване на потребителски спорове: - жалби на потребители; - алтернативно решаване на потребителски спорове - средства за колективна защита. Преимущество на проекта на закон е включването на раздел относно разглеждане на жалби на потребители на цифрово съдържание и цифрови услуги и на потребители на стоки и стоки с цифрово съдържание, тъй като това ще осигури по-голяма яснота за потребителите за начините за реализиране на техните права. По отношение на алтернативното решаване на потребителски спорове и на средствата за колективна защита, разпоредбите на проекта на закон реферират към общите разпоредби на Закона за защита на потребителите и бележката не е релевантна.
	Приета	5. Общи коментари. На места в законопроекта пунктуацията отсъства, подчинените изречения рядко са затворени със запетая, срещат се и правописни грешки.	

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 968

от 30 декември 2020 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Министърът на икономиката да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№ 02.01-139
...30 декември 2020 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	002-01-46
Дата	30, 12, 2020 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение № 968..... на Министерския съвет от 2020 г. проект на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.
2. Цялостна предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за съответствие с правото на Европейския съюз.
5. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко/Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 150-01-5/07.01. 2021 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, № 002-01-76, внесен от Министерски съвет на 30.12.2020 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по икономическа политика и туризъм

Комисии:

- Комисия по европейските въпроси и контрол на европейските фондове
- Комисия по правни въпроси

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

